

15.6.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

11 – 2011

Kokousaika: 15.6.2011 klo 16.00 – 20.56

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

11 – 2011

Mötestid: 15.6.2011 kl 16.00 – 20.56

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

15.6.2011

123 §.....	5
Esityslistan asia nro 3	5
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN APULAISKAUPUNGINJOHTAJAN VIRKAAN OTTAMINEN	5
Valtuutettu Puoskari.....	5
Valtuutettu Saarnio	6
Valtuutettu Peltola.....	7
Valtuutettu Rauhamäki	8
Ledamoten Modig	10
Valtuutettu Hakanen	12
Valtuutettu Kanerva	12
Valtuutettu Abdulla.....	12
Valtuutettu Valpas.....	12
Valtuutettu Halla-aho	13
Valtuutettu Puoskari.....	13
Valtuutettu Rauhamäki	14
Valtuutettu Holopainen	14
Valtuutettu Modig.....	14
Ledamoten Torvalds.....	15
Valtuutettu Bergholm	16
Valtuutettu Ylikahri.....	17
Valtuutettu Peltokorpi.....	18
Valtuutettu Asko-Seljavaara	19
Valtuutettu Valtonen	19
Valtuutettu Männistö	20
Valtuutettu Vuorinen	21
Valtuutettu Soininvaara.....	21
Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro).....	23
Valtuutettu Hakanen	23
Valtuutettu Vesikansa	24
Valtuutettu Peltola.....	26
Valtuutettu Autti	26
Valtuutettu Ingervo.....	27
Valtuutettu Vuorela	27
Valtuutettu Bryggare	28
Valtuutettu Taipale.....	30
Valtuutettu Pelkonen.....	30
Valtuutettu Peltola.....	31

15.6.2011

124 §.....	31
Esityslistan asia nro 4	31
TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE VUODEN 2010 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN KÄSITTELYSTÄ SEKÄ VASTUUVAPAUESTA VUODELTA 2010	31
126 §.....	31
Esityslistan asia nro 6	31
VUODEN 2010 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN	31
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Luukkainen.....	31
Valtuutettu Asko-Seljavaara	35
Valtuutettu Helistö.....	37
Valtuutettu Bergholm	40
Valtuutettu Peltola.....	42
Ledamoten Björnberg-Enckell	45
Valtuutettu Valpas.....	48
Valtuutettu Peltokorpi.....	50
Valtuutettu Vuorinen	53
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	55
Valtuutettu Hakanen	55
Valtuutettu Näre.....	59
Valtuutettu Koskinen.....	60
Valtuutettu Vierikko.....	61
Valtuutettu Taipale.....	62
Valtuutettu Urho.....	63
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	65
Valtuutettu Asko-Seljavaara	65
Valtuutettu Valokainen.....	65
Valtuutettu Autti	66
Ledamoten Oker-Blom.....	66
Valtuutettu Peltola.....	67
Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Karhuvaara	68
Valtuutettu Eräsaari	69
Valtuutettu Näre.....	69
Valtuutettu Hakanen	70
Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)	71
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	71
Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro).....	72
Valtuutettu Rantanen	72
Valtuutettu Vuorela	74
Valtuutettu Sydänmaa	74

15.6.2011

Ledamoten Wallgren.....	74
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Luukkainen.....	75
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	76
129 §.....	76
Esityslistan asia nro 9	76
SIILITIEN METROASEMAN PERUSKORJAUKSEN HANKESUUNNITELMAN MUUTTAMINEN	76
Valtuutettu Koskinen.....	76
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	77
Valtuutettu Karhu	77
Valtuutettu Männistö	78
Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff.....	79
Valtuutettu Ojala	80
Valtuutettu Rantanen	80
Valtuutettu Luukkainen	81
130 §.....	82
Esityslistan asia nro 10	82
VUOKRAUSPERUSTEET JA OSTO-OIKEUS ASUNTOTONTILLE MAUNULASSA SEKÄ POHJOIS-HAAGAN AUTOPAIKKATONTIN VUOKRAUSPERUSTEET (OULUNKYLÄ, MAUNULA, TONTTI 28324/2 JA POHJOIS-HAAGA, TONTTI 29145/20) .	82
Valtuutettu Hakanen	82
Valtuutettu Koskinen.....	82
133 §.....	83
Esityslistan asia nro 13	83
TUOMARINKYLÄN KATU- JA LÄHIVIRKISTYSALUEIDEN SEKÄ URHEILU- JA VIRKISTYSALUEIDEN (KUUSMIEHENTIE) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12019)	83
Valtuutettu Suomalainen.....	83
Valtuutettu Vuorinen	84
Valtuutettu Suomalainen.....	84
Valtuutettu Ojala	85
Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Nieminen	85
Valtuutettu Vesikansa	85
Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Koskinen.....	86
Valtuutettu Virkkunen.....	86

15.6.2011

123 §

Esityslistan asia nro 3

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN APULAISKAUPUNGINJOHTAJAN VIRKAAN OTTAMINEN

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vihreä valtuustoryhmä esittää apulaiskaupunginjohtajaksi sosiaali- ja terveystoimeen lääketieteen lisensiaatti Minerva Krohnia. Minerva täyttää pätevyysvaatimukset eli on ylempi korkeakoulututkinto ja on antanut suostumuksensa tähän tehtävään. Minulla on tässä kaksi paperia myös siitä vakuudeksi.

Minerva on tällä hetkellä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella perusterveydenhuollon kehittäjäylilääkärinä. Minervalla on hyvin monipuolinen kokemus terveydenhuollon eri sektoreilta sekä julkiselta että yksityiseltä puolelta. Minerva tuntee myös sosiaalipalveluiden haasteita, sillä hän on työskennellyt sekä katkaisuhuolto- että vankilalääkärinä.

Täällä Helsingissä kaikkein suurin haaste sosiaali- ja terveyspalveluissa on terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen. Palvelut pitää järjestää niin, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevien palveluista huolehditaan hyvin. Terveidenhuollon resursseja pitää kohdentaa siten, että sosioekonomiset erot otetaan paremmin huomioon. Helsingillä on hyvät tiedot erilaisista riskien kasautumisista kaupunkilaisille. Näitä tietoja pitäisi hyödyntää selvästi nykyistä paremmin siinä, että palvelut kohtaisivat paremmin niitä tarvitsevat ihmiset.

Olemme esittäneet tällaisen terveyshyötymallin käyttöönottoa, se parantaisi perusterveydenhuollon toimivuutta merkittävästi mm. siten, että se monipuolistaisi palveluvalikoimaa. Myös sairauksien ennaltaehkäisyyn tulisi olla enemmän resursseja. Yksi keskeinen painopiste on se, että päihdehuollon palveluita pitäisi tarjota selvästi nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Muita keskeisiä teemoja on lähipalveluiden parantaminen, niin päivähoito- kuin neuvolakysymykset, niiden turvaaminen. Ruotsinkielisten palveluiden osalta tulisi huolehtia niiden saata-

15.6.2011

vuudesta ja pitäisi selvittää yhteisiä palveluita muiden pääkaupunki-seudun kuntien kesken.

Tästä hallintokuntien yhteistyöstä olemme sitä mieltä, että sosiaali- ja terveystoimen yhdistäminen saattaa olla tarpeen. Kaikissa muissa kunnossa on jo näin tehty, ja päivähoidon järjestettävä niin, että lapsen saa hoitoon ilman autoa ja vanhusten hoitoon on selvästi enemmän resursseja.

Nämä teemat halusin tuoda esiin siksi, että meidän mielestämme Minerva Krohn on ehdottomasti paras ihminen ajamaan näitä asioita. Hänellä on sellaista osaamista ja poliittista kokemusta, että hän saisi varmasti raikkaat tuulet puhaltamaan näiden teemojen ympärillä.

Tässä on ollut monenlaista keskustelua näistä ehdokkaista. Minä en koskaan ole ollut sellainen ihminen, että minä haluaisin kampanjoida nostamalla esiin toisten heikkouksia vaan mieluiten kehumalla omaa ehdokastani. Tässä on useampi hyvä ehdokas, ja paras voittakoon.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Pyysin tämän puheenvuoron lähinnä siitä syystä, että on kysely, mitä mieltä mikin ryhmä ehdokkaista, lähinnä ehdokkaista Rätty ja Krohn, on mieltä. Olemme ryhmässämme kuulleet molempia näitä ja olemme päätyneet ryhmässä siihen, että meidän ryhmässä jokainen äänestää ja toimii omantuntonsa mukaan. Tämä oli oikeastaan aika odotettavaa, koska kyllähän teistä jokainen ymmärtää, että 7 hengen ryhmä ei varmasti omaa apulaiskaupunginjohtajaa saa läpi emmekä ole omaa ehdokasta valinneet. Mutta niin kuin vanha hyvä poliittinen käytäntö on ollut, yleensä näistä ehdokkaista vaihdetaan mielipiteitä etukäteen ja kuunnellaan ryhmiä hieman siitä, minkälaisia toiveita ryhmällä on sen henkilön suhteen, joka mahdollisesti tähän tehtävään asetetaan.

Poliittinen realiteetti on se, että suurista ryhmistä nämä Helsingin kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat ylipäänsä valitaan, oli meillä sitten eri ryhmien välillä sopimusta tai ei. Tämä on poliittinen käytäntö ja realiteetti, ja riippumatta siitä, onko sopimusta vai ei, tämä on ihan ymmärrettävääkin. Mutta sellainen poliittinen realiteetti pitäisi ottaa huomioon, että myös muiden ryhmien kanssa näistä asioista keskusteltaisiin myös ennalta eikä vasta sitten, kun on naula lyöty kiinni. Ihan sen takia, että olen ymmärtänyt sen, että suurten ryhmien oikeus tarkoittaa sitä, että he esittävät ehdokkaan. Mutta siinä ei suinkaan ole

15.6.2011

sellaista leimaa, että tämä ehdokas olisi tämän puolueen jäsen. Usein on käynytkin niin, että ehdokas on löytynyt esim. hyvää virkakokemusta omaavasta henkilöstä muilta sektoreilta ja on lähellä tätä ehdottavaa tahoja. Mekin näemme mielellämme tehtävässä ihan puolueettoman porvarin mutta emme mielellämme piittaamatonta porvaria, niin kuin sekin riski on aina olemassa näissä.

Tässä mielessä halusin käyttää tämän puheenvuoron vain siksi, että sanon, että meillä ryhmässämme on todella vapaat kädet, ja meidän ryhmämme taholta tulee erilaisia esityksiä. Mutta tätä poliittista realiteettia, mikä toimii ja on toiminut pitkään ja toimii tässäkin asiassa, en kiellä. Samalla muistuttaisin juuri siitä, että kun näitä ehdokkaita tehdään niin, meillä on Helsingissä ollut apulaiskaupunginjohtajana aikoinaan myös SKDL:n piiristä valittu terveystointa johtava Anna-Liisa Hyvönen. Ja varmasti uskon, että kaikilla niillä, jotka tätä aikaa muistavat, on ihan lämpimät muistot tästäkin ajasta. Hän pärjäsi tehtävässä hyvin. Tässä mielessä tämä poliittinen sidonnaisuus ei ole tietysti ainoa kriteeri. Lisäksi näistä Kokoomuksen piiristä valituista apulaiskaupunginjohtajista ainakin Timo Honkala, joka nyt on jo eläkkeellä, hänellä oli alkuaan liberaalinen tausta, jos oikein muistan. Hänet liberaalina valittiin valtuustoon. Enkä ole ihan varma, mikä tuo Pajusenkaan asema oli silloin, kun hän valtuustoon tuli, oliko hänkin liberaali tullessaan. Että eivät nämä tietysti poliittiset raja-aidat ole niin jyrkkiä ja kovia.

Mutta lähinnä siis selityksenä se, että kun ryhmämme taholta tulee erilaisia puheenvuoroja, niin tiedätte, että meillä on vapaat kädet ja me käyttäydymme kaikki oman vakaumuksemme mukaisesti.

Valtuutettu Peltola

Puheenjohtaja.

Kaupunginjohtajat ovat poliittisia viranhaltijoita. He valmistelevat ja esittelevät keskeiset poliittiset linjaukset ja päätökset. Heidän tehtävänä on myös valvoa sitä, että heidän omalla hallintoalueellaan toteutetaan valittua politiikkaa. Sen takia kaupunginjohtajia valitessa pitäisi ensin puhua avoimesti siitä, mitä politiikkaa valittavan pitää toteuttaa. Kiitänkin Mari Puoskaria siitä, että hän piti tällaisen lyhyen poliittisen katsauksen siihen, mitä Vihreät ajattelevat, että Minerva Krohn omalla toiminnallaan ajaisi tässä kaupungissa.

Helsingissä ei ole ollut tapana arvioida avoimesti ehdokkaiden poliittisia linjauksia ja heidän mahdollisia vaikutuksiaan kaupungin toimintaan.

15.6.2011

Tämä on suuri ongelma sekä valitsijoiden kannalta että myös kaupunkilaisten kannalta. Tämä politiikka olisi kyllä korkea aika muuttaa.

Kokoomuksella on ollut nyt peräjälkeen kolme sosiaali- ja terveystoimen johtajaa tässä kaupungissa. Kaikki ryhmät ovat olleet jatkuvasti varsin tyytymättömiä Helsingin sosiaali- ja terveystoimen palveluihin, ja niin myös kaupunkilaisten keskuudessa sitä arvostellaan pahasti. Pahoja ongelmia on palveluiden jatkuva alibudjetointi ja siitä seuraava työntekijöiden kiristäminen ja palvelujen monimutkaisuus, kun ei pystytäkään toteuttamaan strategioita. Strategioita toteutetaan erittäin usein sillä tavalla, että vähennetään jotakin palvelua sen takia, että muka saataisiin jotain parempaa palvelua tilalle, ja sitten päinvastoin tapahtuu, molemmat palvelut puuttuvat ja asiat menevät aina vain hullumpaan suuntaan niiden ihmisten kannalta, joiden niitä palveluita pitäisi saada.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimenjohtajalla on valtava tehtäväalue. Tiedän varsin hyvin, että kukaan ei voi onnistua siinä tehtävässä hyvin. Se on liian laaja tehtäväalue. Mutta kyllä meidän pitäisi kuitenkin yrittää katsoa, että olisiko tässä maassa sellaisia ihmisiä, joilla on laajat edellytykset ja paljon kokemusta tämän tyyppisten tehtävien hoitamiseen.

Tällaista katselmusta nyt ei ole käyty, ja sen takia esitän, että tämä asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja laitetaan sellainen oikea avoin haku tähän virkaan, jossa sanotaan, että kaikki, jotka todella ajattelevat, että he pystyisivät tuomaan lisähyötyä meidän sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämiselle, uskaltaisivat hakea tätä vakanssia. Tiedän itse, että on olemassa ihmisiä, jotka olisivat tähän haalunneet lähteä, mutta kun ei ollut minkäänlaista kannatusta sille ajatukselle, että jotkut muutkin kuin Kokoomuksen ehdokas siihen voisivat hakea, niin eivät ole hakeneet.

Valtuutettu Rauhamäki

Kunnioitettu kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

On selvää, että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan tehtävä on haastava tehtävä. Se on erittäin haastava, jos en sanoisi. Kun pohditaan kyseisen apulaiskaupunginjohtajan roolin haasteita – tulevaisuuden haasteita, nykyisiä haasteita – mieleen tulee mm. seuraavia:

Vanhusten inhimillisen ja laadukkaan hoivan turvaaminen. Vanhusestön lisääntyminen ja sitä kautta tapahtuva huoltosuhteen muuttumi-

15.6.2011

nen tulee entisestään korostamaan tätä asiaa. Vanhusten hoivaa onkin jatkossa tarkasteltava entistä vahvemmin yhtenä kokonaisuutena aina kotihoidosta sinne ympärivuorokautiseen hoivaan.

Toisena haasteena nähdään ehkä terveystalvelujen saatavuuden varmistaminen. Toisin kuin ehkä aiemmassa puheenvuorossa, me tiedämme, että helsinkiläiset ovat hyvinkin tyytyväisiä saamiinsa terveystalveluihin, ainakin palautteen kannalta. Totta kai parannettavaa aina on, ja niin pitää ollakin. Esimerkiksi ehkä siitä voi ottaa sen, että kun tuntien yrittämisen jälkeen lopulta saa vastaanottoajan, joka ajoittuu jonnekin kuukausien päähän, on ymmärrettävää, että se aiheuttaa ärtymystä, ja se on ihan perusteltua.

Kolmantena ehkä nostan esiin tässä vielä päihde- ja mielenterveystalveluiden saatavuuden. Nämä kaksi asiaahan menevät valitettavan usein käsi kädessä, joten hoitajakaan siis on tuskin syytä pitää jatkossa erillään toisistaan. Päihdeongelma on usein koko perheen ongelma, ja siksi myös perheelle suunnattu tuki sekä talvelut tulisi liittää yhteen mahdollisimman hyvin toimivaksi kokonaisuudeksi.

Neljäntenä haasteena Helsingillä on edelleen jatkaa lapsiperheiden aseman vahvistamista. Helsinki on viimeisten vuosien saatossa vahvistanut tätä asemaansa oikeana lapsiperheiden kaupunkina. Se näkyy siinä myös, että ympäristökuntien vetovoima ei ole enää niin suuri kuin ennen. Tätä trendiä on syytä jatkossa vahvistaa. Kaupunkimme tulee olla entistä parempi paikka lapsiperheille ja lapsille asua ja kasvaa jatkossakin.

Helsingiläiset perheet eivät ole samanlaisia – myöskään ratkaisut eivät voi olla samanlaisia. Niin kotihoitoa, kerhoja, osapäivähoitoa kuin kokopäiväistä päivähoitoakin tarvitaan.

Mikä sitten näitä em. haasteita yhdistää? Ainakin se, että asiakkaan, helsinkiläisen, on hän sitten lapsi, keski-ikäinen aikuinen tai elämän ehtoapuolella oleva vanhus, tulee aina – siis aina – voida luottaa saavansa asianmukaista ja laadukasta talvelua sitä tarvitessaan. Tämä on ainakin omasta mielestäni sosiaali- ja terveystoimen tärkein tehtävä kotikaupungissamme.

Kokoomuksen valtuustoryhmän puolesta esitän, että Laura Rätty valitaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan seuraavaksi 7 vuoden määräajaksi. Hän on toimittanut tänään suostumuksensa kaupungille ja myös täyttää pätevyysvaatimukset.

15.6.2011

Laura Rätty on ollut monessa mukana, politiikassakin vierähtänyt jo yli 15 vuotta. Me kaikki tunnemme hänet viime vuosilta aktiivisena valtuutettuna, kaupunginhallituksen jäsenenä ja Kokoomus-ryhmän puheenjohtajana. Sitkeän maratonarin luonteella hän on johtanut mm. vuosittaisia budjettineuvotteluja. Lauralla on kykyä ja halua neuvotella ja löytää kompromisseja. Tämä on ensiarvoisen tärkeä menestymisen edellytys myös apulaiskaupunginjohtajan virassa.

Rädyllä on vahvaa näyttöä myös valtakunnan politiikasta. Viimeksi kun keskustelin hänen kanssaan, oli hän säätytalolla osallistumassa hallitusneuvotteluihin. Kokoomuksen puoluevaltuuston puheenjohtajana hän on hierarkiassa heti toinen puolueen puheenjohtajan jälkeen.

Laura tuntee kotikaupunkimme. Erityisen hyvin hän tuntee Helsingin sosiaali- ja terveystoimen sektorit. Edeltävän vaalikauden hän toimi sosiaalilautakunnan varapuheenjohtajana, terveystoimen osaamista ja tietämystä hänellä on luottamustehtävien ohella kertynyt luonnollisesti työn kautta. Laura on terveydenhuollon ammattilainen, lääkäri, jolla on kokemusta niin julkiselta kuin yksityiseltäkin sektorilta. Ruohonjuuritasonkin kokemusta kahden päiväkotikäisen lapsen äitinä palveluista on.

Viime aikoina on julkisuudessa käyty paljon keskustelua naisten asemasta johtavissa tehtävissä. Laura Rädystä saamme Helsingille erinomaisen apulaiskaupunginjohtajan. Hän on pätevä, johtamiskokemusta omaava, korkeasti koulutettu, Helsinkiä ja erityisesti sosiaali- ja terveyssektoria ja kunnallista päätöksentekoaamme erityisesti tunteva nuori nainen.

Toistan siis edellä mainitsemani perustein:

Esitän, että valtuusto valitsee sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajaksi lääketieteen lisensiaatti Laura Rädyn.

Ledamoten Modig

Tack, ordförande. Hyvät valtuutetut.

Haluan tähän alkuun painottaa, että en puheenvuorossani ota millään tavalla kantaa näiden ehdokkaiden pätevyyteen. Enkä myöskään puhu meidän valtuustoryhmämme nimissä vaan ainoastaan omasta puolestani.

15.6.2011

Tämä sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja, se on yksi tärkeimpiä virkoja, mitä meillä on. Jokainen tässä salissa tietää, miten valtava vastuu ja miten tärkeä tehtävä tulevalle apulaiskaupunginjohtajalla on, ja se ei ole mikään helppo työ. Sen takia se on äärimmäisen tärkeä valinta. Ja mielestäni tämä prosessi ei vastaa millään tavalla sitä, miten meidän olisi pitänyt tässä tilanteessa toimia, kun me olemme tässä tilanteessa, missä päätöstä teemme. Meillä olisi pitänyt olla useita vaihtoehtoja, joita olisi voitu punnita, haastatella, keskustella ja sen jälkeen tehdä valinta, että me olisimme oikeasti tienneet, mikä on parasta Helsingin ja helsinkiläisten kannalta.

Vaikka tämä on poliittinen tehtävä ja tiedän nämä sopimukset, mitä meillä on käytössä, ja vaikka tämän apulaiskaupunginjohtajan totta kai pitää ymmärtää politiikan päälle, pitää ymmärtää poliittista ohjausta, puolueiden tahtoa, erilaisten neuvottelujen dynamiikkaa, niin kyllä on aivan varmasti mahdollista myös löytää tähän tehtävään pätevä henkilö tämän salin ulkopuolelta. Mielestäni viran tulisi olla julkisessa haussa ja julkisessa keskustelussa. Sen takia kannatan valtuutettu Peltolan palautusesitystä.

Kun meillä olisi ollut julkinen haku ja meillä olisi ollut julkinen keskustelu, parhaat hakijat olisivat erottuneet joukosta, me olisimme voineet äänestää valinnasta, ja siinä olisi toteutunut demokratia. Siinä olisi toteutunut suurimman puolueen asema.

Tämä on mielestäni ongelmallista demokratian kannalta. Meillä on tällä hetkellä tämän salin tahdosta demokratiaryhmä, jossa me olemme paljon keskustelleet siitä, että jos me ihan oikeasti haluamme edistää kaupunkilaisten osallistumista ja osallisuutta tähän kaupungin päätöksentekoon ja kaupungin rakentamiseen, niin meidän poliittisessa kulttuurisamme ja päätöksenteossamme täytyy tapahtua muutos. Meidän on siirryttävä paljon, paljon avoimempaan ja keskustelevampaan tyyliin. Ja tämä valinta ja tämäntyyppinen prosessi on mielestäni malliesimerkki siitä, että jos se koetaan ongelmaksi, niin tässä on nyt tilanne ottaa siihen kantaa.

Minä haluan vielä loppuun sanoa sen, että mikäli tämä palautus ei saa kannatusta, mitä pahoin pelkään, niin aion äänestää tyhjää, koska minulla ei ole resursseja näillä tiedoilla, tällä prosessilla ja tällä valmistelulla ottaa kantaa siihen, kumpi hakijoista olisi paras mahdollinen tähän tehtävään. Minä en oikein ymmärrä, miten kellään meistä voi olla.

Kiitos. Ja minä en ota kantaa henkilöiden pätevyyteen, kovia nuoria mimmejä.

15.6.2011

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kesäkuun alussa ilmestynyt Helsingin Henki -henkilöstölehti, jota Helsingin kaupunki julkaisee, kertoi, että apulaiskaupunginjohtajaksi sosi-aali- ja terveystoimeen on valittu Laura Räty, Kokoomus. Tämä uutinen kuvaa valitettavan hyvin sitä tapaa, jolla tätä valintaa on Kokoomuksen johdolla pyritty valmistelemaan. Tämä on keskeinen syy, minkä takia kannatan asian palauttamista.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta on järkyttävä tämä Kokoomuksen menettely omia helsinkiläisiä kokoomusmielisiä kohtaan. Mitenkähän Rautava selittää ensi kunnallisvaaleissa korkeakoulutetuille helsinkiläisille tohtoreille sitä, että heitä ei edes kelpuutettu ehdolle? Kokoomus siis hylkäsi helsinkiläiset ää-
nestäjänsä. No tähän ei ole minun asiani, mutta saanen silti surku-
tella asiaa. Siksi kannatan uutta hakua eli asian palautusta.

Valtuutettu Abdulla

Puheenjohtaja.

Minun mielestäni kansalaiset ansaitsevat myös asioista tietoa ennen, kun ne lukevat lehdessä. Asioiden pitäisi olla läpinäkyviä ja on mahdol-lisuus myös ei pelkästään tässä talossa. En ota kantaa näihin kahteen nyt olevaan henkilöön, mutta minua erittäin paljon huolestuttaa se pro-
sessi, että asioita pidetään pienissä ryhmissä ja kansalaiset tietävät jo ulkopuolelta, kun tiedotusvälineet kirjoittavat. Niin mielestäni, vaikka ymmärrän, että tämä on poliittinen tehtävä, mutta silti kansalaisilla pi-
täisi olla oikeus tietää asioita aikaisemmin kuin asiat on jo päätetty jos-
tain, mitä kukaan ei tiedä. Eli palautukseen.

Kiitos.

Valtuutettu Valpas

Kiitoksia.

15.6.2011

Me olemme Perussuomalaisten ryhmässä pohtineet tätä tilannetta ja olisimme esittäneet myös palautusta, ihan siitä syystä, että meidän mielestämme tämän tyyppinen toiminta, mitä tässä nyt on harjoitettu, ei ole tätä päivää. Ei ole oikeastaan koskaan ollut kovinkaan fiksuria, jos näin voisi sanoa. Asiat pitäisi hoitaa avoimemmin, valintatapaa pitäisi siis muuttaa ja sillä lailla nimenomaan, että se haku on avoin. Sitä nyt ei tietenkään tähän...

Välihuuto!

No joo, tavallaan oli, yksi hakija, mutta hän ei ole tällä listallakaan edes.

Mutta varsinaisesti, tämä ei ole nyt mikään kannanotto hakijoita kohtaan, mutta todella toivomme ainakin Perussuomalaisten ryhmässä ja mitä täällä on puheenvuoroissa kuultu, niin muutkin ovat vähän sitä mieltä olleet, että meidän on syytä kehittää tätä järjestelmää ja luopua ehkä tästä uudesta systeemistä. Ehkä uusi kuntalaki tuo sitten muutoksia, mutta todellakin, kannatamme palautusta.

Valtuutettu Halla-aho

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Valppaan palautusesitystä.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Valtuutettu Puoskari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minun on helppo yhtyä tähän valtuutettujen Modig ja Peltola kritiikkiin tästä prosessista. Yleensä on ollut tapana kysyä muilta ryhmiltä ennen oman ehdokkaan asettamista, että mitäs mieltä muut ryhmät olisivat. Itse kuitenkin näin mm. tein nyt tämän ehdokkaan osalta.

Me esitimme kaupunginhallituksessa, me Vihreät, hakuajan pidentämistä. Tätä ei kannattanut kaupunginhallituksessa Vasemmistoliitto eikä Perussuomalaiset eikä mikään muukaan ryhmä. Sitten me vedimme tästä omat johtopäätöksemme ja päätimme, että nyt ei ole muuta vaihtoehtoa kuin asettaa oma ehdokas. Saimme tähän hyvän, pätevän ehdokkaan, Minerva Krohnin. Siksi en kannata nyt palautusta, koska meil-

15.6.2011

lä on oma ehdokas. Kannatan nyt tätä omaa Vihreää ehdokastamme ja tämän asian loppuun viemistä.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Liittyen palautukseen, en kannata palautusta, mutta sen verran vielä oikeaisen niin kuin listatekstilläkin lukee, kun täällä on jonkin verran väärinkäsitystä siitä. Virka on ollut haettavana, ja siellä esityslistamme sivulla 3 alalaidassa hyvin selkeästi lukee.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Pidän hyvin erikoisena, että kaupunginhallituksessa Vihreiden esitys tämän hakuajan jatkamisesta ei saanut kannatusta mutta sitten täällä valtuustossa samat henkilöt esittävät ihan täysin päinvastaisia mielipiteitä. En tiedä onko tässä jotain mediahakuisuutta nyt sitten kyseessä, vai mikä on homman nimi.

Valtuutettu Modig

Tack, ordförande.

Mediahakuisuudesta ei ainakaan omalla kohdallani ole kyse. Jos se olisi se, olisin jäänyt telkkariin töihin. Toinen on se, että puhun tässä ihan omasta puolestani sitten. Ja tämä on sellainen meidän ryhmälämme ainakin, missä me halusimme antaa jokaiselle mahdollisuuden tehdä oma ratkaisunsa.

Valtuutettu Rauhamäelle: On aivan totta, että kyseessä on julkinen haku. Mielestäni tämä on pientä saivartelua, julkinen haku näin kovaan virkaan, mihin tulee yksi hakemus. Jotain siinä sitten oli pielessä siinä julkisessa haussa.

Kiitos.

15.6.2011

Ledamoten Torvalds

Ärade ordförande, hyvät valtuutetut.

Kun on seurannut tätä keskustelua ja lukenut lehtiä ja kuunnellut radioa, on joutunut kysymään, että mistä tässä nyt itse asiassa on kysymys. Ydinkysymys minun mielestäni on kunnallisessa demokratiassa, joka ei toimi erityisen hyvin. Kunnallinen demokratia on vakavasti rajoitettu ja monella eri tavalla. Välillä meistä tuntuu, että päätökset itse asiassa tehdään täällä ensimmäisessä eturivin poikittaispulpetissa tai sitten päätökset tehdään siinä taloushallinnon takanurkassa tai sitten välillä tehdään eturivin viimeisessä poikittaispulpetissa eli Helsingin Sanomien paikalla. Tämä tietenkin on vähän merkillinen tapa.

Kuntalain 13 § antaa meille yleistä ohjausvaltaa, mutta byrokratian, säädösten ja maailman yleisen monimutkaisuuden maailmassa tämä yleinen ohjausvalta saattaa kulkeutua käytännön hallinnon perukoille aika huonosti. Tätä valmisteluvaltaa vastaan me taistelemme toivomusponsilla, aloitteilla ja budjettialoitteilla. Jokainen ymmärtää, että siinä helposti käy kuin Don Quijotelle, että tuulimyllyt pyörivät ja sanan peitsi on aika tylsä. Ponsilla ja palautuksilla tätä hallintoa ei juuri ohjata. Meillä on siis olemassa vakava kunnallinen demokratiavaje.

Väliaikaisena tuloksena tästä ristiriidasta on syntynyt kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan poliittiset virat. Kuuntelin aamulla Silvo Kaasalaisen viisauksia tästä teemasta ja jouduin toteamaan, että hän oli aika eksyksissä eikä hän ollut ihan yksin. Myös häntä haastatellut toimittaja vaikutti vähän eksyksissä olevalta. Heidän vuodatukseensa oli helppo todeta, että antakaa meille toisenlainen järjestelmä, demokraattisesti toimiva järjestelmä, niin kyllä me silloin pystymme tekemään toisenlaisia päätöksiä. Nykyisellä järjestelmällä se on erittäin vaikeaa.

Noudatammeko näissä virkaanotoissa jonkinlaista suhteellista edustavuutta tai demokraattisia menettelytapoja? Emme noudata vaan noudatamme jonkinlaista enemmistödemokratiaa, joka ei aina ole erityisen hyvä menetelmä. Pikemminkin menetelmä synnyttää lisävajetta, joka voimistuu erilaisilla käytännöillä, kuten esim. valtuustopäivien aamukahvit, joille vain harvat ja valitut on kutsuttu.

Menettelytavoissa olemme aika kehoja. Olen aikaisemmin sanonut, etten pidä ryhmäpäätöksistä ja siihen kuuluvasta puoluekurista. Koen ne syvästi poliittisia moraalisaantöjä loukkaaviksi, ja historia yleensä osoittaa, että joudumme niillä puoluekuripäätöksillä aika huonolle tielle.

15.6.2011

Joudumme siis vakavasti miettimään sekä meidän käytäntöjämme että periaatteitamme. Toivon samalla tavalla kuin valtuutettu Modig tässä aikaisemmin, että kh:n asettama demokratiaryhmä uskaltaa pohtia vakavasti näitä asioita.

Tämän pohdiskelun tuloksena joudun toteamaan näin: Näissä olosuhteissa en halua piilottautua suljetun lippuäänestyksen salaisuuden taakse. Tulen tässä äänestämään Laura Rätystä. Iloisestiko? Ei.

Välillä politiikka tuntuu vähän kuin uimahypyltä. Pitäisi suorittaa taakse puolitoista voltia, 4,5 kierrettä, vaikeusaste on 3,6. Kokoomuksen ryhmä suoritti tämän hypyn pelkästään sisäänpäin kerien, eikä siitä tule juurikaan tyylipisteitä. Voitte tarkistaa vaikeusasteen Uimariliiton taulukosta, vaikeusaste sisäänpäin kerien ilman kierteitä on 1,3. Se on helppo.

Mitä tällä vahingoitettiin? Tällä vahingoitettiin ryhmien välistä luottamusta ja itse asiassa myös Laura Rädyn edellytyksiä selviytyä tehtävästään. Näillä sanoilla haluan toivottaa nyt valittavalle apulaiskaupunginjohtajalle menestystä erittäin haastavassa tehtävässä. Ja kun nyt tyylipisteet tulivat puheeksi, läsnä on nimittäin henkilö, joka ymmärtää, miten tärkeät nämä tyylipisteet ovat:

Jag vill speciellt tacka Paula Kokkonen för hennes vassa kommentarer, för hennes humor och för hennes sakkunskap och jag tillönskar henne lyckliga, sorglösa pensionärsdagar.

Kenellä tahansa, jonka valtuusto nyt valitsee apulaiskaupunginjohtajaksi, tulee olemaan vaikeuksia astua hänen saappaisiinsa. Vielä enemmän vaikeuksia tuottaa hänen valkoinen pukunsa.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Bergholm

Herra puheenjohtaja, arvoisa valtuusto.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on käsitellyt tätä kysymystä sen vaatimalla perusteellisuudella. Kuulimme viikko sitten Laura Rätystä ja Minerva Krohnia. Kävimme keskustelua viikko sitten ryhmässämme, jatkoimme sitä tänään. Ja kutakuinkin tunti ja viisi minuuttia sitten ryhmämme teki asiassa päätöksen, joka on se, että ryhmämme tukee Laura Rädyn valintaa sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan.

15.6.2011

Valtuutettu Ylikahri

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on käytetty monta puheenvuoroa tästä systeemistä, ja itsekin aloitan sillä. Minä en pidä tästä meidän apulaiskaupunginjohtaja-systeemistämme, joka ei ole selkeästi poliittinen tai sitten selkeästi pätevyyttä vaativa. Me tarvitsemme Helsinkiin poliittista johtajuutta, ja meillä on esim. Tampereella käytössä pormestarimalli. Juuri tapasin Pohjoismaiden pääkaupunkien poliitikkoja, ja siellä kummasteltiin sitä, että Helsingissä ei ollut selkeästi poliittisesti valittuja johtajia.

Politiikka on yhteisten asioiden hoitamista. Minä uskon, että tässä salissa me kaikki haluamme ajaa kaikkien helsinkiläisten etua. Meillä on vain eri näkemykset siitä, mikä tämä etu on. Toisille se on helpompaa yksityisautoilua ja toisille parempaa joukkoliikennettä, toisille mahdollisimman alhaisia veroja, toisille jotain muuta. Sen takia politiikkaa on, että tämän kautta kaupunkilaisten erilaiset näkemykset tulevat esiin. Minä olen sitä mieltä, että myös näissä ihmisissä, jotka ovat töissä kaupungilla korkeimmassa johdossa, niin heidän kauttaan tulee heijastua nämä eri poliittiset mielipiteet – mutta ei näin, että nämä ovat avoimesti haettavia virkoja, joissa ei lue missään avoimesti, että tämä on poliittinen. Eikä niin, että nämä ovat 7 vuoden pestejä, joissa yritetään epätoivoisesti saada erilaisia diilejä eri ryhmien välillä niin, että nämä oikeasti toteuttaisivat valtuuston voimasuhteita.

Tässä on jo mainittukin se, että meillä on demokratiaryhmä, joka on lähtenyt erittäin hyvin liikkeelle. Minä kannatan lämpimästi sitä, että tämä asia otetaan demokratiaryhmässä keskusteluun ja että me voisimme siirtyä mahdollisimman nopeasti sellaiseen järjestelmään, jossa tällaiset nykyisin apulaiskaupunginjohtajaa ja kaupunginjohtajaa vastaavat henkilöt valittaisiin esim. kaikki samalla kertaa valtuustokauden mitattaisiin pesteihin, jolloin valtuuston voimasuhteiden huomioon ottaminen olisi selkeämpää.

Minulla ei ole tästä lonkalta sanoa sitä mallia, että onko se juuri tällainen kuin Tampereella on tai onko se joku muu. Toivoisin tosiaan, että demokratiaryhmä paneutuisi tähän hyvin tarkasti, koska tämä on mielestäni yksi suurimpia kysymyksiä tässä meidän demokratiamme parantamisessa kaiken lähidemokratian ja suoravaikuttamisen ohella.

Mutta nyt me olemme tänään tekemässä päätöstä tästä, ja me emme voi tätä systeemiä muuttaa. Minä en äsken kannattanut tätä palautusta.

15.6.2011

Me kaupunginhallituksessa tosiaan esitimme viran jatkamista, mutta niin kuin Mari Puoskari kertoi, että me nyt sitten päädyimme laittamaan oman ehdokkaamme. Minä kannatan Minerva Krohnia. Nyt sitten, kun tämä on tällainen sekasikiö-virka, niin kannatan Minervaa sen takia, että Minerva tuo sinne nimenomaan niitä poliittisia näkemyksiä, joita minäkin haluan viedä eteenpäin, että nimenomaan panostetaan terveyserojen kaventamiseen ja niihin, joilla kaikkein heikoimmin menee tässä kaupungissa.

Toiseksi, kannatan Minervaa sen takia, että Minerva on näistä ehdokkaista mielestäni kaikkein pätevin. Hänellä on erinomainen kokemus alalta.

Tässä puhuttiin tästä avoimuudesta, minä olen ollut nyt erittäin tyytyväinen siihen, että Minerva lähti tähän kisaan ihan sen takia, että nyt on käyty sentään jonkinlaista keskustelua julkisuudessa näistä eroista ja kaupunkilaiset ovat päässeet tutustumaan näihin ehdokkaisiin. Ilman tätä ei olisi ollut tällaista keskustelua.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Keskustan valtuustoryhmä on käsitellyt tätä asiaa ja puhunut tästä sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan valinnasta useita kertoja. Emme ole kuitenkaan haastatelleet kumpaakaan hakijaa. Koemme, että olemme tässä vuosien saatossa oppineet tuntemaan heitä molempia ja heidän näkemyksiään jo aika hyvin.

Tässä on tämän kokouksen kuluessa keskusteltu hyvin paljon tästä menettelytavasta. Osittain koen, että tämä keskustelu on hieman jälkijättöistä. Koen niin, että tämä keskustelu lähti liikkeelle siitä, kun Kokoomuksen ryhmä ilmoitti tehneensä oman valinnan. Sitä ennen en tätä keskustelua muista kuulleen. Minä koen niin, että nyt me tietyllä tavalla sekoitamme kaksi asiaa keskenään. Sekoitamme sen, että mikä meidän poliittinen johtamisjärjestelmämme ja kaupungin hallintojärjestelmä kaiken kaikkiaan on. Ja näen tärkeäksi, että demokratiaryhmässä nimenomaan tätä asiaa nyt käydään ja keskustellaan ja kaikki valtuustoryhmät osallistuvat siihen keskusteluun ensin omissa ryhmissään ja sitten sitä keskustelua käydään siellä demokratiaryhmässä, niin kuin tässä nyt joissakin puheenvuoroissa on esitettykin.

15.6.2011

Mutta nyt me olemme joka tapauksessa tämän valinnan edessä, ja kun palautusesitys ei mennyt läpi, Keskustan ryhmä tulee tässä äänestyksessä kannattamaan Laura Rädyn valintaa sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajaksi. Me koemme näin, että kumpikin näistä ehdokkaista, joita on esitetty, on pätevä ja sopiva sinällään hoitamaan tätä tehtävää. Molemmilla on myös lääkärin koulutus, jonka me koemme nyt tässä tilanteessa hyväksi tulevalle sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajalle.

Tulevina vuosina Helsingin kaupunki on tärkeässä tilanteessa myös siinä, että meillä sosiaali- ja terveystoimessa valtavan paljon tarvitaan uutta henkilöstöä eläköityvien ja pois tehtävistä siirtyvien työntekijöiden tilalle. Näemme myös tämän lääkärin koulutuksen positiivisena asiana siinä, kun rekrytoidaan uutta henkilöstöä. Toivomme, että tuleva apulaiskaupunginjohtaja käyttää tämän osaamisensa hyödyksi.

Me luotamme siihen, että kumpi tahansa valituista tulee valituksi, hän hoitaa asiallisesti ja hyvin tämän tehtävän, ja tulemme joka tapauksessa tukemaan valtuustoryhmänä häntä tulevassa tehtävässään, mutta ryhmämme äänestää tässä äänestyksessä Laura Rätystä.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tulen äänestämään Laura Rätystä. Ihmettelen niitä puheita, että Laura olisi liian nuori tähän tehtävään. Kun itse putosin eduskunnasta, arvelin, että olin liian vanha siihen tehtävään, koska meillä on selkeää ikärasismia. Mutta en ole ollenkaan huomannut, että se ikärasismi kohdistuu myös nuoreen polveen. Eli minun mielestäni Laura Rätty on erittäin sopivan ikäinen ja sopivasti osaava henkilö tähän tehtävään.

Paavo Arhinmäki on 33 myös, ja hänestä on tulossa luultavasti ministeri. Esko Aho oli 37, kun hänestä tuli pääministeri. Kyllä Laura Rätty on sopivan ikäinen.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät ystävät.

Iloisesti äänestin ihan vähän aikaa sitten Pekka Sauria kaupunginjohtajaksi. Mielestäni se ei mennyt ollenkaan pieleen. Hän on toiminut ihan hyvin siitä huolimatta, että järjestelmä oli täsmälleen samanlainen kuin se järjestelmä on tällä hetkellä. Minä en halua ottaa kantaa nyt näihin

15.6.2011

prosesseihin, haluan sanoa ihan lyhyesti vain, yhtyä niihin puheenvuoroihin, joita täällä on käytetty siitä, kuinka tärkeästä virasta on kysymys. Me olemme sekä sosiaalipuolen että terveystoimen osalta äärimmäisen isojen rakenteellisten muutosten edessä.

Mielestäni on kauhean tärkeää, että meillä on sellainen ehdokas, joka tuntee tämän erittäin hyvin. Laura, jota tulen äänestämään, ei ole vain pelkästään siis lääkäri ja tunne tätä terveystoimea, vaan hän on ollut sosiaalilautakunnan varapuheenjohtajana, tuntee erittäin hyvin sen problematiikan, jota tällä hetkellä käydään. Kysymyshän on aika isoista, oikeasti rakenteellisista jutuista. Minä luotan Lauraan myös siinä, että hän on hyvä neuvottelija, ja minä kyllä ymmärrän sen, että tässä järjestelmässä, jossa me olemme, kaupunginjohtaja on poliitikko myös. Laura on osoittautunut hirveän hyväksi neuvottelijaksi. Ilman mitään ahdistusta ja ihan iloisesti tulen antamaan ääneni Lauralle.

Valtuutettu Männistö

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ihan ensimmäiseksi on todettava vielä se, minkä valtuutettu Rauhamäki jo totesi: virka siis on ollut julkisesti haettavana. Toivottavasti tästä ei ole mitään epäselvyyttä.

Hyvät valtuutetut.

Kaupunkimme on etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon ja näiden palveluiden saralla valtavien haasteiden edessä tulevana vuosina. Me velkaannumme ja toisaalta väestö ikääntyy. On ihan selvää, että vähemmällä täytyy saada aikaan enemmän ja laadukkaat ja saavutettavissa olevat palvelut täytyy saada aikaan kaikille väestöryhmille. Henkilöstöstä on pidettävä huolta ja annettava valtaa heille omasta työ- ja tehtäväkentästä nykyistä enemmän. Minä itse kannatan tähän haastavaan ja vaativaan apulaiskaupunginjohtajan tehtävään Laura Rättyä. Hän on toiminut vuosia lääkärinä terveydenhuollon ja sairaanhoidon parissa. Hänellä on kattava kokemus tämän kaupungin toiminnasta, etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon sektorilta. Sen lisäksi arvostan suuresti Lauran johtamiskokemusta, hänen osallistavaa ja keskustelevaa mutta tarpeen tullen määrätietoista ja jämäkkää otettaan, kun hän on johtanut paitsi Helsingin suurinta valtuustoryhmää, myös Suomen suurimman puolueen ylintä päättävää elintä eli puoluevaltuustoa.

Niinikään, kuten myöskään Asko-Seljavaaralla, itselläni ikä ei missään tapauksessa ole päätöksentekokriteeri. Tuntuu erikoiselta, että yksityi-

15.6.2011

sellä sektorilla nämä menestyneet 2000-luvun johtajat – katsottiinpa esimerkkejä rapakon takaa yhdysvaltalaisyrityksistä tai sitten ihan Suomesta start-up-maailmasta – ovat alvariinsa hyvin nuoria. En näe, miksei myös julkisella sektorilla huippujohtaja voisi olla iältään nuori, kun osaaminen, kyvyt ja kokemus ovat kohdallaan.

Valtuutettu Peltolan tavoin minä itse pidän myös tätä poliittista kokemusta tärkeänä tässä nykyisessä johtamisjärjestelmässä, mikä Helsingissä on. On ihan selvää, että nykyrakenteella, jossa meillä on vahvat, sektoroituneet, pystylinjaiset virastot ja niillä vahvat johtajat, kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien merkittävin tehtävä on toimia poliitikkojen ja poliittisen päätöksenteon ja toisaalta virkamiesjohdon välissä. Tässä roolissa minä näen, että poliittisesta kokemuksesta on aidosti tehtävän hoitamisessa hyötyä.

Kuitenkin näen, että mikäli tämä hallintorakenne Helsingissä muuttuu ajan myötä ja me pääsemme murtamaan jossain vaiheessa tätä sillomaista hallintorakennetta, niin varmasti tulee aika, jolloin tätäkin asiaa pohditaan uudelleen, mutta tässä nykyisessä rakenteessa näen, että kaupunginjohtajalla tulee olla poliittista kokemusta.

Varmasti kellä tahansa virkaan valittavalla on paljon opittavaa tehtäväkentästä, mutta olen vakuuttunut, että Luran kyvyt, osaaminen ja into tämän tehtävän hoitamiseksi menestyksekkäästi ovat suurensuuret. Näillä perustein tulen äänestämään Lauraa.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Meillä on kaksi pätevää ja hyvää hakijaa, joista toinen valitaan. Iso kirja kertoo ihmisistä, jotka ovat maan suola. Vihreäthän ovat tällainen kaupungin piristävä suola, etenkin ympäristö- ja energia-asioissa. Todella toivon, että tämä suola ei menetä makuansa. Mutta suolaa ei saa olla sopassa liikaa. Siksi ryhmämme kannattaa Laura Rätyä.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En halua heitellä ketään kivillä, koska ne voivat osua vähän mihin satuu, jos alkaa heitellä. Mutta se mitä tulin tänne sanomaan on se, että meidän on aika luopua tästä käytännöstä, että me valitsemme kaupun-

15.6.2011

ginjohtajat ja apulaiskaupunginjohtajat valtuuston sisältä. Olen itsekin tavoitellut kaksi kertaa apulaiskaupunginjohtajan tehtävää, kerran to-sissani ja kerran vähän muista syistä. Siitä huolimatta olen sitä mieltä, että tämä käytäntö ei ole hyvä ja että se tulee vaihtaa vähän siihen suuntaan, mitä Ville Ylikahri täällä sanoi. Täytyy sanoa, että tähän asti on ollut kyllä tapana keskustella ehdokkaista ryhmien välillä, ennen kun ne niin sanotusti ryhmässä valitaan, että tältä osin Kokoomus on muut-tanut käytäntöä.

Joka tapauksessa tämä rekrytointipohja valtuustosta on kovin kapoi-nen. Meillä on ollut Helsingissä hyvää herraonnea siinä suhteessa, että valtuusto – vaikka se on lukumääräisesti kapea – on ollut erittäin laa-dukas ja täällä on ollut mistä valita. On kuitenkin myös sanottava, että sitä mukaa kun politiikka käy vähemmän suosituksi, tämä rekrytointi-pohjakin, se alkaa ikään kuin enemmän muistuttaa vain 85 ihmistä eikä ole sellainen eliittijoukko, jota se Helsingissä aikaisemmin on ollut.

Minun täytyy sanoa, että voi hyvin olla, että Laura Rätty osoittautuu hy-väksi valinnaksi sen takia, että hän on hyvin älykäs ja oppivainen ja avarakatseinen. Mutta kun valitsemme näin tärkeään tehtävään, niin ei oikeastaan riitä se, että voi olla, vaan pitäisi tietää, ja se on se ongelma tässä valinnassa, jonka takia olisin toivonut, että Kokoomus olisi tästä ehdokkaasta keskustellut aikaisemmin. Se, että tämä on ollut julkisesti haettavana, on ihan hölynpölyä, koska jokainen, joka on tähän tehtä-vään ammatillisesti pätevä, hänen täytyy tietää, että sitä ei kannata ha-kea, jos hakija ei ole sitten enää poliittisesti pätevä tällaiseen tehtä-vään, koska ei silloin ymmärrä tehtävän luonnetta.

Joka tapauksessa, tältä osin pidän kyllä Minerva Krohnia varmempana valintana, hän on selvästi kokeneempi. Kysymys Rädyn osalta ei ole siitä, että ikä olisi väärä, koska Aleksanteri Suuri oli 20-vuotiaana val-lannut jo puolet maailmasta, vaan yksinkertaisesti ikään kuin hyppäys uralla on kovin iso ja ei ole pystytty kokeilemaan tätä osaamista, johta-misosaamista ja muuta sellaista, jota kuitenkin Minerva Krohnilla tältä osin on. Hänellä on sekä pidempi ammatillinen että pidempi poliittinen kokemus.

Mutta on ihan selvää, että me tarvitsemme poliittista ohjausta, ja tämä-kin tehtävä, tähän ei voi valita pelkkää asiantuntijaa, koska muuten meillä täällä pidettäisiin kunnallisvaaleja täysin turhaan, jos täällä pel-kästään ammatillisin perustein valitut virkamiehet johtaisivat tätä ja luot-tamusmiehet eivät pystyisi kuin luottamaan. Sen takia meidän kannat-taa pyrkiä pormestariin ja ajatella, että tämäkin tehtävä, joka vaa-timustasoltaan vastaa keskisuuren ellei suuren sairaanhoitopiirin joh-tamista, joihin valitaan kovin vahvoin perustein ihmisiä, niin kannattaisi

15.6.2011

ehkä olla niin, että on pormestari erikseen edustamassa tahtomista ja ammattilainen edustamassa osaamista.

Sitten on toinen vaihtoehto järjestää tämä ns. ministerimalli kaupunginhallituksessa. Kaupunginhallitus koostuisi tärkeimpien lautakuntien puheenjohtajista. Se keskittää luottamusmiesvaltaa, mutta se keskittää sitä tavalla, jolla valtaa siirtyy silloin selvästi virkamiehiltä luottamusmiehille. Mutta se on sitten jo kokonaan toinen asia.

Valtuutettu Bergholm (vastauspuheenvuoro)

Herra puheenjohtaja.

Haluan vain huomauttaa valtuutettu Soininvaaralle, että sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ehdokas kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen apulaiskaupunginjohtajaksi ei viime kerralla eikä sitä edellisellä kerralla kohdistunut tämän salin ehdokkaisiin.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Nyt valittava henkilö on todellakin erittäin vaativan, poikkeuksellisen tärkeän tehtävän edessä. Yli 20 000 työntekijää, suurin osa kaupungin palveluista, suurin osa kaupungin budjetista tulee hänen johdettavakseen. Eli henkilöltä on syytä odottaa erittäin vahvaa asiantuntemusta sekä sosiaalipalveluissa että terveystaloudissa. Tehtävässä olisi tarpeen myös kokemus ison organisaation johtamisesta.

Niin kuin täällä on mainittu, Helsingissä valmistellaan sosiaali- ja terveystoimen mahdollista uudelleen järjestelyä. Siinä pitäisi tietysti kuulla ei vain uuden johtajan ääntä vaan ennen muuta työntekijöiden ja asukkaiden ääntä. Itse olen sitä mieltä, että jo nyt poikkeuksellisen suuren kahden viraston yhdistäminen jonkinlaiseksi jättilaitokseksi yhden johdon alaisuuteen, yhden lautakunnan alaisuuteen, eli sosiaali- ja terveystoimen yhdistäminen yhdeksi virastoksi, olisi sekä palvelujen kehittämistä, asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia että henkilöstön asemaa ajatellen huono ratkaisu.

Toinen iso haaste Helsingissä liittyy sosiaali- ja terveystaloudia pitkään vaivanneeseen alibudjetoimiseen ja sen lopettamiseen. Me tarvitsimme johtajan, joka puolustaa näitä palveluja, taistelee niiden re-

15.6.2011

surssien riittävyyden puolesta eikä ole ajamassa läpi jatkuvaa alibudjetointia, niin kuin valitettavasti nyt on viime vuosina asian laita ollut.

Kolmas iso haaste liittyy eriarvoistumiseen, josta täällä on useammasakin puheenvuorossa jo mainittu. Tästä ongelmastahan kertoo alkuviiikon uutinen, jonka mukaan hyvätuloinen elää Suomessa 12 vuotta pidempään kuin vähävarainen. Eli ammatillisten ja johtamistaidon osaa-misten ohella tarvitaan sosiaalista ajattelua, tasa-arvoa, oikeudenmu-kaisuutta korostavaa näkökulmaa sosiaali- ja terveystoimen johtami- sessa. Nyt esillä olevilla henkilöillä on eronsa ja osin erilaisia painotuk- sia, vaikka kovin perusteellisesti niihin ei ole ollut mahdollisuutta kyllä päästä sisälle ehkä johtuen siitä, että he ovat täällä kaupungin päätök- senteossa yleensä edustaneet samaa, mielestäni aika huonoa alibudje- tointia ynnä muuta ajavaa linjaa.

Kummallakin on kokemusta – en kiistä sitä – mutta ei sittenkään kovin laaja-alaista kokemusta sekä sosiaali- että terveystoimesta. Kummalla- kaan ei ole kokemusta todella suuren organisaation johtamisesta. Ku- ten sanottu, kumpikaan ei ole taistellut täällä sosiaali- ja terveyspalvelu- jen alibudjetoinnin lopettamiseksi.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmässä olemme päätyneet siihen, että ää- nestän tässä vaalissa tyhjää, ennen muuta vastalauseena sille, että valtuusto on asetettu kumileimasimen asemaan ja johtajan valinnan tärkeimmät kriteerit ovat jääneet toissijaisiksi.

Valtuutettu Vesikansa

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kun tämä keskustelu keväällä alkoi, kritisoin lähipiirissä tätä valitsemis- tapaa ja ihmettelin, että näinkö tätä aina on tehty. Minua muistutettiin, että itse asiassa isoisääni Osmo Vesikansaa oltiin juuri valitsemassa tähän Paula Kokkosen edeltäjäksi, ellei hän olisi sattumalta tai yllättäen kuollut nuorena, ja tämä valinta jäi tekemättä. Itse en kyseistä henkilöä koskaan päässyt tapaamaan, koska tämä tapahtui jo 60-luvun puolivä- lissä. Ehkä se kommentti oli viimeinen, jolloin aloin miettiä, että tässä olisi jotain uudistuksia syytä tehdä, että näitä valintoja on Helsingissä tehty pitkään näin. Kuten täällä moni valtuutettu on puhunut, tähän tar- vitaan monenlaista uudistusta.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja ei ole helppo pesti, niin kuin täällä on tullut todettua, vaan vaatii erittäin vahvaa kokemusta ja poliittista johtajuutta. Toinen tapa tietenkin on edistää näitä asioita

15.6.2011

ammattijohtajan kokemuksella, mutta täällä kuitenkin, täällä salissa ollaan tähän asti oltu sitä mieltä, että poliittinen johtajuus on tarpeen.

Itselläni on tässä kahden vuoden kokemus valtuutettuna, enkä ole aivan täysin vakuuttunut siitä, onko se poliittinen johtajuus edelleenkin se paras tapa. Mutta toivon, että demokratiatyöryhmässä näitä asioita punnitaan ja myös valtuutetut jatkavat tätä keskustelua tämänkin henkilövalinnan jälkeen. Varmaan tätä olisi syytä ollut tehdä jo aikaisemmin, ennen kun tämä tuli akuutiksi tämä henkilövalinta, mutta näinhän nämä asiat etenevät, että silloin kun asia tulee päätettäväksi, siihen todella pysähdytään.

Itse kannatan Ville Ylikahrin puheessaan esille tuomia ideoita siitä, että nämä johtajat olisivat valtuustokauden mittaisia, ne olisivat selkeästi enemmän poliittisia, ministerityyppisiä tehtäviä eivätkä virkamiehiä kuten nyt. Suurin osa helsinkiläisistäkin ymmärtää, että tässä ollaan valitsemassa virkamiestä eikä meidän apulaiskaupunginjohtajaamme, poliittista nimitystä, mitä se kuitenkin pohjimmiltaan on.

Kannatin äsken palautusta sen takia, että mielestäni tälle asialle pitäisi pysähtyä. Olin hyvin tyytyväinen, että kaupunginhallituksessa Vihreät olivat näin tehneet. Valitettavasti silloin sitä kannatusta ei laajemmin löytynyt. Mutta nyt olemme valitsemassa näistä esille tulleista ihmisistä pätevää, kokenutta ihmistä, jolla pitäisi olla poliittista näkemystä ja johtajan kykyjä viedä näitä asioita eteenpäin. Kaikki, mitä täällä salissa on sanottu sekä Minerva Krohnista että Laura Rädystä, varmasti pätee, mutta itse katson, että Minerva Krohnilla on merkittävän paljon enemmän kokemusta, työkokemusta, jota tässä tehtävässä nimenomaan tarvitaan. Täällä on puhuttu, että nimenomaan Laura Rädyn nuorta ikää olisi kritisoitu. Mielestäni tässä ei todellakaan ole kyse iästä, vaan tarvitaan laajaa näkemystä.

Kannatan siis Minerva Krohnia, mutta toivoisin, että demokratiatyöryhmässä otettaisiin myös esille tämä valintaprosessi. Nyt kun meillä on ollut kaksi ehdokasta, tässä on ollut hyvää julkista keskustelua siitä, mitä kantoja nämä meidän ehdokkaamme edustavat. Toivoisin, että jatkossakin, vaikka siirryttäisiin pormestarimalliin, tämä avoin keskustelu jo valinnan yhteydessä jatkuisi ja helsinkiläiset saisivat tietää, mitä nämä poliittiset johtajat kannoiltaan edustavat.

Kiitos.

15.6.2011

Valtuutettu Peltola

Ainakin minun tapaamani helsinkiläiset ovat yleisesti sitä mieltä, että vaaleilla valituilla johtajilla ei ole paljon mitään vaikutusta kaupungin asioihin ja että virkamiehet täällä kaikki asiat päättävät. Kyllähän tässä tuntuu monessa kohdassa olevan paljonkin perää, että nimenomaan näin on, mutta yritän muistuttaa sitten aina kuntalaisille, että se on kuitenkin näiden vaaleilla valittujen päättäjien syy, jos näin tapahtuu. Että kyllä se valta oikeasti on valtuustolla kaikista asioista, ja valtuuston enemmistö, mikä se kulloinkin on, se on vastuussa siitä, mitä päätöksiä syntyy.

Mielestäni tässä sosiaali- ja terveysjohtajan valinnassa erittäin iso ongelma on se, että se rooteli on aivan liian vaativa minkäänlaisen poliittisen ja asiantuntevankaan johdon hoidettavaksi, eli keskeinen kysymys on se, että millä organisaatiolla meidän palveluitamme tuotetaan ja miten paljon kuntalaiset pääsevät sitä perustuslaissa puhuttua kunnallista itsehallintoa harjoittamaan. Sen tilahan meillä Helsingissä on erityisen heikko.

Valittavalle sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajalle haluan sanoa evääksi sen, että tärkeintä on ymmärtää se, ettei tiedä oikein mistään mitään ja hankkia niitä tietoja eri puolilta. Ei riitä, että nojautuu omaan ryhmäänsä ja omaan ideologiaansa, vaan täytyy kuunnella kaikenlaista asiantuntemusta ja ennen kaikkea tietenkin asiakkaiden, asukkaiden ja heille palveluja tuottavien työntekijöiden käsityksiä.

Valtuutettu Autti

Kiitos.

Olin itse tuossa äänestämässä palautuksen puolesta, koska tämä on niin merkittävä paikka, sosiaali- ja terveystoimen johtajan, että siinä olisi pitänyt olla, niin kuin täällä on puhuttu sitä, useampia hakijoita, jotta tämä haku olisi ollut myös todellinen ja että oltaisiin saatu ulkopuolelta henkilöitä. Itse olen myös sitä mieltä, niin kuin tässä Vasemmistoliiton edustajat, että ainoa moraalinen vaihtoehto tässä on se, että annetaan jokaiselle valtuustoryhmän jäsenelle oma ratkaisuvallta siitä, ketä hän kannattaa tähän apulaiskaupunginjohtajan virkaan. Itse tulen tekemään päätöksen puhtaasti sen perusteella nyt tässä tilanteessa, että kenellä on enemmän työkokemusta.

15.6.2011

Valtuutettu Ingervo

Hyvät valtuutetut, arvoisa puheenjohtaja.

Juuri tänään me olemme kaikki erittäin sopivan ikäisiä, kun on tämä ikäkysymys ollut täällä niin vahvasti esillä.

Ensin Laurasta. Mielestäni Laura Rätty on erittäin yhteistyökykyinen ja on ollut mukana sosiaalilautakunnassa, on aina ollut helppo lähestyä ja hyvä kuuntelemaan ja nopea perehtymään asioihin. Heikomman puolella oleminen, mikä on itselleni erittäin tärkeää, on varmaan hänelle jonkin verran vielä haasteellista ja se, että ei olisi yhden puolueyhmittymän edustaja, jos tulisi valituksi, vaan tulisi kaikkien kaupunkilaisten näköiseksi siinä suhteessa enemmän.

Minerva Krohn on varmasti särmikkäämpi, ja siitä olen itsekkin saanut välillä tuta, mutta hän on kuitenkin myös osoittanut halua ottaa vastuuta näistä särmistään ja kehittämään esim. kuuntelutaitoaan. Lisäksi ainakin sosiaalilautakunnassa jo useamman kauden ajan olemme tottuneet aika särmikkääseen apulaiskaupunginjohtajaan. Kukaan ei ole kuitenkaan epäillyt hänen pätevyyttään, ja hänen seurassaan on viihtynyt myös usein ihan hyvin, vaikka välillä olemme kaivanneet enemmän apulaiskaupunginjohtajaa läsnä kokouksiimme.

On tärkeää, että sosiaalilautakunnan asiat näillä molemmille ehdokkaila mielestäni ovat, olisi vielä hyvä, että sosiaalisectoriin varsinkin tulisi vielä enemmän perehdyttyä. Haluan sanoa vielä evästyksiksi, että minä toivon myös, niin kuin täällä monet ovat sanoneet, että puolustaisi myös sosiaalisectorin substanssia. Terveyspuolella mittarit ovat niin paljon helpompia. Todella se sosiaalisectorin substanssin puolustaminen ja että haluaa kuunnella asiakkaita, asukkaita ja myös lautakunnan ihmisiä ja valtuutettuja ja kaikkia, joilla niihin asioihin on näkökulman tuomista. Se ei ole helppoa, mutta niistä yleensä tulee yhdessä se paras lopputulos kuitenkin.

Tänään aion äänestää pitkän ja hartaan pohdinnan jälkeen kunnioittavan Vihreän ryhmän tahtoa.

Valtuutettu Vuorela

Suuresti arvostamani puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minusta tämä on ollut oikein hauska ja viihdyttävä keskustelu – yksi parhaista, mitä olen 15 vuoden aikana täällä kuullut. Se mikä on hyvää,

15.6.2011

on, että nämä virat ovat määräaikaista. Oli ennen vanhaan sellaisiakin pitäjiä ja Helsingin, missä valittiin toistaiseksi voimassa olevia. Sehän on hyvä juttu, että nämä ovat määräaikaista. Ja sitten nämä voimasuhteet aina sen mukaan täällä, kun ne muuttuvat, niin sitten tulee apulaiskaupunginjohtajia. Vihreillä ei ollut ennen apulaiskaupunginjohtajaa, sitten Peksi tuli sinne puikkoihin ja se oli hyvä ratkaisu. Ja nyt valittiin Peksi vielä uudestaan pestiinsä 7 vuodeksi. Sitten jos taas on kunnallisvaalit ja tulee jollakin jytty johonkin paikkaan, niin voi tulla vaikka sitten persuillekin oma apulaiskaupunginjohtaja jollain tähtäimellä, ken tietää. Mutta demokratian idea on kuitenkin se, että näitä voimasuhteita noudatetaan.

Tässä on selkeästi, tietenkin tämä on Kokoomuksen pesti ja Kokoomus on sitten haarukoinut tai lusikoinut sieltä ja valinnut hyvän ehdokkaan. Laura Rättyö oli meillä ryhmässä kuultavana, ja hän pärjasi oikein hyvin. Laura on minusta sanonut, että minulla on hyvä koordinaatiokyky mieheksi, ja olen siitä... Hän sanoi sen silloin, kun me tapasimme FIXin jumpassa, Laura veti siellä aerobicia, v-askelta ja näitä, ja minä olin sitten mennyt sinne, aloitin jumppaamani siellä takarivissä, niin silloin tustuin Lauraan ensimmäistä kertaa. Ja hän veti sen jumpan hyvin jämsästi ja hiki tuli, venyttelyt ja kaikki olivat kohdallaan, että siitä synty sellainen hyvä luottamuksellinen yhteistyösuhde.

Se mikä nyt on tärkeää, että tulee sellainen henkilö sinne, niin kuin esimerkiksi Peksi. Usein käytän häntä malliesimerkkinä, ja hän on sen ansainnut. Eli jos valtuutettu tai asukkaat ottavat yhteyttä, silloin on hyvä, että apulaiskaupunginjohtaja ja kaupunginjohtajakin vastustaa sähköposteihin. Esimerkki tuossa, Peksi vielä yksi plussa, niin Suomenlinnan lautoilla on kolme alusta, ja niissä kahdesta on vessat kiinni. Laitoin siitä viestiä, että "saako vessat sinne Suomenlinnan lautoille auki?", niin tämä luvattiin järjestää. Eli tällainen toive sitten valittavalle henkilölle, että kun tulee viestejä asukkaita, noteeraatte ne sitten ja jatkatte sitä hyvää yhteistyötä. Aina kun voimasuhteet muuttuvat, tulee taas uusia tyyppejä, mutta minusta tässä on ihan selkeä systeemi. Tämä on ihan, kohta päästään äänestämään ja liput sitten uurnaan ja sitä rataa.

Valtuutettu Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

Otin puheenvuoron, koska täällä heräsi tämän asian yhteydessä keskustelu demokratian tilasta ja tavallaan tulevaisuudesta. Minä olen ollut pitkään, kohta parikymmentä vuotta täälläkin, sitä mieltä, että suoma-

15.6.2011

lainen kunnallisdemokratiaa kaipaa vahvaa uudistusta. Meillä eurooppalaisittain on kaksi sellaista erikoista tilaa, joka herättää myös Euroopan neuvostossa erilaisia kysymyksiä. Toinen on tämä aluedemokratian tila, joka sekin on erikoinen. Toinen on kunnallisdemokratian tila. Se kulminoituu Helsingissä kaupunginjohtajiin ja laajemminkin kaupunginjohtajan instituuttiin.

Olen sitä mieltä, että tätä poliittisen selkeän johtamisen mallia pitää voimakkaasti muuttaa ja kehittää siihen suuntaan kuin täällä on sanottu. Tämän hetken tilanne Helsingissä on hyvä, mutta se voisi olla huomattavasti parempi. Minä toivon, että täällä vahvasti vannottu demokraatiaryhmä ottaa asian vakavasti. Ja kun tulemme ja lähestymme seuraavaa kaupunginjohtajan valintaa, joka on ylipormestarin vaali tässä tulevaisuudessa, sitä ennen käymme tiukan ja vahvan keskustelun siitä, mikä on helsinkiläisen demokratian tulevaisuus, millä tavoin otamme askeleita siihen suuntaan, mitä esim. täällä valtuutettu Soininvaara pohti.

Itsekin olen sitä mieltä todella, että kaupunginjohtajiston tai vastaavan johtavan, hallintokuntia johtavan elimen pitää olla puhtaasti poliittinen, niin että ei ole sellaista tilannetta, että ollaan "joko tai" tai niin sanottu välialueella, niin kuin tällä hetkellä Suomessa on. Meidän kaupunginjohtajamme ovat aina silloin tällöin virkamiehiä, aina silloin tällöin poliitikkoita. Kansainvälisesti poliitikkoita, kansallisesti silloin tällöin virkamiehiä. Tämä välialue on sopinut varmaan jossain vaiheessa suomalaisessa historiassa tähän kehitykseen, mutta tähän nykyiseen tilaan se ei kehity, tai se ei sovi. Ei ole myöskään millään tavalla järkevää, että nykyinen päätöksenteko kaupunginhallituksen tasolla ja se henkilöstömitoitutus tai muu ajankäyttö, se ei ole missään suhteessa siihen tilanteeseen, joka on tällä hetkellä. Jokainen kaupunginhallituksen jäsen joutuu käyttämään suuren määrän vapaa-ajastaan, työajastaan jne. tähän tehtävään ilman vaadittavaa korvausta. Väitän, että me olemme vähän ja me olemme eri tilanteessa kuin useimmissa muissa suomalaisissa kaupungeissa. Helsinki on aivan omaa luokkaansa tässä asiassa.

Edelleenkin toivon, että tuleva demokraatiatyöryhmä tai muu porukka, myös kaupunginhallituksessa toivon tätä keskustelua. Ei niin, että juuri ennen seuraavaa ylipormestarin valintaa uudestaan nousta tänne, vaan että siinä vaiheessa on jo esityksiä jatkosta, mennään tässä näin mutta katsotaan, mitä tulevaisuudessa meidän pitää tehdä.

Kiitos.

15.6.2011

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä yhteydessä toivon, että valtuutetut päätöksen jälkeen, lähipäivinä käyvät tutustumassa yliopistomuseossa Arppeanumissa olevaan loistavaan näyttelyyn ensimmäisistä naislääkäreistä. Julisteessa on Rosina Heikel. Toinen lääkäri tehtiin perinnöttömäksi, koska ryhtyi naisena väärälle alalle, mutta näyttelyn nimi on "Hameiden hidastamat". Tällä hetkellä enemmistö nuorista lääkäreistä on naisia, ehkä sen takia tai riippumatta siitä, suurin osa heistä pitää housuja nykyään. Mutta muistakaa kuitenkin, että erittäin pieni vähemmistö näistä naislääkäreistä on sosiaalilääkäreitä, ymmärtävät sosiaalisia asioita. Tässä tapauksessa molemmat ehdokkaat ovat näitä, toinen sosiaalilautakunnan varapuheenjohtaja ja toinen on ollut mm. Kyläsaaren asunnottomien laitoksen lääkärinä pitkään. He ovat siis muodollisesti molemmat päteviä ja poliitikkoina luonnollisesti päteviä.

Mutta tämä on sopimussyhteiskunta. Täällä on päätetty kautta aikojen, että suurimmalla puolueella on enemmän tai ainakin kaksi kaupunginjohtajaa. Katson, että tästä on pidettävä edelleen kiinni. Pasifistina olen vanhemmalla iällä ymmärtänyt aseveli-akselin merkityksen yhteiskuntarauhan ylläpitäjänä. Tällä hetkellä haluan tukea sen sijaan rauhansisar-akselia ja yritän sitä vahvistaa. Molemmilla heistä muuten on aika suuri kokemus hankalien asioiden ja henkilöiden hallitsemisesta ryhmiensä puheenjohtajina.

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustelu on ollut pitkä ja erittäin värikäs, ja minä en halua keskustelua enää pitkittää turhaan, mutta koska tässä keskustelussa on niin paljon keskitytty valintaprosessiin eikä ehdokkasiin, niin haluan antaa oman tukeni loistavalle ehdokkaalle. Eli aion suurella ylpeydellä äänestää ja kannattaa juuri sopivan ikäistä Laura Rätystä, joka on paitsi pätevä ja tarmokas, varustettu myös erittäin suurella sydämellä. Ja mielestäni tämä on se tärkeä juttu, koska tässä vaativassa virassa tullaan pätevyyden lisäksi tarvitsemaan sitä suurta sydäntä. Niin kuin valtuutettu Puoskari alussa totesi, paras voittakoon.

15.6.2011

Valtuutettu Peltola

Minäkin olen Ilkka Taipaleen kanssa iloinen siitä, että meillä on ehdokkaana hyviä naisia tähän tehtävään. Mutta olen Ilkan kanssa jyrkästi eri mieltä siitä, että Kokoomus saisi nyt jotenkin oikeudenmukaisen suhteen näistä vaikutusvaltaisista poliittisista viroista. Kokoomuksella on sekä ylipormestari että nyt kaiken täällä puhutun jälkeen selvästikin myös edelleen sosiaali- ja terveystieteiden johtajana. Tätä mandaattia Kokoomus ei ole pystynyt hoitamaan. Sosiaali- ja terveystieteiden nimienomaan ovat retuperällä tässä kaupungissa. 26 min

124 §

Esityslistan asia nro 4

TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE VUODEN 2010
ARVIOINTIKERTOMUKSEN JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN KÄSITTELYSTÄ SEKÄ
VASTUUVAPAUDESTA VUODELTA 2010

126 §

Esityslistan asia nro 6

VUODEN 2010 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

15.6.2011

Nyt käsittelyssä on tarkastuslautakunnan vuoden työ, ja haluan aluksi lausua kiitokset viraston henkilöstölle ja tarkastuslautakunnan jäsenille. On todella ilo paiskia duunia motivoituneiden ja huippuammattilaisten kanssa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänähän on kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet, eli tarkastuslautakunnan suurennuslasin alla on koko kaupunkikonserni ja tehtävänä paljastaa keisarin uudet vaatteet, jos sellaisia havaitaan. Vuoden aikana tarkastuslautakunta on arvioinut 30 kaupungin hallinnon, talouden ja kuntalain kannalta tai kuntalaisten kannalta keskeistä aihetta. Sen pohjalta esitetty 83 suositusta niistä toimenpiteistä, joihin kaupunginhallituksen tai eri hallintokuntien tulisi ryhtyä.

Lautakunnassa on 9 jäsentä, ja se on jakautunut kolmeen kolmijäseniseen jaostoon, ja siellä se työ sitten oikeasti tehdään. Tänäään valtuustossa on mukana myös monta tarkastuslautakunnan jäsentä, ja he omalta osaltaan myös esittelevät tätä kertomusta.

Käyn läpi näitä muutamia aiheita tästä arviointikertomuksesta. Ensimmäisenä tämä strategia-asia. Eli kaupunginvaltuustohan on hyväksynyt strategiaohjelman, mutta sen toteutumisen arviointia ei vielä vuoden 2010 osalta ollut mahdollista tehdä. Siksi tarkastuslautakunta arvioi sitä strategiaohjelmaa ja sen rakennetta siten, että tarkastelimme strategiaohjelman aihealueiden ja strategisten tavoitteiden suhdetta kriittisiin menestystekijöihin ja niille määriteltyihin tavoitteisiin ja mittareihin. Arvioitiin strategian toteutumista kohta kohdalta.

Keskeiset kysymykset olivat: Vastaavatko kriittiset menestystekijät strategista tavoitetta? Ja vastaavatko tavoitteet kriittisiä menestystekijöitä ja mittarit tavoitteita? Jotta tästä himmelistä saisi jotain selvää ja jotain tolkkua, niin kertomuksen sivulla 7 on esitetty kahden eri osa-alueen tai aihealueen osalta, miten tämä toiminta on edennyt ja miten niitä on tarkasteltu. Siinä voitte paremminkin sitten syventyä ja päästä siinä syvällisemmin perille.

Tältä koko strategiaosiolta lautakunta toteaa, että ”strategiaohjelman tavoitteiden ja virastoille ja liikelaitoksille talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee olla nykyistä selkeämmin yhteydessä toisiinsa”. Ja ”strategiaohjelman tavoitteiden toteutumisen seuranta tulee kehittää kattavammaksi ja luotettavammaksi”.

Toinen erittäin tärkeä arviointiaihe on tietenkin kaupungin talous, kaupungin talouden arviointi, ja sen olemme käyneet erittäin huolellisesti läpi. Jos talousasioista ja talousluvuista ei mitään ymmärrä, niin yhden

15.6.2011

peukalosäännön haluan jokaiselle opettaa: terveen talouden tunnusmerkki on se, että vuosikate riittäisi poistoihin. Mutta kuten tästä meidän raportistamme ja myös tilintarkastajien loppuraportista käy ilmi, virastojen yhteenlaskettu vuosikate ei alkuunkaan riitä poistoihin Helsingissä. Erityisen hälyttävää on se, että vaikka mukaan laskettaisiin liikelaitokset, niin vuoden 2010 osalta se riittää nippanappa, mutta taloussuunnittelukaudella 2011–2013 vuosikate jää pienemmäksi kuin poistot, puhumattakaan siitä, että se riittäisi rahoittamaan investoinnit.

Kun mietitään tuloja, menoja, toiminnan kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta, niin on käytävä läpi myös, miten kaupungissa asioita tehdään ja miten toiminnot on järjestetty. Kävimme läpi myös tämän Helsinki-Vantaa-selvityksen loppuraportit, ja sen perusteellahan Vantaan peruspalvelujen kustannukset ovat toimialakohtaiset tarvevakioinnitkin huomioon ottaen selvästi Helsinkiä alemmat. Lopputuloksena kaksi lausumaa:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin talous on rakenteellisten uudistusten edessä, kun tuloutusmahdollisuudet Helsingin Energialta vähenevät ja mikäli myös kuntien veropohjaa tullaan kaventamaan, ja että kaupungin tulee ottaa käyttöön Helsinki-Vantaa-selvityksen tuottama informaatio siten, että kaikilla hallinnon aloilla etsitään tehokkaampia tapoja organisoida ja järjestää palvelut esim. hierarkioita maldamalla.

Sitten kolmas iso asia on tämä harmaan talouden raportti. Valtuustohan viime vuonna tähän aikaan antoi meille tehtäväksi selvittää harmaan talouden aiheuttamia haittoja ja uhkia Helsingin kaupunkikonsernille. Teimme työtä käskettyä, se valmistui joulukuun alussa, mutta sitä raporttia ei ole koskaan tuotu valtuuston käsittelyyn. Siitä olennaiset kohdat ovat nyt tässä arviointikertomuksessa mukana. Harmaata talouttahan esiintyy tai sen haittoja näkyy verotulomenetyksinä, toimeentulotukimenojen aiheettomana kasvuna ja myös kaupungin ostoissa. Eli on erittäin tärkeää, että se otetaan tosissaan ja toimitaan niin, että saadaan tehokkaasti harmaa talous kuriin tässä kaupungissa.

Raportin sivulla 25 ovat meidän toimenpide-ehdotuksemme, joista 4 ensimmäistä on sellaisia, joihin kaupunki itse voi omin toimin vaikuttaa ja 5. on se, joka vaatii lainsäädäntömuutoksia. Kiitokseksi tästä sanoisin, että kun julkaisimme sen raporttimme silloin joulukuussa, tammi-kuussa jo joiltakin osin on näihin toimiin ryhdytty. Eli tällä on ollut siinä mielessä merkitystä.

Sitten haluan, arvoisa puheenjohtaja, nostaa vielä muutaman asian esille. Meillä on joka vuosi ollut muutamana viime vuonna pääkaupun-

15.6.2011

kiseudun kaikkien kaupunkien tarkastuslautakunnilla yhteinen arviointikohde, ja tämän vuoden osalta meillä oli asumisen ja maankäytön yhteistyö pääkaupunkiseudulla. Sen tuloksena on se, että MAL-ohjelman toteuttamisen kannalta merkittävää on, etteivät pääkaupunkiseudun kehyskunnat ole juurikaan tuottaneet vuokra-asuntoja viime vuonna. Ja myös toinen, että pääkaupunkiseudulla koettiin olevan melko vähän pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseen liittyvää yhteistyötä. Eli tässä on ainakin kaksi sellaista kohtaa, joiden toivottaisiin etenevän tulevaisuudessa. Eikä haittaisi se, että kaupunki, Helsinki yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa valvoisi voimakkaammin etuaan valtioon nähden, niin että kärkihankkeiden rahoituspäätöksiä ei tehdä irrallaan aiesopimuksista.

Sitten kävimme läpi myös ympäristöjohtamista ja huomasimme, että konsernitasolla sitä ei oikeastaan ole olemassa. On monia ohjelmia, mutta ne ovat aina jotain erillisiä koskevia asioita. Totesimme, että kannattaisi olla konsernitasoinen ohjaus ympäristöjohtamisessa. Siinähan on jo nyt sitten tämän vuoden osalta parannusta tulossa, eli sitä on ohjelmaan otettu.

Sitten esillä oli myös tai selvityksen kohteena kaupungin jäsenmaksut erilaisissa järjestöissä ja yhteisöissä. Useimmitenhan on niin, että listoilla näkee esityksiä ja päätöksiä siitä, että kaupunki liittyy johonkin uuteen, mutta hyvin harvoin päätöksiä siitä, että kaupunki eroaisi jostakin. Ehkä sellainen nollasummapeli tällä sektorilla olisi aika hyvä, että jos johonkin liitytään niin pitäisi myös miettiä, että kannattaako johonkin muuhun kuulua.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minulla on vielä muutama tärkeä asia, jonka haluan nostaa tästä esille, arviointikertomuksesta. Yksi on tämä sisäiset vuokrat. Valtuustossa on hirveän monta kertaa ollut esillä sisäiset vuokrat, ja selvästikään kaikki eivät oikein tiedä, mistä siinä on oikeasti kyse. Toivon, että kaikki lukisivat tämän kohdan sivulta 63 eteenpäin, jossa sitten todellakin on väännetty rautalangasta se, että mikä tämän järjestelmän ajatus on, mihin se perustuu ja mistä siinä on kyse.

Mutta lopputuloksena toteamme sen, että täällä korjausvastuu ja korjausvelka ovat muodostuneet kovin suuriksi, kun näitä sisäisiä vuokria, niiden tuottoja ei ole käytetty korjauskustannuksiin tarpeeksi, vaan se on koko ajan ollut vajaalla osuudella. Eli se on hyvin hälyttävää, että jos

15.6.2011

me annamme meidän omaisuutemme rapistua siksi, että niistä ei pidea huolta.

Vielä yksi asia, arvoisa puheenjohtaja, on täällä ihan kertomuksen lopussa tämä tarkastuslautakunnan esittämien suositusten vaikuttavuuden arviointi. Mehän olemme tehneet tätä muutaman vuoden ajan ja katsoneet aina pari vuotta aiemmin annettuja suosituksia ja miten ne ovat toteutuneet. Täällä on taulukko siitä, kun otimme 10 eri suosituskohdetta ja miten niille on käynyt, niin 9:n kohdalla on osittain ryhdytty toimenpiteisiin ja 10. kohdalla on kokonaan ryhdytty. Eli oikeasti voi sanoa, että lautakunnan esittämät suositukset ovat olleet oikeansuuntaisia ja edistäneet kuntalaisten ja kaupungin etua.

Sen haluan vielä todeta, että kaupunginhallituksen ja eri hallintokuntien lausunnot meidän arviointikertomuksestamme, me olemme käyneet ne huolella läpi. Valtaosa niistä on sellaisia, että ne toteavat myötäkarvaan niistä asioista, mistä olemme sanoneet, eli tässä on kyllä toiveita, että sitten myös muutoksia tapahtuu.

Arvoisa puheenjohtaja.

Harvoin olen oppinut puhumalla, kuuntelemalla kylläkin, ja jään mielelläni kuuntelemaan kaikkien teidän puheenvuoroja.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kokoomus-ryhmä toteaa, että tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus on laaja ja perusteellinen. Toivomme, että ainakin osa tarkastuslautakunnan toiveista eli ehdotuksista toteutuisi. Kuntatalouden asiantuntijat ovatkin esittäneet, että hallintokuntiin, jotka eivät pysy tavoitteissaan tai budjeteissaan, kohdistettaisiin sanktioita. Tämä sen vuoksi, että on väärin niitä toimijoita kohtaan, jotka pysyvät tavoitteessaan, kun toiset saavat lipsua ja alittaa tavoitteensa. Sanktiot voisivat olla myös pelkkiä selvityksiä aluksi, ja niinpä tarkastuslautakunta esittääkin seuraavaa kannanottoa:

Kaupunginvaltuusto päättää kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun loppuun mennessä 2011 selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta.

15.6.2011

Tarkastuslautakunnan selvitys Helsingin taloudesta on karua luettavaa, kuten puheenjohtaja Luukkainen jo kertoi. Toimintamme on ollut vuodesta 2001 riippuvainen Helsingin Energian tuloksesta. Tällä vuosisadalla Energian tulosta on pumpattu kaupungin budjettiin 1,4 miljardia euroa. Helsingin Energia tarvitsee lähivuosina omat tulonsa investointeihin, joilla tuotetaan puhtaampaa energiaa – huomio Helistö. Kuumemme asiasta syksyllä.

Myös valtio vähentää vastuutaan kuntien rahoittamisessa, ja yhteisöveron palautus Helsingille vähenee saamiemme budjettitietojen mukaan jo ensi vuoden alusta. Sillä on erittäin suuri merkitys juuri Helsingille, jolla yhteisöverotuotos on ollut suurin. Kaupungin menot on siis sopeutettava tuloihin.

Kokoomuksen valtuustoryhmä kiinnittää huomiota erityisesti muuttamaan seikkaan, johon tarkastuslautakunta on paneutunut. Ensin lasten mielenterveyspalvelut.

Lastenpsykiatriaahan siirrettiin HUSiin eli HYKSiin 2008-vuoden alusta. Kaupunki siirsi 57 virkaa HYKSille. HYKS on nyt avannut avopoliklinikoita kaupungin eri puolilla. Jonot ovat purkautuneet, ja hoidettujen lasten määrä on kaksinkertaistunut. Suurin osa lähetetyistä potilaista tuli terveyskeskuksen puolelta, jossa toimivat neuvolat ja kouluterveydenhoito.

Sosiaaliviraston perheneuvolat ovat puolestaan valittaneet, että mielen-terveyshoitoa tarvitsevat lapset eivät pääse hoitoon ja heitä pompotellaan. Kolmen toimijan välillä – siis HYKS eli HUS, terveyskeskus ja sosiaalitoimi – vallitsee tyypillinen siiloutuminen, josta kuntahallinnon asi-antuntijat ovat erityisesti varoittaneet. Kukin toimija katsoo asiaa vain omalta kantiltaan, eli HUS lastenpsykiatria katsoo, että toiminta on riit-tävä ja jonot ovat purkautuneet, perheneuvolat katsovat, että he eivät saa potilaita hoitoon ja terveyskeskus taas lähettää potilaita lastenpsy-kiatriaan ja on saanut potilaansa sinne hoitoon. Eikö nyt olisi aika ottaa esille Deloitteen selvitys Helsingin sosiaali- ja terveystoimesta ja valinta toimintamalli saumattomien hoitoketjujen luomiseksi lasten ja perhei-den palveluissa ja varsinkin mielenterveyshoidossa?

Omaishoidon määrä ei myöskään ole vielä suositusten mukainen. Vanhusten omaishoitajia oli toissavuonna 1 952 ja viime vuonna 1 978. Lisäys ei ole suurensuuri: 26 omaishoitajaa lisää viime vuonna. Laki ei toistaiseksi määrää, kuinka paljon omaishoitoa kunnan tulee tuottaa, jo-ten lakisääteiset toiminnot budjetoidaan ensiksi ja vaikka lopputulos oli-si kalliimpi, niitä, joita laki ei määrää, ei budjetoida.

15.6.2011

Tarkastuslautakunta käsittelee myös palveluseteliä. Toiminta on niin alussa, että ihan selviä johtopäätöksiä ei nyt pysty tekemään, mutta seteli on ollut sopiva täysin tuoteistettuihin palveluihin, kuten terveyskeskus on suunnitellut, kuten suun terveydenhoitoon ja tähystyksiin, joissa setelin arvo on melko helppo määrittää. Sosiaalivirasto käyttää seteliä vanhusten palveluasumiseen, jossa sen arvo on vaikeampi määrittää. Jos myönnetään vanhukselle 2 000 euron suuruinen seteli kuukaudessa, se saattaa kattaa yksityisessä palvelutalossa vain seinät ja ruoan. Hoidon ja hoivan vanhus maksaa itse. Tällöin pienituloiset vanhukset hankkivat palvelut kotihoidosta, koska kotihoidon laskutus on tuolosidonnainen ja se on pienituloiselle edullista. Kotihoidon tuottaa terveyskeskus. Seuraa osaoptimointi: kotihoitoa pitää lisätä, eikä kukaan tiedä kuinka paljon vanhusten hoito oikeasti Helsingissä maksaa. Tähän toivottavasti tulee parannus, kun vanhuspalvelulaki saadaan voimaan, mutta sen toteuttaminen vaatii rahaa, kuten kaupunginhallitus lausunnossaan sosiaali- ja terveysministeriölle on sanonut.

Ja vanha kysymys, Helsingissä on liian vähän asuntoja, ja ne ovat liian kalliita, ja ne ovat vääränkokonaisia ja vuokra-asuntoja ei ole tarpeeksi. Tarkastuslautakunta ehdottaa pääkaupunkiseudun yhteistä maankäytön kehityskuvaa, jota jo ollaan tekemässä, mutta Kokoomusvaltuustoryhmä menisi vielä pitemmälle ja on halukas menemään siihen, että Helsingin tulisi ajaa MRL:n mukaista pääkaupunkiseudun yhteistä yleiskaavaa.

Valtuutettu Helistö

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tilinpäätös on kaupunginhallinnossa eräs vuosittainen rajapyykki, jonka äärellä kannattaa hetkeksi laskeutua reaali maailmaan arvioimaan niin mennyttä kuin myös kurkottua katselemaan vähän kauemmaksi taivaanrannan tuolle puolelle, ehkä vähän ylikin. Jos viime vuoden tilinpäätöstä vertaa koulun kevättodistukseen, voimme varmaankin olla melko tyytyväisiä. Pääsimme luokalta mallikkaasti vähintään tyydyttävän arvosanoin. Verotuloja kertyi arvioitua enemmän, ja kaupungin palveluiden tuottaminen pysyi kautta linjan suunnitelluissa raameissa. Investointeja jatkettiin ja työllisyyskin koheni.

Mistä kaupungin talous loppujen lopuksi ja luihin ja ytimiin yksinkertaistettuna oikein muodostuu? Työpaikoista ja kaupunkilaisista. Ilman työpaikkoja ei ole veroja maksavia ja palveluita kuluttavia kaupunkilaisia. Keskeiset kaupungin tulot ovat veroja kaupunkilaisilta ja helsinkiläisiltä

15.6.2011

yrittäjiltä. Niillä tuloilla kaupunki tuottaa palvelunsa meille helsinkiläisille.

Työpaikkoja tarjoavat taas niin suuret kuin pienet yritykset, vähäisemmässä määrin valtion laitokset ja muut yhteiskunnan toiminnot. Suurin osa helsinkiläisistä on töissä alle 10 henkilön pienyrityksissä. Miltei joka 5. suomalainen työpaikka on Helsingissä, ja noin joka 3. suomalaisista työpaikoista on pääkaupunkiseudulla. Työntekijöistä ei Helsingissä luulisi olevan pulaa, koska syntyvyys on suurempaa kuin kuolleisuus ja kaupunkiin muuttaa enemmän ihmisiä kuin täältä muuttaa pois.

Eräs talouskasvua ja toimeliaisuutta jarruttava tekijä onkin yllättäen helsinkiläiset asumiskustannukset. Virtasella ei ole enää varaa tulla töihin Helsinkiin tai ainakaan asua täällä. Samaan aikaan työnantajaparka ei löydä sopivaa työntekijää. Vaikka Lontoolainen trendilehti Monocle valitsikin Helsingin maailman parhaaksi kaupungiksi, on asumisen kalleus Helsingissä noussut kipurajan yli jo aikaa sitten. Meillä onkin erityisen vaikea yhtälö ratkaistavaksi, kun asumiskustannuksia pitää saada alennettua samaan aikaan, kun rakentamisen laatua ja määrää pitää lisätä.

Keskeinen uhka kaupunkimme talouden tasapainolle on tietenkin jatkuva velkaantuminen, joka pahimmillaan voi muuttua painajaiseksi maailmantalouden myrskyissä. Toisaalta nykyinen velkapottimme jaettuna kaikille helsinkiläisille on vain vajaat 2 000 euroa per nuppi. Sen kanssa pystymme varmasti elämään, jos emme kasvata omia menojamme ja talouskasvu pysyy urallaan.

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut.

Velkaantumista suurempi uhka Helsingille on pääkaupunkiseudun taloudellinen ja alueellinen segregatio. Siihen voimme onneksi myös omilla toimillamme vaikuttaa jonkin verran enemmän kuin maailmantalouden ailahteluihin. Segregatiokehitys kiertyy ongelmavyyhdestä, johon ovat sekaantuneet ainakin pääkaupunkiseudun kaupunkien keskinäinen kilpailu, asumisen kalleus, alueittain yksipuolinen kaupunki- ja asukasrakenne sekä kankea palveluverkko.

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten pitäisi yhdistyä mm. segregatiokierteen katkaisemiseksi. Kaupungin palveluiden tavoitteeksi tulee entistä selkeämmin ottaa terveyserojen kaventaminen. Emme saisi ainakaan itse omilla päätöksillämme ja luutuneilla toimintatavoillamme aiheuttaa ylimääräisiä kustannuspaineita kaupungin talouteen. Päinvastoin, meidän pitää osata rakentaa taloudellisesti haastavissa olo-

15.6.2011

suhteissa niin palveluiltaan kuin infrastruktuuriltaan parempaa, ekologisempaa, vetovoimaisempaa ja viihtyisämpää kaupunkia kuin koskaan.

Eräs mahdollinen esimerkki pahimmillaan segregaatioon ja velkaantumiseen johtavasta virhearviosta saattaa olla rakennettuna Östersundin yleiskaavan liikennetarkistukseen, joka turhan yksioikoisesti tulkitaan metrokseksi. Kieltämättä metrolla on etunsa, mutta olisi viisasta tutkia myös vakavasti pikaraitioverkoston rakentamisen vaikutukset yhteiskuntatalouteen, kaupunkirakenteeseen ja liikenteen määriin. Samalla rahalla voimme saada enemmän ja parempaa.

Helsingissä on selvästi osaamista kaupan ja liike-elämän suurhankkeissa. Esim. Stockan laajennus ja sitä ennen keskustan huoltotunneli syntyivät kiitettävän rivakasti. Massiivisesta Kalasataman metroaseman ympäristön toteutuksesta sovittiin pari kuukautta sitten. Siitä tulee aikansa suurin rakennushanke.

Pienen mittakaavan toiminta sen sijaan yskii ja kompastelee. Asukaslähtöinen ja pienyrityksystävällinen kanssakäynti tuottaa jatkuvasti vaikeuksia Helsingin kaupungille. Viime aikojen masentavat pikku-uutiset espresso- ja jäätelöautojen ongelmista kaupungin normiviidakossa eivät kerro pelkästään asennevammasta jossain virastossa vaan laajemmasta byrokratiakierteestä, joka viimein nyt pitäisi osata kitkeä pois.

Helsingillä olisi aidosti erinomaiset edellytykset lunastaa Euroopan parhaimman kaupungin titteli. Lähivuosina meillä on ainutlaatuinen mahdollisuus tiivistää kaupunkirakennettua ja laajentua tavallaan kaupungin rajojen sisäpuolella Jätkäsaarella ja Kalasatamassa. Voimme kestävästi vastata väestönkasvun, asuntopulan ja liikenteen ongelmiin hyvällä kaupunkisuunnittelulla ja rakentamisella. Kruunuvuorenranta, Keski-Pasila ja Östersundom odottavat sitten vuoroaan. Hyvälle asunto- ja kaupunkipolitiikalle on Helsingissä nyt tuhannen taalan paikka.

Segregaatiokehityksen lähisukulainen on tylsä ja taantuva kaupunki. Negatiiviseen kehitykseen voimme vaikuttaa vain ja ainoastaan omin avuin suunnittelemalla ja rakentamalla monipuolista ja -ulotteista sekä asukaslähtöistä kaupunkia. Kaupunkikulttuurissa ja kaupunkitilan käytössä pitää siirtyä viimeinkin skandinaavisesta holhouksesta eurooppalaiseen sallivuuteen. Musiikkitalo, World Design Capital -hanke, mahdollinen Guggenheim-yhteistyö sekä monet suurtahtumat tai hiljaisemmat signaalit kertovat odotuksista, joita Helsinkiä kohtaan myös kansainvälisesti tunnetaan. Tilaisuutta ei pitäisi terassien ja puistojen kieltotauilla hukata.

15.6.2011

Kaikki tämä kiertyy lopulta takaisin kaupungin tilinpäätökseen ja alkupisteeseensä eli kaupungin terveeseen talouskehitykseen. Kulunutta vertausta hieman mukaillen: Helsinki on kuin suuri laiva, jonka kurssi muuttuu hitaasti mutta joka uppoaa nopeasti, jos oikeita ohjausliikkeitä ei osata tehdä.

Näillä sanoilla Vihreä valtuustoryhmä kannattaa kaupungin tilinpäätöksen vahvistamista vuodelle 2010.

Valtuutettu Bergholm

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisa valtuusto.

Keskityn tässä puheenvuorossani vain yhteen kokonaisuuteen eli Helsingin kaupungin talouden tilaan. Tilinpäätös, jota käsittelemme, osoittaa, kun siitä poistetaan satunnainen luovutusvoitto Helsingin Veden myynnistä, 116 miljoonan euron ylijäämää. Helsinki on jopa finanssikriisinkin pahimpana vuonna 2009 päätynyt ylijäämäiseen tilinpäätökseen, ja ennen sitä, hyvinä kasvuvuosina, ylijäämät olivat huikeita – yli 250 miljoonaa euroa sekä 2007 että 2008. Ja nyt siis 116 miljoonaa tänä käsiteltävänä vuonna 2010, joka edelleenkin oli finanssikriisin varjostama.

Kaupungin omat pääomat ovat siis kasvaneet neljässä vuodessa lähes 700 miljoonaa euroa, ja tähän aikaperiodiin sijoittuvat sekä poikkeuksellisen hyvät kasvuvuodet 2007–2008 että sitten finanssikriisin rämpäyttämät vuodet 2009 ja 2010. Kun täällä kuuntelee vaikkapa Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoron, tulee mieleen tarina Pekasta ja sudesta. Vuodesta toiseen käytetään puheenvuoro, että Helsingin kaupungin talous on jollain tavalla tavattoman uhanalainen ja millään tavalla rahat eivät riitä mihinkään ja milloin mikäkin uhka vaanii nurkan takana. Sitten kun me kokoonnumme tänne katsomaan tilinpäätöstä, me huomaamme, hups, tilanne onkin aivan toinen. Niin siis myös tällä kerralla.

Tänä nimenomaisena vuonna 2010 sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ei, niin kuin jotkut saattavat vielä muistaa, nähnyt mahdolliseksi osallistua budjettisopuun. Katsoimme, että hyvinvointipalveluiden rahoitus ja mitoitus oli aivan riittämätön. Nyt voidaan havaita, että vaikka valtuusto olisi hyväksynyt joka ikisen ryhmämme tekemän ehdotuksen, niin ylijäämää kaupunki olisi tehnyt mittavasti eikä siis alijäämää, kuten budjetissa oletettiin. Tämä tilanne jatkuu vuodesta toiseen. Samanlaisesti alimitoitetaan monien keskeisten hyvinvointipalveluiden kulut ja samanaikaisesti aliarvioidaan tuotot. Tulojen alimitoitus on reilusti mit-

15.6.2011

tavampaa, minkä seurauksena Helsinki tekee siis vuodesta toiseen merkittävästi budjetoitua parempaa tulosta.

Nyt vuonna 2011 kesäkuun 15. päivänä esitän arvion, toisin kuin tarkastuslautakunnan arvoisa puheenjohtaja, joka siis totesi, että 2011 vuosikate ei riitä poistoihin. Näin tietysti budjetissa lukee, mutta väitän, että kun vuoden kuluttua tarkastellaan tilinpäätöstä 2011, havaitsemme, että tilinpäätös on 200 miljoonaa parempi kuin tämän vuoden budjetti. Katsotaan, miten käy.

Tilannehan on senkaltaisen, että tämä jatkuva ja systemaattinen tulojen aliarvioiminen johtaa siihen, että sillä perustellaan alimitoitettuja resursseja hyvinvointipalveluihin. Helsinki rikkaana ylijäämää tekevänä kaupunkina ei kyllä esim. heikoimpien kaupunkilaistensa palveluiden hoitamisesta ansaitse millään tavalla erinomaista tai edes kelvollista arvosanaa.

Viime aikoina on vähemmän käytetty sellaisia puheenvuoroja kuin nyt tässä taas kylläkin kuultiin, että "ilman liikelaitoksia Helsingin talous on sitä tai tätä". Liikelaitokset ovat osa Helsinkiä, ja ne ovat, niiden tuotot ja kulut, tappiot ja voitot ovat Helsingin tappioita, voittoja, kuluja ja tuottoja. Vuodesta toiseen on sanottu, että "Helsingin Energian kyky tuottaa romahtaa, jos ei nyt ihan heti niin aika lailla pian, ja sen takia pitää tehdä sitä tai tätä". Tässäkin suhteessa tämä tarina Pekasta ja sudesta, että "apua, apua, susi tulee", mutta sitten kyläläiset menevät paikalle, ei siellä mitään sutta olekaan vaan paimen juttelee omiansa. Helsingin Energia arvioni mukaan tulee tekemään mittavaa ylijäämää pitkälle tämän vuosikymmenen loppuun, niin pitkälle kuin nyt silmä siintää, sanoetaan näin.

Välihuuto!

No, katsomme, näin ilman muuta oletan. Sähkön ja lämmön yhteistuo-
tanto on niin pistämätön yhdistelmä, että kyllä sillä ylijäämää syntyy.

Viimeisenä tähän taloudenpitoon liittyvänä mantrana, jota käytetään, kun perustellaan hyvinvointipalveluiden riittämätöntä mitoitus-
tusta, on puhuttu siitä, että Helsinki velkaantuu. Helsinki siis ei ota euroakaan syö-
mävelkaa vaan päinvastoin, Helsingin käyttötalous on joka ikinen vuosi ollut plussalla. Eli Helsinki on käyttötalouden ylijäämällä rahoittanut osan investoinneistaan. Ja niin tulee tapahtumaan taas tänäkin vuonna.

On totta, että Helsinki on ottanut lainaa, mutta kun kyseessä on täysin poikkeuksellinen investointibuumi näiden mm. satamalta vapautune-

15.6.2011

den alueiden saattamiseksi asuntotuotannon ja toimitilatuotannon piiriin, niin tämä on täysin normaalia, että tällaisessa tilanteessa mikä tahansa järkevä organisaatio ei tällaista investointipullistumaa pyri rahoittamaan muutoin kuin myös mittavalla lainanotolla. Ja näillä lainoillahan, niin kuin sanottu, rakennetaan myös pohjaa tulevien vuosien tuloille, maanvuokratuloille, verotuloille eri muodossaan.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä haluaa korostaa, että kaupungin ei tule tehdä voittoa pitkällä aikavälillä. Riittää, kun tulot ja menot ovat tasapainossa. Suhdanteiden kannalta on niin, että hyvinä vuosina on hyvä tehdä ylijäämää ja huonoina vuosina on perusteltua hyväksyä alijäämä ja keskulaisena vuonna tehdä nollatulosta. Nyt Helsinki on tehnyt plustulosta, satoi tai paistoi.

Äskeisessä apulaiskaupunginjohtajanvaalia edeltävässä keskustelussa korostettiin hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen välttämättömyyttä. Olemme samaa mieltä. Keskeinen keino hoitaa tätä kysymystä on edessä taas kerran tänä syksynä, kun budjetista vuodelle 2012 päätetään. Toivottavasti kaikki ovat silloinkin innolla tasa-arvon ja hyvinvointierojen kaventamisen kannalla.

Lopuksi sosialidemokraattinen valtuustoryhmä kannattaa tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä tili- ja vastuuvälillisille.

Valtuutettu Peltola

Arvasin etukäteen, että Jorma Bergholm minua edeltävänä puhujana antaa asiallisen katsauksen Helsingin taloudelliseen tilaan, eikä hän pettänytkään odotuksiani. Hänen johtopäätöksensä ovat täysin oikeita, ja vasemmistoryhmä on omissa johtopäätöksissään päätenyt ihan samoihin käsityksiin.

Tilinpäätöskatsauksessa todetaan, että Helsingin seudun tuotanto oli viime vuoden lopulla kasvanut laman pohjasta 4 % mutta oli edelleen 6 % pienempi kuin huipputasolla vuonna 2008. Kaupungin budjettitalous selvisi viime vuonna hyvin pudotuksesta. Kukaan ei kuitenkaan pysty ennustamaan, mitä maailman taloudessa ja siinä sivussa meilläkin lähivuosina sattuu ja tapahtuu. Talouskatsauksissa haikaillaan yleisesti nopeaa kasvua ja tuotannon huippuvuosia. Silloin ei muisteta, että lama edeltävät kasvuhuiput syntyvät kestäättömistä talouspäätöksistä. Kuplakasvun sijasta sekä yksityisen sektorin että valtion ja kunnan pitäisi keskittyä etsimään kestäviä tuotantomuutoksia.

15.6.2011

Vaikka Helsingin seudulla tuotanto kasvaa jatkuvasti, lukuun ottamatta muutamia poikkeusvuosia, työttömyys ja toimeentulon epävarmuus ovat täälläkin, niin kuin kaikkialla maailmassa, keskeinen osa ihmisten ja asuma-alueiden syrjäyttämistä. Työttömyyden ratkaisuksi oikeistolla on edelleen tarjouksia varakkaille ihmisille kotimaisen ja kansainvälisen sijoittamisen helpotuksista ja tavallisille työntekijöille taas tiukkaa kilpailua harmaan talouden yritysten laittoman palkkatason kanssa. Maailman rikkaat kilpailevat kerskatuotannolla ja satumaisella kulutuksella. Suuret varallisuus- ja tuloerot ovat yhteiskunnallista ja ekologista tuhua. Köyhiä syrjäytetään meilläkin tarpeettomuuteen ja leipäjonoihin. Mikään yhteiskunta ei pysty rakentamaan tasavertaisia koulutusmahdollisuuksia ja sosiaali- ja terveyspalveluja, jollei suuria rahavirtoja ja suuria henkilökohtaisia tuloja ja omaisuuksia veroteta reippaasti.

Kaupunginhallitus kirjasi tilinpäätösesityksensä perusteluihin yhden ainoan tavoitteen. Se on peruspalvelujen rahoituksen kestävyys. Vasemmistoliiton ryhmä toteaa, että Helsingissä peruspalvelut olisi varaa budjetoida asiallisesti, kuten Jorma Bergholm tässä myös totesi. Mutta viime vuonnakin sosiaali- ja terveyspalveluille annettiin liian vähän rahaa. Sen sijaan investoinneille oli turhan suuri varaus.

Lisärahan myöntäminen vasta budjettivuoden lopulla on kaupunginjohtajan ruuvi, jolla kiritetään virastojen johtoa ja kiristetään niiden työntekijöitä toteuttamaan pikasäästöjä. Järkevä pitkän ajan palvelupolitiikka jää näiden näennäissäästöjen jalkoihin.

Toinen iso ongelma on henkilöstömenojen jatkuva alibudjetointi. Kaikille hallintokunnille annetaan lähtökohtaisesti alimitoitettut palkkausrahat, ja palkankorotukset niiden odotetaan rahoittavan rationalisoimalla toimintansa. Se merkitsee ihan lähtökohtaisesti oman väen vähentämistä ja usein myös korvaamista ulkopuolisten tuottajien työntekijöillä, joiden työehdot saattavat olla monessa suhteessa huonommat ja laittomat.

Tässä valtuustossa varmasti jokainen ymmärtää, että nopea pääsy terveys- ja sosiaali- palveluihin auttaa erilaisia henkilöitä pärjäämään elämässään ja huolehtimaan muistakin ihmisistä. Usein me kirjaamme tavoitteeksi jonojen poistamisen niin lähipalveluissa kuin erityispalveluissakin. Silti terveysasemalle pääsy on edelleen usein ylivoimaista, ja vaikka ajan saisi, ehditään hoitaa vain kiireellisimmät asiat.

Vanhusten palvelujen viimevuotinen rankka alibudjetointi johti siihen, että ympärivuorokautista hoivaa tarvitsevat jonottivat sairaaloissa ja kotona kaksi kertaa kauemmin kuin edellisenä vuonna, ja palveluasumisen jono on edelleen kasvanut nytkin alkuvuonna. Määrärahan puto-

15.6.2011

tusta perusteltiin valtakunnallisella suosituksella vanhusten laitoshoidon osuuden pienentämisestä. Kuitenkaan rahaa ei lisätty vastaavasti niihin palveluihin, joiden osuuden pitäisi kasvaa. Järkevä kaupunki purkaisi laitospaikat vasta sen jälkeen, kun palveluasumisen hoivapaikkoja ei enää tarvitse jonottaa.

Huonokuntoisten vanhusten hoiva-asumisen puute estää myös niiden ihmisten kotihoidon onnistumisen, jotka haluavat asua kotonaan loppuun saakka. Kotihoidon työntekijät uupuvat mahdollisten vaatimusten takia, kun heitä juoksutetaan kieli vyön alla liian vähälle hoidolle jäävien asiakkaiden väliä. Heikko kotihoito heikentää asiakkaiden kuntoa ja lisää taas hoidon tarvetta. Samantyyppisiä epärealistisia tavoitteita on myös esim. lastensuojelun laitoshoidon korvaamiselle perhehoidolla tai yksityisen lasten päivähoidon lisäämiselle.

Helsingin virkakoneistossa suositaan yhden totuuden mallia, jossa viranhaltijoiden ei kuulu kertoa lautakunnille tai valtuustolle, mitä talousraamin takaisessa todellisuudessa oikeasti tapahtuu. Asukkaille palveluja käytännössä tarjoavat työntekijät pelkäävät yleisesti ottaa päättäjiin yhteyttä ja kertoa, mitä jatkuva työn tehostamisvaatimus heille ja asiakkaille tarkoittaa. Silti meidän monissa kertomuksissamme väitetään, että asiat ovat menossa hyvään suuntaan ja ihan juuri korjautumassa. Tämä tällainen kirjoittamistapa turhauttaa työntekijöitä, jotka ovat joutuneet entistä tiukemmille.

Palvelujen alimitoitus estää työntekijöiltä oman työnsä kehittämisen, jos aikaa on vain kiireellisimpiin tehtäviin. Ulkoapäin määrätyt tehtävät ja työnjakojen muutokset turhauttavat. Kaupungin demokratiaryhmän yksi tärkeimpiä tehtäviä onkin työntekijöiden sananvapauden ja oman työnsä hallinnan parantaminen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että "asumisen kohtuuhintaisuus ei toteutunut pääkaupunkiseudulla tehdyistä toimenpiteistä huolimatta, koska sekä valtion tukemien että vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen vuokrat ja asuntojen myyntihinnatkin ovat korkeita". Asuminen on liian kallista suhteessa asuntoa tarvitsevien ryhmien maksukykyyn, ja se johtuu siitä, että osa väestä on liian maksukykyistä. Varakkaat kirivät koko ajan hintoja varattomien ulottumattomiin. Yksityiset rakennuttajat investoivat tietysti näiden maksukykyisten asuntomarkkinoille. Kaupunkikin tukee näitä kovan rahan hinnannousuja vuokraamalla osto-oikeudella ja myymällä tontteja sääntelemättömään tuotantoon ja kirittää näin näitä hintabuumeja. Hitas-tuotantokin on tehty hampaattomaksi tekemällä hintarajoituksista määräaikaista.

15.6.2011

Ledamoten Björnberg-Enckell

Arvoisa rouva puheenjohtaja, bästa fullmäktige.

Kulunutta vuotta tarkasteltaessa voi vain todeta, kuinka vaikeaa talouden ennustaminen poikkeuksellisissa olosuhteissa on. Mikäli vuoden 2010 tilinpäätöksen olisi arvattu muodostuvan näin positiiviseksi, olisivat kuluvan vuoden veronkorotukset saattaneet jäädä toteuttamatta. Jos joku toisaalta olisi osannut ennustaa näin, ei häntä ehkä olisi kuukaan uskonut.

Toisin kävi. Kuten tilinpäätöksestä ilmenee, virastot ja lautakunnat ovat lisäksi pystyneet tekemään säästöjä niin, että toimintamenojen kasvu on saatu hillittyä noin 6,5 %:n kasvusta noin 3,8 %:iin, joka on myös vaikuttanut tulokseen. Kiitos, tack till tjänstemän och beslutsfattare.

Trots att den extraordinära posten, försäljningen av Helsingfors Vatten, utgör förklaringen till största delen av överskottet, det vill säga 550 miljoner euro, är överskottet utan denna effekt, 96 miljoner euro, nästan lika stort som det innevarande årets skatteförhöjning. Skatterna höjdes i en situation då det var omöjligt att förutse en så snabb återhämtning, men inför kommande år finns igen många osäkerhetsmoment i ekonomin, så väl vid den europeiska horisonten som i den globala ekonomin. SFP-gruppen påminner om att kommunalskatten inte är en progressiv skatt och att det inte är bra att höja boendekostnaderna om man ett halvår senare för föregående räkenskapsår gör ett överskott på 650 miljoner euro. Summan är mer än vad de flesta av landets små kommuner, som Lahtis, på årsbasis omsätter. När budgeten för 2012 görs upp bör skattediskussioner föras.

Kunnallisvero ei ole progressiivinen vero, ja ryhmämme mielestä onkin suhtauduttava varoen kaikkiin toimiin, jotka nostavat Helsingin asumiskustannuksia, kun menneen vuoden talous osoittautuu näinkin suureksi yllätykseksi. Summaa havainnollistaakseni: Suomen 10 suurimman kaupungin joukkoon kuuluvan Lahden vuoden 2010 kokonaistoimintakulut jäivät vain 530 miljoonaan euroon.

Tack till revisionsnämnden för utvärderingsrapporten. Det är viktigt att bekämpandet av den gråa ekonomin lyfts upp och granskas på allvar. Genom att göra tjänstemän och politiker medvetna om vilka metoder den gråa ekonomin använder och hur den bör bekämpas, har vi i dagens övervakningssamhälle goda möjligheter att nå resultat. Det måste vara möjligt att kunna kontrollera att de leverantörer man samarbetar med betalar skatt och har rent mjöl i påsen.

15.6.2011

Harmaata taloutta on voitava vähentää kaupungin hankintarutiineja vahvistamalla ja yhtenäistämällä. Tarvitaan virastorajat ylittävää apua sekä selvää ohjeistusta. Koska menetetyt verovarot ovat erittäin suuria, voisi kaupungissa sisäisen valvonnan yhteydessä toimia erityisesti torjuntaa koordinoiva ja muita virkamiehiä kouluttava vastuullinen taho.

Helsingin Energian suurten voittojen tuloutuksesta ei sen enempää. Hienoa, että liiketoiminta on voitollista emmekä omistajana joudu nyt jakamaan voittovaroista veroa valtiolle vaan että nämä varat tulevat suoraan kaupunkilaisten hyödyksi. Tämänkin vuoden verotasausta on sentään muun maan hyväksi noin 300 miljoonaa, joten tämä summa on jopa Energian voittoja suurempi. On selvää, että tulevaisuuden energiatoiminnan investointien turvaaminen ja etenkin valtuuston ympäristövaatimusten täyttäminen edellyttävät pääomaa ja jonkin verran kasvavaroja. Mutta kuten valtuutettu Bergholm jo mainitsi, 1,5 miljardin omalla taseella – siis Helsingin Energian – ja 78,9 %:n omavaraisuusasteella voitolliselle toimijalle on saatavilla lainarahaa.

Helsingfors stad med en balansomslutning om 11,7 miljarder euro är inte bara landets största arbetsgivare, utan också en av landets största koncerner. Fullmäktiges utmaning är förutom att se till servicen och budgetekonomin också att se till ägarstyrningen. Eftersom vi ställer miljökrav på affärsverket Helsingfors Energi bör det vara självklart att vi ställer sådana mål också på andra av staden ägda affärsverk, så som Palmia. Det bör alltså vara möjligt att vårt vinstbringande affärsverk, som sedan 2010 har hand om dagvårdsbarnens mat, utvecklar en heltäckande ekologisk strategi för sin verksamhet, där närproducerade råvaror och matproduktion utan onödiga tillsatssämnen utvecklas.

Siten esitänkin toivomusponnen, joka kuuluu:

Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto edellyttää Palmian strategisessa suunnittelussaan kiinnittävän huomiota toimintatapojensa ekologisuuteen, raaka-aineiden lähituotantoon ja kestävään kehitykseen.

Tack också till revisionsnämnden för utvärderingen av mentalvårdstjänsterna för barn och unga. Trots att bristen på barnpsykiatrer är svår för staden att åtgärda måste processerna och remissrutinerna vara tydliga för alla parter. Det är mycket alarmerande att man i den psykiatriska primärvården för barn och unga saknar ansvarig hälsovårdsinstans. Därtill behövs fungerande kontakter mellan skolans elevvård, HNS, hälsovårdsverket och socialverket för att trygga elevens hälsa. Om tjänstemannakontakten över verkgränsen saknas går det svårt att åtgärda elevens och familjens problem.

15.6.2011

I det tvåspråkiga Helsingfors bör hälsovården kunna erbjuda psykiatrisk vård för svenskspråkiga barn och unga, om inte med egna krafter så genom upphandling. Det gäller också åldringsvården. Samma princip bör gälla, det vill säga att vård och omsorg på modersmålet erbjuds antingen med stadens egna resurser eller genom upphandling. Inom hemvården får fortsättningsvis mer än hälften av de svenska åldringarna sin service på finska och inom serviceboende är ett stort antal svenska åldringar placerade på finska servicehem, utan möjlighet att kommunicera med andra boende eller personalen på sitt modersmål.

Ungdomscentralen ökade sina inkomster med 10 % under det innevarande året. Trots det goda resultatet stängdes Drumsö Klubblokal enligt plan, och därtill även Spelmans klubblokal i Gamlas. Spelmans var en av fyra svenskspråkiga ungdomsgårdar i stan och innebar att en fjärdedel av de svenska lokalerna försvann. Den svenskspråkiga ungdomsverksamheten får 3 % av verkets medel för sin verksamhet, en uppbär underdimensionering sett i andelen svenskspråkiga ungdomar. SFP utgår från att situationen för de svenska ungdomarna förbättras genom personalförstärkning och att budgetmedel i fortsättning fördelas rättvisare.

Lasten ja nuorten hyvinvointia ajatellen tarkastuslautakunnan toteamus siitä, että koululaisten tulisi opettajansa kanssa voida matkustaa julkisessa liikenteessä maksutta, tulisi ryhmämme mielestä johtaa toimenpiteisiin. On sekä lasten tasa-arvon, taidekasvatuksen, hyvinvoinnin kannalta hyvä, että näitä museoita ja taidelaitoksia voitaisiin tehokkaammin hyödyntää.

När vi under kommande år kommer att diskutera Guggenheim-museet är det på sin plats att minnas att enbart årets överskott från Helsingfors Energi skulle räcka till för ett monumentalt Guggenheim-bygge. Om stadens strategiska mål om konkurrenskraft gagnas av ett museum beläget mellan Sankt Petersburg i öst och Skandinavien i väst, och om strategiska mål kring invånarnas välfärd kan förenas i ett kommande museum, finns det all orsak att förhålla sig positivt till att under designåret 2012 diskutera och skapa ett stort nytt fönster mot världen. Fru ordförande, tästä on hyvä jatkaa.

Fru ordförande.

Tästä on hyvä jatkaa. Tiedämme, että on runsaasti poliittisia haasteita edessä.

15.6.2011

Med dessa ord förordar SFP-gruppen att bokslutet för 2010 godkänns och att de i beslutsförslaget föreslagna överföringarna görs.

Kiitos, tack.

Valtuutettu Valpas

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja kansalaiset.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä haluaa ensi alkuun kiittää kaikkia tilinpäätökseen ja arviointikertomuksen tekoon osallistuneita. Helsingin kaupungin vuoden 2010 tilinpäätös sisältää hyviä ja huonoja uutisia kaupungin talouden kannalta. Hyvinä puolina voidaan ehdottomasti pitää verotulokertymän ennakoitua parempaa kasvua. 4,3 %:n kasvu kertoo vuoden 2010 sujuneen kotimaisen talouselämän näkökulmasta katsoen suotuisissa merkeissä. Yhtä suotuisaksi ei voi sanoa kansainvälisen talouden kehityssuuntaa. Kreikan talouskuplan puhjettua ovat myös muutamat muut valheellisessa taloudessa eläneet valtiot kohdanneet ongelmia. Nähtäväksi jää, koska tavalliset helsinkiläiset veronmaksajat huomaavat euron ongelmat omassa taloudessaan.

Ehdottomasti hyvänä asiana voidaan pitää myös kaupungin ydintoimintojen vuosikatteen kääntymistä plussalle. Myös kaupungin menojen saaminen hallintaan näkyy sujuneen paremmin kuin edellisinä vuosina. Tähän jos mihin luonnollisesti sisältyy myös riskejä. Uskomme, että kukaan ei halua menoja karsittavan vääristä kohteista. Näitä 90-luvun opetuksia sietää edelleenkin lueskella ja opetella.

Vuoden 2010 eräänä ikävänä puolena voidaan pitää kaupungin velkaantumisen kasvuvauhdin lisääntymistä. Kun Helsinki joutuu olemaan sekä itsensä että koko valtakunnan taloudellinen veturi, ei se voi pidemmän päälle olla järkevää. Velat kun on maksettava. Sattumaa tai ei, Helsinki maksaa tulonsiirtoina muualle maahan kutakuinkin saman verran kuin joudumme ottamaan velkaa vuosittain. Viime vuonna velkaa otettiin 281 miljoonaa euroa, josta kasvua vuoteen 2009 oli 50 miljoonaa euroa.

Helsingin työllisyyskehitys oli vuonna 2010 vaarallisen kahtiajakoinen. Työttömyys kokonaisuutena väheni taloudellisen toimeliaisuuden kasvun myötä. Alle 25-vuotiaiden työttömyys on vähentynyt, johon on varmasti vaikuttanut osaltaan myös kaupungin panostus asiaan. Samanlaista suuntausta ei pitkäaikaistyöttömyyden osalta ollut havaittavissa. Jos tämä ei ollut painovirhe, niin peräti 37 %:n kasvu vuoteen 2009 verrattuna – siis pitkäaikaistyöttömyydessä – on erittäin vakava lukema,

15.6.2011

johon on syytä keskittyä kaupungissamme tulevia työllisyyspoliittisia päätöksiä tehtäessä.

Kotimaisen työvoiman käyttövaatimus ulkomaisen halpatyövoiman sijaan tai palkkakuittien näyttövaatimus harmaan talouden torjunnaksi voisivat olla osa näistä keinoista. Tässä yhteydessä on pakko ihmetellä, miksi valtuuston enemmistö torjui viikko sitten harmaan talouden torjuntaa käsiteltäessä tukun hyviä ehdotuksia harmaan talouden torjunnan tehostamiseksi. Luulisi kymmenienmiljoonien menetettyjen veroeurojen kiinnostavan myös kaupunginjohtoa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tehdään vielä pieni katsaus tulevaisuuteen toimintakertomuksen esittämien merkittävimpien riskien ja epävarmuustekijöiden kautta. Kuten jo aiemmin puheessamme viittasimme, eurovaluutan ongelmat ovat kenties vakavin uhka yleiselle talouskehitykselle. Kreikka tarvitsee pian uuden jättiläin, Espanjassa on miljoona tyhjää asuntoa ja raivoissaan oleva nuorisotyöttömien armeija. Lisäksi Portugali yhtenä Euroopan köyhimpiin kuuluvana maana tulee epäilemättä olemaan vielä ongelmissa saamiensa lainojen kanssa. Italian valtion velka on lähes 1 900 miljardia euroa, jos eiliseen uutiseen on uskomista. Suomella on tietysti aika pitkä matka vielä tähän, mutta puhutaan aika isoista talouzeroista-kin.

Huolimatta rahan lainaajien suurista toiveista euro tulee romahtamaan, ja se se vasta tekee kipeää myös helsinkiläisille. Valheellahan on tunnetusti lyhyet jäljet. Toivottavasti kaupungin talousnerot ovat tehneet kassakaappiinsa suunnitelman B toimintasuunnitelmaksi euron romahduksen varalta.

Viime aikoina tapetilla ovat yhä useammin olleet kaupungin kiinteistöjen ja infrastruktuurin kunto. Paukkuvat vesiputket ja rapistuvat elementit kertovat Helsingin muuttuvan tomun peittämäksi mudaksi. Samaan aikaan investoidaan valtavia summia täysin uuden kiinteistö- ja infrastruktuurikannan rakentamiseen. Lykkäämällä tarvittavia korjauksia ei tunnetusti hintoja saa halvemmaksi.

Helsinki on pian tekemässä merkittäviä päätöksiä tulevaisuuden energiantuotannon suhteen. Päätetään täällä salissa mitä vain, puhutaan valtavista menoista. Siksi ei ole yhdentekevää, mitä me tiedämme ja mitä meille kerrotaan eri vaihtoehtojen mahdollisuuksista ja riskeistä. Kerron esimerkin: Maanantain uutisoitiin ruokohelpin olleen kallis kokeilu niin tuottajille kuin bioenergian tuottajillekin. Meillä ei ole varaa sa-

15.6.2011

manlaiseen kokeilemiseen. Tuotetaan helsinkiläisten tarvitsema sähkö millä tavalla tahansa, koekaniinina emme saa olla.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä puoltaa vuoden 2010 tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aluksi kannatan valtuutettu Björnberg-Enckellin esittämää pontta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Käsitlemme kaupunkimme viime vuoden tilinpäätöstä ja tarkastuslautakunnan arviointia ja tilintarkastuskertomuksia varsin mielenkiintoisella hetkellä. Näinä päivinä tämän talon naapurissa päätetään tulevien vuosien politiikan suuntaviivoista. Keskustan valtuustoryhmä odottaa, että hallitusneuvotteluissa mukana olevat helsinkiläiset edustajat muistavat kotikaupunkinsa ja toimivat maan mutta myös kotiseutunsa hyväksi neuvotteluissa. Teidän päätöksistänne on paljon kiinni siinä, millaisia tilinpäätöksiä tulemme jatkossa hyväksymään. Nyt käsittelyssämme oleva viime vuoden tilinpäätös osoittaa, että olemme onnistuneet pitämään päämme vedenpinnan yläpuolella, mutta hyvästä tuloksesta huolimatta on todettava, että kovin montaa lisäpainoa emme jaksa enää kannatella.

Erityisesti huolenaiheena on Helsingin Energialta otettujen peruspalvelujen rahoittamisen kannalta tärkeiden tuloutusten kohtalo jatkossa. Helsingin taloudesta olisi kannettava huolta muuallakin kuin tämän talon sisäpuolella.

Tarkastuslautakunta on taas tehnyt perusteellista työtä ja nostonut kaupunkikonsernista esille muutamia mielenkiintoisia asioita. Lautakunnan havainnoista monet koskevat virastojen sitovien tavoitteiden toteutumista. On todettava, että virastot ovat onnistuneet pääosin täyttämään nämä tavoitteet erittäin hyvin, mutta on todettava, että muutamia erittäin tärkeitä ja keskeisiä tavoitteita jäi saavuttamatta. Näiden tavoitteiden saavuttamatta jääminen ei saa kuittaantua pelkällä laimealla toteumuksella, vaan tavoitteiden saavuttamiseen on jatkossa kiinnitettävä

15.6.2011

erityisesti huomiota ja mietittävä, onko tavoitteita syytä muuttaa, ovatko ne sellaisia, jotka oikeasti kertovat siitä, miten toiminta onnistuu vai joudutaanko tavoitetasoa muuttamaan. Tarkastuslautakunta on tähän asiallisesti kiinnittänyt huomiota.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinkiläisten terveyserot ovat pysyneet valitettavan suurina. Helsinkiläisten keskielinikä on edelleen lyhyempi kuin muualla Suomessa. Samalla näemme, kuinka helsinkiläisten terveys ja hyvinvointi asemoituvat helposti ääripäihinsä. Kaupungin haasteena on kehittää palveluja asukaslähtöisesti ja asukaskeskeisesti. Puheista on päästävä tekoihin, vahvistamaan ihmisten terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa sekä ennaltaehkäisevää ja varhaista puuttumista.

Keskustan valtuustoryhmä pitää välttämättömänä, että kaupunki järkevöittää ja lisää yhteistyötä myös eri kansalaisjärjestöjen kanssa. Monilla sosiaali- ja terveysjärjestöillä on vuosikymmenten monipuolinen kokemus, mutta on ilahduttavaa, että edelleen syntyy myös uusia järjestöjä. Ryhmämme mielestä kaupungin pitäisi vielä paremmin ottaa tämä järjestökenttä huomioon.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunta toteaa, että omaishoitajien jaksamista tulee tukea mm. edistämällä vapaapäivien käyttöä ja lisäämällä erilaista päivätoimintaa. Tarkastuskertomuksen luvut kertovat karua kieltään. Vain hie-
man yli puolet omaishoitajista on pitänyt lakisääteisiä vapaapäiviään. Keskustan valtuustoryhmä on esittänyt jo vuosia sitten, että omaishoitajien vapaapäivien ajaksi hoidettavalle voitaisiin järjestää hoitoa myös kotiin. Monet omaishoitajat jättävät näet vapaapäivänsä pitämättä, jos joutuvat tekemään runsaasti järjestelyjä oman vapaansa eteen tai viemään omaisensa laitokseen hoidettavaksi.

Omaishoitajien jaksamista on tarkkailtava. Omaishoito ei saa ajautua sellaiseksi, ettei oikein tiedä, kuka on enää hoidettava ja kuka hoitaja. Keskustan ryhmä ei ole oikein tyytyväinen kaupunginhallituksen vastaukseen asiasta. Mielestämme kaupunginhallitus ei ole vastauksessaan huomionnut tarkastuslautakunnan kritiikkiä omaishoitajien vapaapäivien pitämättä jättämisestä. Ryhmämme kannustaa myös kaupunginhallitusta ja helsinkiläisiä hallitusohjelmaneuvoitteluihin mukana olevia poliitikkoja vaatimaan omaishoidontuen siirtämistä Kelan maksettavaksi.

Laadukkaan päivähoidon ja peruskoulutuksen avulla edistetään lasten arjen hyvinvointia, mutta työtä on tehtävä myös kotien seinien sisäpuo-

15.6.2011

lella. Perheiden orastaviin ongelmaoireisiin on reagoitava mahdollisimman varhaisessa vaiheessa jo ennaltaehkäisevästi. Ennaltaehkäisevää toimintaa ei pidä jatkossakaan leikata, vain vahvistaa esimerkiksi päivähoidon ja lastensuojelun osalta, koska pitkällä tähtäimellä nimenomaan varhainen puuttuminen säästää kustannuksista.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuudesta on käyty keskustelua niin kauan kuin muistan. En käy toistamaan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyjä huomioita, mutta totean, että mikäli aidosti halutaan vaikuttaa tulevaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksiin, lasten ja nuorten mielenterveystyön ongelmiin on löydettävä ratkaisuja. On muistettava myös se, että monimutkaisen palvelukokonaisuuden ongelmat näkyvät myös hankaluuksina hoitoa tarvitsevien lasten ja nuorten ja heidän perheidensä arjessa. Kuten arviointikertomuksessa todetaan, lapsen ja nuorten hoidon kokonaisvastuun kantamiseen tarvitaan selkeästi nimetty taho.

Tarkastuslautakunta perää pääkaupunkiseudulle lisää opiskelupaikkoja ammatilliseen koulutukseen. Huoli on aiheellinen, ja tästä on keskusteltu täällä usein. Mutta valtuustoryhmämme on erityisen huolissaan myös siitä, että niin monet nuoret keskeyttävät ammatilliset opintonsa. Opintonsa aloittaneet opiskelijat pitäisi saada myös pysymään opin tiellä estämättä kuitenkaan alan vaihtamista tarvittaessa. Nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisyssä opintojen ohjauksen ja muiden opintojen tukevien toimien tärkeys tuntuu joskus jäävän liian vähälle huomiolle. Arviointikertomus korostaa myös koulutuksen tärkeyttä työvoiman tarpeiden ennakkoinnin näkökulmasta. Koulutuksen ja työelämän yhteistyötä pitää parantaa ja lisätä vielä nykyisestä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessaan, että Helsingin kaupungin olisi syytä harkita mahdollisuutta erota Kuntaliitosta, mikäli jäsenyyden hyödyt arvioidaan jäsenmaksua suuremmiksi. Keskustan valtuustoryhmä ei yhdy tarkastuslautakunnan arvioon vaan näkee tärkeäksi sen, että Helsinki kuuluu Suomen Kuntaliittoon. Keskustan ryhmä on tyytyväinen siihen, että eri poliittiset puolueet ovat myös nähneet tärkeäksi nostaa helsinkiläisiä poliitikkoja merkittäville paikoille Kuntaliitossa. Koemme, että tätä kautta meillä on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa siihen, millaista linjaa Kuntaliitto edustaa ja vie eteenpäin toimissaan kaikkien kuntien edunvalvojana.

On todettava myös, että kyllä Helsingissäkin käytetään Kuntaliiton asiantuntijoiden osaamista hyväksi. Ehkä sitä voisi hyödyntää vielä nykyistäkin enemmän, kuten myös monien muiden järjestöjen ja organi-

15.6.2011

saatioiden palveluja, joiden jäsenenä kotikaupunkimme on. Ryhmämme mielestä kaupunginhallituksen vastaus tarkastuslautakunnalle Kuntaliiton jäsenyydestä on asiallinen ja monipuolinen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmä kiittää virkamiehiä tilinpäätöksen ja tarkastuslautakuntaa arviointikertomuksen laatimisesta ja kaupunginhallitusta asiallisesta suhtautumisesta tarkastuslautakunnan useimpiin huomioihin. Odotamme jatkossa virastoista toteamusten mukaisia muutoksia toiminnassa. Ryhmämme kannattaa tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Viimeisen kahden vuoden aikana on maailmanlaajuisen talouselämän taivaalle kertynyt tummia pilviä yllättäviltä tahoilta: tulivuorten tuhkapilviä, jotka sulkivat koko Euroopan ilmatilan, tsunameja, maanjäristyksiä ja lunta Helsinkiin riittävästi. Nämä ovat asioita, jotka eivät ole olleet ihmisten päätettävissä. Ne ovat kuitenkin tuoneet epävarmuutta ja levottomuutta sekä lisäkuluja kansojen ja kansalaisten elämään. Sitten on tapahtunut asioita, joissa pääosaa ovat esittäneet ihmisten ahneus, tunarointi ja välinpitämättömyys. Tällaisia ovat mm. USA:n asunto-markkinat, Kreikan holtiton taloudenhoito ja Japanin ydinonnettomuus jne. Kaikki tämä vaikuttaa elämäämme täällä Pohjantähden alla. On asioita, jotka ovat suuremmassa kädessä, mutta on myös paljon asioita, jotka ovat meidän käsissämme, meidän päätettävissämme. Menneiden vuosien päätökset ja etenkin vuoden 2010 aikana tehdyt asiat ovat nyt näiden kansien välissä, on siis tilinpäätöksen aika.

Kristillisdemokraatit kiittävät kaikkia, jotka tavalla tai toisella – hyvässä tai pahassa – ovat olleet vaikuttamassa tämän tilinpäätöksen sisällön syntymiseen. Yleisilmaisuna voimme todeta, että kaupunkimme asioita on hoidettu hyvällä tarkoituksella päämääränä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun parantaminen. Vaikkei kaikissa asioissa ole päästy haluttuun päämäärään, on tarkoitus kuitenkin ollut rehellinen ja kaupungin strategiaa sekä kaupungin arvoja kunnioittava.

Vaikka vuoden 2010 verotulot kääntyivät 4,3 %:n kasvuun, vuosikatteen parantamisesta huolimatta kaupunki on edelleen rahoituksellisesti epätasapainossa, joten korjaaminen edellyttää toimintamenojen hillitsemistä myös tulevinä vuosina. Jokaisen ryhmän, valtuutetun ja vir-

15.6.2011

kamiehen on sisäistettävä se tosiasia, että meillä ei yksinkertaisesti ole varaa minkään sorttiseen löysäilyyn, puhumattakaan pröystäilyyn, kaupungin taloudenhoidossa. Tämähän se on aika selvästi tarkastuslautakunnankin viesti.

Kaupunkilaisten työllistäminen on yksi varmimmista keinoista nostattaa tulotasoa. Tässä asiassa emme kuitenkaan onnistuneet tavoitteiden mukaisesti menneen vuoden aikana. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömien määrä kasvoi Helsingissä 6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Onneksi tilanne on muuttumassa parempaan suuntaan, joskin pitkäaikaistyöttömien määrä nousi hälyttävästi vuoden 2010 lopussa, niin kuin täällä on mainittu.

Arvoisa puheenjohtaja.

Emme riittävästi onnistuneet kolmen tärkeän asian hoitamisessa menneenä vuotena, jotka haluaisin mainita. Ryhmämme edellytti ja yhä edellyttää, että päättäjät kiinnittäisivät erikoista huomiota nuorisotyöttömyyden parantamiseen lisäämällä opiskelumahdollisuuksia, tukemalla uusia työ- ja oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen syntyä. Pidämme myös tärkeänä maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamista sille varatulla erillismäärärahalla.

Toiseksi, meille eläkeläisistä, vanhuksista ja sairaista huolehtiminen on kunnia-asia, tasavertainen terveystalvelujen saanti kaikille on jatkossakin taattava. Kaupunki ei onnistunut turvallisuuden ja viihtyisyyden parantamisessa yleisillä paikoilla, mutta toivon mukaan jo tänä vuonna asiaan paneudutaan entistä tarmokkaammin. Iloisena asiana voidaan pitää sitä, että Helsingissä syntyi 6 700 lasta eli noin 180 enemmän kuin edellisvuonna. Onneksi erään puolueen kehittämä naimalakko ei pitänyt ja syntyneiden määrä kuolleisiin nähden oli suurempi kuin ker- taakaan sitten vuoden 1994.

Sitten sana rakentamisesta. Tilinpäätös kertoo myös karua kieltä siitä, että vuonna 2010 Helsinkiin valmistui poikkeuksellisen vähän uusia rakennuksia. Valmistuneen rakennustuotannon kerrosala ei ole sitten vuoden 1960 lopusta lähtien jäänyt minään vuonna alle 2010 tason, ja syyt löytyvät täältä tilintarkastus- ja tilinpäätöskirjasta.

Asuntotuotannossa oli tavoitteeksi asetettu 5 000 asuntoa mutta valmistui vain 2 059. Tätä vähäisempää oli Helsingin asuntotuotanto ollut viimeksi olympiavuonna eli 50-luvun alussa. Onneksi tilanne on nyt ainakin hetkellisesti paljon parempi, sillä viime vuonna alettiin rakentaa noin liki 4 400 uutta asuntoa, ja eivätköhän ne sieltä pian valmistu. Tilanne on kuitenkin niin herkkä ja vaihteleva, että tulevaisuutta ajatellen

15.6.2011

meidän pitää suhtautua suurella huolellisuudella rakentamiseen ja niiden suunnitteluun. Kaavoitukseen pitää käydä vahvalla ja rohkealla otteella. Kaavoituksen kilpailuttamisen ja rakentamisen vaatimusten kehittäminen on tehtävä ennakkoluulottomasti eurooppalaisessa hengessä. Koko rakentamisen mekanismiin on saatava iso jytty – sellainen, joka uskaltaa ottaa myös käytännön vastuuta ja sellainen, joka näkyy lukuina ja määränä kaupungissa, ei vain papereina toimistojen pöydillä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kristillisdemokraatit ovat tyytyväisiä siitä, että harmaan talouden ongelma on nostettu keskusteluun useissa yhteyksissä, mutta vakavasti haluamme näkyviä käytännön toimia asian parantamiseksi, mm. tiiviimpää yhteistyötä virastojen ja liikelaitosten välillä. Kaupungin pasuunan pitää antaa selvä ääni siitä, että kaupunki ei hyväksy missään muodossa harmaata taloutta tai hämärää liiketoimintaa. Hämärämies-ten on turha tulla kaupungin porteille toimeksiantoja hakemaan.

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja hyvät kansalaiset.

Kristillisdemokraattien ihannekaupungissa huolehditaan vähempiosaisista, taistellaan syrjäytymistä ja eriarvoisuutta vastaan, huolehditaan riittävästä toimeentulosta ja tasapuolisista palveluista kaikkien kaupunkilaisten kohdalla. Haluamme olla rakentamassa turvallista ja viihtyisää Helsinkiä, sitä kaupunkia, jossa kaikkien on hyvä olla. Kristillisdemokraatit suosittelevat tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

En nyt malta olla sanomatta...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Okei.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kuten valtuutettu Bergholm täällä toi esille, Helsingin kaupungin talous on erittäin vahva. Ylijäämä viime vuodelta 695 miljoonaa euroa. Tätä on vähätelty sillä, että vesilaitoksen myynnistä saatava voitto ei näy he-

15.6.2011

ti kaupungin rahavaroissa. Myyntivoitto on kuitenkin myyntivoitto. Se vahvistaa kaupungin tasetta, vaikka tuloutuukin kaupungin kassaan vasta pidemmän ajan kuluessa. Ilman vesilaitoksen myymistäkin viime vuoden tulos on siis 116 miljoonaa euroa ylijäämää. Verotuloja kertyi lähes 170 miljoonaa, enemmän kuin budjetissa arvioitiin. Liikelaitokset tekivät noin 50 miljoonaa budjetoitua paremman tuloksen. Sekä toimintakate että vuosikate ovat yli 140 miljoonaa suuremmat kuin edellisenä vuonna. Omavaraisuusaste on huipputasoa, yli 75 %. Kaupungin ja sen liikelaitosten rahavarat kasvoivat lähes 60 miljoonalla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Liikelaitoksena Helsingin voisi sanoa menestyvän hyvin, mutta kaupunki ei ole liikelaitos, liikeyritys, vaan kunnan tehtävänä on palvella asukkaiden hyvinvointia. Samaa tapaakaan kuin suurfirmoissa, on myös Helsingissä voittoja kasvatettu kuitenkin asukkaiden palveluja karsimalla ja työntekijöitä hiostamalla. Kaupungin ylijäämien paisumisen käänköpuolena on palvelujen jatkuva alibudjetoiminen. Se näkyy budjetin menoylityksinä. Sosiaaliviraston käyttömenojen ylitys oli 60 miljoonaa, toimeentulotuen ylitys 8 miljoonaa, terveydenhuollon 30 miljoonaa ja sivistys- ja henkilöstötoimen ylitys budjettiin verrattuna 4 miljoonaa euroa.

Tällaisen alibudjetoimisen seurauksia ovat esimerkiksi jonot perheneuvoloihin ja lastenpsykiatriaan. Tarkastuslautakunnan mukaan perustasolta puuttuu järjestelmä, joka ehkäisisi ennalta lasten ja nuorten mielenterveysongelmien kärjistymistä. Nuorten mielenterveyskuntoutujien vähiäkin palveluja ollaan ajamassa alas, kun kaupunkikonsernin osaksi siirtyneen Niemikotisäätiön kulttuuripaja Elviksen rahoitus uhkaa vuoden lopussa loppua.

Lähes kaikista palveluista löytyy samanlaisia esimerkkejä näennäisestä säästämisestä, joka tulee todellisuudessa kalliiksi sekä asukkaille että kaupungille. Näitä ongelmia on lisätty vähentämällä työntekijöitä, tiukoilla budjettiraameilla ja vakanssien täyttökielloilla. Alibudjetoiminen lisää eriarvoisuutta palveluissa, jopa suoranaista syrjäytymistä. Tarkastuslautakunnan arviot osoittavat, että palvelusetelit vahvistavat tätä eriarvoisuutta. Palveluseteleistä hyötyvät ensisijassa ne, joilla on muutenkin parhaat mahdollisuudet ja riittävästi rahaa tehdä valintoja. Esimerkiksi pienituloiset vanhuksat joutuvat sinnittelemään kotona entistä huonokuntoisempina, kun kotihoidon ja omaishoidon tuen RAVA-indeksit on nostettu tiukemmiksi ja vanhainkotipaikat korvattu yhä kalliimmaksi käyvillä palveluasunnoilla. Tarkastuslautakunnan mukaan palvelusetelit ovat palvelleet hyvin yksityisen yritystoiminnan laajentamista. Lautakunta sivuuttaa kuitenkin kysymyksen siitä, onko kunnan

15.6.2011

tehtävä sitten tukea yksityistä yritystoimintaa ja tehdä se kunnan omien palvelujen ja niiden tarvitsijoiden kustannuksella.

Arvoisa puheenjohtaja.

Uusi esimerkki julkisten palvelujen alistamisesta yksityiselle voitontavoittelulle on hanke perustaa HYKS-osakeyhtiö. Tarkoitus on perustaa yhtiö, jossa HUSin lääkärit ja henkilöstö hoitavat yksityisiä potilaita iltaisin ja viikonloppuisin HUSin tiloissa, laitteilla ja tukipalveluilla. Hanke esiteltiin julkisuuteen alun perin HUSin tarjoamana toimintana. Nyt on paljastunut, että HUS onkin perustettavassa yhtiössä tulossa vähemmistöosakkaaksi. Enemmistö osakkeista olisi yksityisissä käsissä lääkäreiden holding-yhtiöllä, vakuutusyhtiöllä ja vastaavilla. Näin aiotaan siis ohjata verovaroja yksityiseen bisnekseen, avata lääkäreille mahdollisuus kiertää veroja muuttamalla työtulojaan pääomatuloiksi ja luoda hyvätuloisille asiakkaille ohituskaista erikoissairaanhoidossa. Samalla yhtiön avulla kierrettäisiin ylityömääräyksiä, mikä voisi heikentää potilasturvallisuutta. Samaan aikaan HUSin tutkimuksiin ja hoitoon pääsyä odottaa yli 26 000 potilasta, joista lähes 3 000 on ollut jonossa toukuun alun tilastojen mukaan yli kolme kuukautta. Lisäksi vuodeosastolle jonotti noin 16 000 potilasta. HYKS-yhtiön perustaminen onkin jyrkässä ristiriidassa valtuuston strategiaohjelmassa ja täälläkin useissa puheenvuoroissa tavoitteeksi asetetun terveyden eriarvoistumisen vähentämisen kanssa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Arviointikertomuksesta ilmenee, että kiinteistöviraston tilakeskuksen perimät sisäiset vuokrat ovat muodostuneet keinoksi siirtää rahaa palveluista taloushallinnon ohjailtavaksi. Arviointikertomuksen mukaan vuosina 2006–2010 on sisäisten vuokrien tuotoista vain 27–52 % käytetty tilojen kunnossapitoon ja investointeihin. Kaupungin virastot ja laitokset maksavat jatkuvasti korkoa rakennusomaisuuteen sidotun pääoman laskennalliselle markkina-arvolle, ja siis silloinkin, kun investointeja ei toimitilaan tehdä tai ne on jo maksettu. Samanlainen ongelma koskee tonttivuokria joiden korotuksilla kaupunki on nostanut muutenkin kohtuuttomia asumiskustannuksia. Korkeista asumiskustannuksista on tullut toimeentuloturvan heikkouksien ja työttömyyden ohella tärkein asunnottomuuden syy.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunta esitti selvitettäväksi, onko Helsingille hyötyä kuntaliiton jäsenmaksuista. Tässä asiassa kaupungin johtavilla poliittisilla ryhmillä on syytä katsoa peiliin. Kyse ei ole vain jäsenmaksuista vaan

15.6.2011

siitä, toimivatko kuntien valitsevat edustajat kuntaliitossa asukkaiden ja kuntien etujen vai maan hallituksen ja valtiovarainministeriön linjausten toteuttajana. Esimerkiksi parhaillaan käytävissä hallitusneuvotteluissa kuntaliittoa käytetään Troijan hevosena, jolla ajetaan satojen miljoonien eurojen leikkaamista kuntien palveluista, lähipalvelujen vähentämistä, yhtiöittämistä, kilpailuttamista ja useimpien kuntien lopettamista. Tällaiselle linjalle ei ole kuntien eikä varsinkaan kuntalaisten antamaa valtakirjaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi esitän kuusi ponsiehdotusta.

1:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus valmistelee esityksen, jolla osa kertyneistä ylijäämistä ohjataan jo syyskaudella korjaamaan peruspalvelujen resurssien alimitoitusta.

2:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään palvelutarpeiden arvioinnin kehittämistä erityisesti vanhusten ja lapsiperheiden palveluissa niin, että se ohjaa nykyistä paremmin palvelujen mitoittamista riittävälle tasolle.

3:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy kiireellisiin toimiin perheneuvoloiden jonojen lyhentämiseksi.

4:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään vanhusten toimintakykyä mittaavan RAVA-indeksin tason vaikutusta kotihoitoon ja omaishoidon vaativuuteen sekä Helsingin käyttämien mittareiden tasoa ja niiden muutosta verrattuna muihin kuntiin.

5:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää sisäisten vuokrien tuottojen tason kohtuullisuuden suhteessa kunnossapitoon, investointeihin ja käytettäviin menoihin.

15.6.2011

Lopuksi, 6:

Valtuusto edellyttää, että Helsingin edustajat eivät hyväksy esitystä HYKS oy:n perustamisesta, jossa omistuksesta suuri osa siirtyy yksityisiin käsiin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Näre

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuustoväki.

Tarkastuslautakunnan sosiaali- ja terveystoimen puheenjohtajana haluan kiittää tarkastusviraston henkilökuntaa tarkasta työtä ja hyvästä yhteistyöstä, ja tietysti myös lautakuntaa ja puheenjohtajaa samalla.

Tiivistän ensin muutamalla lauseella sosiaali- ja terveystoimen tuloksia ja sitten keskityn pariin aiheen lähinnä ohjauksen ongelmien näkökulmasta.

Näillä hallinnon aloilla toiminnallisista tavoitteista toteutui noin 85 %, mutta taloudellisista tavoitteista 40 %. Sosiaaliviraston käyttömenot ylittyivät 61 miljoonalla eurolla. Päivähoidon tarpeen alakanttiin menneet ennusteet tuottivat ylityksiä päivähoitoon ja työllisyystilanteeseen pitkälti liittyvät toimeentulotukimenot ylittyivät taas noin 8 miljoonalla. Ehkä politiikoiltakin tarvitaan parempaa budjettiohjausta, jotta budjettisuunnitelma vastaisi paremmin toteutuvia käyttömenoja. Terveystoimissa yritykset liittyvät HUSiin, jota koskeva määräraha yli 30,7 miljoonalla eurolla. Tärkeä syy HUS-määrärahan ylityksiin liittyyneeseen siirtoviiveeseen sairaalan ja hoito- tai asuinpaikkojen välillä. Kunnallinen kuntoutushoitopaikka maksaa keskimäärin puolet vähemmän kuin sairaalapaikka HYKSissä.

Emme ole tarkastelleet aihetta varsinaisesti, mutta tekee mieli kysyä, että onko keskeisenä ongelmana tässä kaupungin oma byrokraattinen viivittely maksusitoumuksien toimittamisessa. Luen tästä sairaanhoitaja Antti Kettusen kuvauksen Helsingin Sanomien mielipidekirjoituksessa 28.5., joka koski mielenterveyspotilaiden kuntoutumista: "Tänä taloudellisen niukkuuden ja kestävyysvajeen aikana palvelujen mahdollisimman järkevä räätälöinnin ja suuren käyttöasteen luulisi olevan itsensänselvyyksiä. Oikeat ihmiset olisivat oikeissa paikoissa. Näin kuitenkin ei aina ole. Sekä kaupungin omilla että HYKSin sairaalaostrailla on jatkuvasti esimerkiksi kuntoutuskotipaikkoja odottavia ihmisiä saamaan aikaan kun kuntoutuskodeissa on tyhjiä paikkoja. Näin, vaikka henkilöille olisi osoitettu sopiva asumispaikka. Emme elä ihannemaail-

15.6.2011

massa, jossa jatkohoitoon pääsisi heti, kun se on hoidollisesti mahdollisesti. Jos ihminen kuitenkin joutuu odottamaan huomattavasti kalliimmalla sairaalapaikalla kuukausikaupalla kaupungilta maksusitoumusta, on kyse turhasta byrokratiasta terveys- ja sosiaaliviraston välillä.

Siirtovaihepotilaiden ryhmä on siis syytä tunnistaa paremmin toimenpiteiden parempaa suunnittelua ja ohjausta vaativana omana ryhmänä. Pitäisikö heitä varten järjestää kiertävä maksusitoumussihteeri, jollei sellaista pestiä jo ole? Siirtoviiveessä tavallaan kulminoituu terveys- ja sosiaaliviraston yhteistyön kitkakohdat.

Koska tässä on rajallisesti aikaa, keskityn lopuksi aiheeseen, jossa ohjauksen puute näkyy tämänkertaisista arviointiaiheista selkeimmin, nimittäin lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen keskittämisen vaikutuksiin. Aiheesta voi oppia sen, että organisaatiomuutoksissa alkuvaiheen ohjaus ja tiedottaminen on keskeinen edellytys toteutuksen onnistumiselle. Paljon tässä on aikaa, kun tuli tuollainen keltainen valo tuohon? 30 sekuntia. Okei, minä otan sitten toisen puheenvuoron vai jatkanko vain tässä suoraan? Mitä, kumpi on parempi? Voin minä ottaa sitten toisenkin.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Se neljä minuuttia on kyllä ohje, että valtuutetulla on oikeus se ylittää, jos haluaa.

Aluksi joitakin kommentteja perinteisesti koskien tilintarkastajien loppuraporttia. Bergholm ei ollut paikalla, mutta nämä koskevat nimenomaan tilintarkastajien kommentteja ja kannanottoja. Täällä todetaan, että virastojen yhteenlaskettu vuosikate ei ole riittänyt vuosina 2007–2010 suunnitelman mukaisten poistojen kattamiseen, ja erityisesti vuosina 2009 ja 2010 vaje on muodostunut huomattavaksi. Viime vuonna se oli 164 miljoonaa euroa. Tilintarkastajat kiinnittävätkin huomiota ennakolta ajoitettujen virastojen talouden tasapainottamistoimien merkitykseen, kun kaupungin liiketoimintaympäristössä on tapahtumassa merkittäviä muutoksia.

Virastojen yhteenlaskettu tulos olisi ollut ilman Helsingin Veden liiketoiminnan luovutuksesta syntynyttä kirjanpidollista myyntivoittoa alijäämäinen noin 77 miljoonaa euroa. Näin sanovat tilintarkastajat, jotka ovat varmaan oikein tilit tulkinneet. Tilintarkastajat moittivat kaupungin osakeyhtiöiden? tilintarkastajia heidän hitaudestaan lausuntojen toimit-

15.6.2011

tamisesta. Tämä on haitannut tilintarkastajien työtä. Samasta asiasta on reklamoitu vaatimattomasti jo vuodesta 2003 alkaen, ja näiltä osin ei vielä ole parannusta tullut. Valtuusto hyväksyi tästä asiasta toivomusponnen vuonna 2009, mutta sekään ei tunnu saattavan tilannetta kirjanpitolain mukaiseksi.

Kirjanpitoon on kirjattu joulukuulle 3,9 miljoonaa ja tammi-helmikuulle 2,7 miljoonaa euroa ostoja, joista ei käy ilmi suoritteen luovutusajan kohtaa. Tämä johtaa osittain harhaiseen tilinpäätökseen ja arvonlisäveron vähennyskeltavuuteen. Tuloslaskelman mukaisia tilikauden palkkakuluja ei ole täsmäytetty verottajalle annettuun vuosilmoitukseen. Tämä oli tarpeellista tietojen oikeellisuuden ja täydellisyyden varmistamiseksi. Käyttöomaisuuskirjanpito sisältää rakennuksia 4,6 miljoonaa euroa enemmän kuin pääkirjanpito. Kiinteistöviraston pikkuhiljaa pitäisi saada nämä tilinsä paikoilleen. Keskeneräiseen käyttöomaisuuteen sisältyy noin miljoona euroa kaupunkisuunnitteluviraston jo valmistuneita kohteita. Sosiaalivirastossa on aktivoitu palkkoja ja muita kuluja, jotka olisi tullut käsitellä viime vuoden kuluina. Eläkevas-
tuuvaraus tulisi kirjata Porjaston raportin mukaisesti. Erotus on tällä hetkellä 16 miljoonaa euroa.

Tarkastuslautakunta on jälleen kerran tehnyt hyvää työtä keskittyen kaupungin toiminnan kannalta keskeisiin kysymyksiin. Kaupungin toimintojen kokonaiskoordinointia tulee tehostaa. Organisaatioiden tulee myös nykyistä paremmin tunnistaa asiakkaansa, joka on kuntalainen. Palveluhenkisyyttä tulee lisätä kaupungin organisaation kaikilla tasoilla. Kaupungin henkilökunta on huonosti tavoitettavissa, ja he vastaavat huonosti yhteydenottopyyntöihin. Soittopyyntöihin ja sähköposteihin ei vastata, puhepostissa pyörivät vanhat paikallaolotiedotteet, ja sihteerit eivät välttämättä tiedä, missä henkilökunta on ja miten tavoitettavissa. Näiltä osin teen seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin henkilökunnan tavoitettavuutta parannetaan ja palveluhenkisyyttä edistetään.

Voin itse asiassa lopettaa.

Valtuutettu Vierikko

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kuten valtuutettu Kimmo Helistö omassa puheessaan toi esille, olisi kaupungin hyvä pyrkiä kohti taloudellisempaa ja ekologisempaa infra-

15.6.2011

struktuuria. Infran käsitteeseen liitetään usein vain rakennettu ympäristö, kadut, tiet ja huoltojärjestelmät. Kaupunkirakenteeseen kuuluu olennaisena osana myös vihreä infrastruktuuri eli viheralueet, joita ovat kaupunkipuistot, metsät, kalliot ja rannat. Varsinkin luonnontilaiset viheralueet tarjoavat kaupungille ja kaupunkilaisille monia ilmaisia ekosysteemipalveluita, jotka eivät näy kaupungin tilinpäätöksessä, mutta joiden tuottamat hyödyt voidaan nähdä olennaisena osana kaupungin hyvinvointia ja jotka sitä kautta tuottavat myös taloudellista hyötyä.

Ekosysteemipalveluista puhutaan Suomessa nykyään jo aika paljon, mutta käsitteenä se on monille meistä hieman epämääräinen. Virkistyspalvelut, asumisviihtyminen, ilman epäpuhtauksien sitominen, ilmakehän hiilen sidonta, paikallisten lämpöolosuhteiden tasaaminen, tulvien tasaaminen, biologinen monimuotoisuus. Tässä muutama esimerkki ekosysteemipalveluista, joita luonnontilaiset viheralueet tuottavat erittäin edullisesti pienillä hoitokustannuksilla. Lisäksi laadukkaat lähivirkistysalueet nostavat asuntojen arvoa.

Huomioimalla vihreän infrastruktuurin tarjoamat edulliset ekosysteemipalvelut osana kestävästä kaupunkisuunnittelusta ja toteuttamalla nykyiset kaavahankkeet, kuten Östersundomin osayleiskaava, siten että nykyiset luonnontilaiset ja monimuotoiset viheralueiden tarjoamat hyödyt otetaan huomioon. Voimme saavuttaa jo rakentamisvaiheessa merkittäviä säästöjä. Lisäksi rakentamattomien viheralueiden ylläpitokustannukset tulevat jatkossa huomattavasti halvemmiksi kuin rakennettujen rantabulevardien.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiinnitän vain yhteen yksityiskohtaan huomiota osoituksena siitä, miten sosiaalipolitiikalla periaatteessa voitaisiin poistaa sellaisia ongelmia, jotka ovat meille kalliita. Täällä on osa lasten ja nuorten psykiatriset palveluiden HYKSiin keskittämisen vaikutukset. Siellä on yksi lause, jossa sanotaan, että lastenpsykiatrien asiakkaista HUSissa, jonne on palvelut keskitetty, on yli puolet lastensuojelun asiakkaita samalla. Tämä osoittaa, että jos me lähdemme aktiivilla, kovalla sosiaalipolitiikalla jeesaamaan ja auttamaan sellaisia perheitä, jotka ovat lastensuojelun asiakkaita, me emme tarvitse lastenpsykiatrien kallista palvelua.

Siellä on esimerkkejä siitä, että lastenpsykiatrinen sairaalaosastopaikkojen määrä on kyetty puolittamaan avohoidon avulla. Nuorisopsykiatriassa voidaan tehdä samoin, mutta se edellyttää ei uusia innovaatioita,

15.6.2011

mutta täsmätoimenpiteitä, joista otan yhden esimerkin, jota Helsingin sosiaalijohtaja on tuonut esille. Uudelleen tuotaisiin lapsiperheiden kodinhoitopalvelut takaisin. Ne poistettiin 90-luvun alussa, ja keskitettiin kaikki kodinhoitopalvelut vanhuksille. Kotisairaanhoidoa ja kodinhoitoa on kyetty jonkin verran yhdentämään, mutta ei riittävästi. Meillä on hirveän hajanainen vanhuksille, mutta myös lapsiperheille. On urheilua, terveydenhuoltoa, sosiaalipalvelua, kulttuuria ja niin edelleen, mutta sellaista kokonaisvastuuta tai organisaatiota, joka kykenisi hoitamaan kaikki samalla kerralla, ei juuri ole.

Toinen seikka, jota täällä ei ehkä ole huomioitu niinkään, on nämä pudokasnuoret, joista kaikki kantaa yleistä huolta. Sielläkin on joku sanonut aika taitavasti, että opetusviranomaisille kuuluu koulussa olevat ja ammattikoulussa olevat, mutta saumauskohdassa olevat ihmiset eivät kuulu kellekään. Voisi ajatella ihan karkeasti, että laitettaisiin vastuu heistäkin opetusviranomaisille, ja sinne lyödään sitten urheiluväkeä, kulttuuriväkeä ja muuta jeesaamaan, mutta että vastuu nuoresta olisi vaikka 25-vuotiaaksi jollakin putiikilla yhtäaikaaisesti. Samaten lapsiperheistä, mutta nämä edellyttävät suurempaa organisaatiomuutosta kuin terveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhdistämistä, jota varten valitsimme juuri innokkaan, tulevan, siis hänhän ei ole vielä kaupunginjohtaja, vasta valittu tehtävään. Eikö se, niin, juu, 15.8. kuutamouinnin jälkeen hän pääsee vasta hommiinsa.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Aloitin ensiksi kannattamalla Kauko Koskisen pontta. Kaupunginvaltuusto tietysti haluaa, että kansalaisille vastataan tulleisiin kyselyihin nykyistä paremmin. Minun täytyy valtuutettuna todeta, että valtuutetulle vastauksia tulee aina kun on tarvittu.

Toinen asia. Minä en viitsi edes ruveta Yrjö Hakanen sinulle kertomaan, miten kauheita, miten paljon puppua sinä puhut jostain jonotuksista. Valvira on juuri antanut HUSille lausunnon siitä, että meillä ei ole lakisääteisten, näiden uudenkaan lain mukana tulleiden jonojen jonottajia kuin aivan minimaalisesti. HUS on selvittänyt jononsa viime talven aikana huolimatta siitä, että tornirakennusta on tyhjennetty, kolmiosairaala käyttöönotettiin ja henkilöstöstä on ollut pulaa. Yhä enemmän omalla henkilöstöllä ja työvoimalla on jonot purettu niin, että maan sairaanhoitopiireistä HUSissa on tällä hetkellä kolmanneksi vähiten jonot-

15.6.2011

tajia. Se on ollut erinomainen suoritus, ja on turha nolata sitä väkeä, joka siellä parhaansa tekee. Niina Huru tietää tästä sitten käytännössä paljon paremmin. Aivan puppua ne numerot tuhansista. HYKSin Oy:ta ollaan kehittämässä, ja siitäkin sinulla oli kovin vähäiset ja hatarat tiedot. Odota parempia tietoja ensi syksyn valmistelusta.

Sitten tähän tarkastuslautakunnan kertomukseen. Arviokertomus on ollut minulle aina se, että jos en ehdi lukea tilinpäätöstä ja edellisen vuoden toimintakertomusta, niin ainakin tarkastuslautakunnan kertomuksessa olevat kohdat otan omakseni ja paneudun niihin. Nyt siellä oli erityisesti otettu tämä varsin ajankohtainen ja tarkkaan seurattava lasten ja nuorten psykiatrinen hoito, ja etenkin tässä vaiheessa, kun Helsingin kaupunki siirsi kokonaisvastuun HYKS:lle. Sen siirron takanahan oli se, että maassa ei ole riittämiin lastenpsykiatrien koulutuksen saanutta väkeä, eikä sitä tällä hetkellä koulutusvakanssien perusteella näytä edes Helsingin yliopistossa olevan tulossa.

Toiminnallisia muutoksia tarvittiin, ja niinpä yhdistettiin voimat ja pantiin lastenpsykiatria HUSiin. Koska en ole ollenkaan sen alan asiantuntija, pyysin HUSin lastenpsykiatrian asiantuntijoita jakamaan teille tällaisen nelisivuisen koosteen vastauksena tarkastuslautakunnan kysymyksiin. Toivon, että niillä, joita tämä asia kiinnostaa ja jotka ovat tänään tämän ottaneet esille, on mahdollisuus lokerossa olleesta paperista katsoa vastaukset lastenpsykiatrian tilanteeseen ja kaikkeen siihen tietysti yhteistyössä tehtävään parempaan hoivaan, jota Helsingin sosiaalivirasto, opetustoimi ja erityisesti sitten terveyskeskus perusterveydenhuollon kautta haluavat tehdä.

Minä haluan muutaman asian sieltä nostaa tai ottaa esiin. Tarkastuslautakunta katsoo, että perustasolta puuttuu järjestelmä, joka ehkäisisi ennalta ongelmien kärjistymistä ja totesi, että lastenpsykiatrian näkökulmasta se taho olisi perheneuvola. Näin varmasti on. Toisaalta entisenä opetuslautakunnan pitkäaikaisena jäsenenä tiedän, että oppilashuoltotyöryhmä tuon tuostakin eri kouluissa törmää siihen, että lapsilla ei ole kotoa huolehtijaa eikä hoivaa, ei puhtaita vaatteita, ruokaa tai nukkumaanmenoajkoja eikä kukaan nouda kotiin. Ei erikoissairaanhoidon eli psykiatria tai psykoterapia ole se apu, jota huudetaan siinä vaiheessa, jos lapsilta puuttuu huolenpito. Itse asiassa olipa mainio, että Ilkka sanoit tästä samasta asiasta, tästä entisestä kodinhoitajapalvelusta, joka keskittyisi huolehtimaan siitä, että perheissä osataan huolehtia lapsista.

Toinen asia oli..

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

15.6.2011

Niin, toista asiaa en ota. Muistutan, että teille on nämä lastenpsykiatrian kohtaa koskevat kommentit toimitettu paperilla.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Urho on oikeassa antaessaan tunnustusta HUSin työntekijöille, jotka ovat todella tehneet kovasti töitä, ja toivottavasti tämä näkyy jatkossa myöskin hoitohenkilökunnan palkkauksen paranemisena. Sen sijaan yhtä hyvää arviota en osaa antaa kyllä valtuutettu Urhon toiminnasta HUSin hallituksessa, koska nämä jonotustiedot perustuvat 9.5. HUSin omiin tietoihin, ja HYKS oy:n osalta tiedot perustuvat toukuussa HUSin hallituksessa annettuun informaatioon, joka on pääpiirteissä ymmärtääkseni tänään HUSin valtuustolle samankaltaisena esitelty.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hakanen ei ymmärrä, mitä jono erikoissairaanhoidon tarkoittaa. Ainahan on jonoa, sillä eiväthän kaikki potilaat tule suoraan sairastuttuaan erikoissairaanhoidon. Mitä valtuutettu Urho tarkoitti, oli että siis ei ole laittomia jonoja eli yli kuuden kuukauden jonoja. Minä haluaisin palata tähän ryhmänjohtaja Bergholmin tulkintaan viime vuoden tilinpäätöksestä. Hän sanoi, että tilinpäätös oli yli 100 miljoonaa ylijäämäinen ja tämä vuosi tulee olemaan 200 miljoonaa ylijäämäinen, ja tähän monet, kuten valtuutettu Koskinen, on yrittänyt korjata. Se ei suinkaan, vaikka siellä on se luku, tarkoita sitä, että se raha olisi ollut käytettävissä, vaan se rahahan on mennyt investointeihin, ja koska kaikkia investointeja ei ole pystytty maksamaan sillä käyttötalouden ylijäämällä, on otettu lisää velkaa 280 miljoonaa. Eli ei tämä tilanne ole niin hyvä kuin väitettiin tässä demareiden puheenvuorossa.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

15.6.2011

Ihan pieni muistutus Urholle siitä, että HUSin työntekijät tekevät vajaa-miehityksellä jatkuvasti hommia säästösyistä. Ainoa kiitos on heikko palkka. Jonoja ei ole kyllä kovinkaan paljoa vähennetty. En tiedä, mistä johtuu, tai tiedänhän minä sen, että ei niitä lääkäreitä oikein ole. Minä olen duunissa siellä.

Sitten kannatan Yrjö Hakasen ponsia 3 ja 4.

Kiitos.

Valtuutettu Autti

Kiitos.

Minä puolestani kannatan Yrjö Hakasen ponsia 1 ja 5. Näihin löytyi perustelut tässä monessa puheenvuorossa, kun oli katsottu, että mikä tämä kaupungin taloustilanne on, ja sitten tähän vitoseen löytyi sieltä arviointikertomuksesta sivulta 64. Sen takia näitä kannatan.

Ledamoten Oker-Blom

Hyvä puheenjohtaja.

Tässä kaupungin taloudellisesta tilanteesta on esitetty monenlaisia näkemyksiä, ja varmaan suurin osa on jollakin tavalla oikeita. Sanoisin, että aika todennäköistä kuitenkin on se, että kun viime vuosi toteutui näinkin hyvänä haasteellisesta tilanteesta huolimatta, niin tästä vuodesta tulee parempi, ihan tulospielessä. Veroa on korotettu, ja sen lisäksi taloudella ylipäänsä menee Suomessa paremmin, joten on odotettavissa vähintään yhtäsuuruinen ylijäämä tänäkin vuonna. Silloin sopii tietenkin kysyä, että satsataanko oikein, verotetaanko oikein ja niin edespäin. Tietenkin se on myös totta, että lainamäärä on kasvanut roimasti, ja se pitää saada alas kohtuullisen ajan kuluessa. Meillä on tavoitteena siinä, että vuonna 2015 ainakaan velan määrä ei enää kasvaisi.

Lopuksi haluan tukea vielä Björnberg-Enckellin tekemää toivomuspontta.

15.6.2011

Valtuutettu Peltola

Nyt taas havaitsee, että Asko-Seljavaara ja Koskinen eivät oikein ole lukeneet kaikkia näitä papereita eivätkä ymmärrä sitä, että ei investoinnit ole sellainen asia, joka pitää välttämättä rahoittaa sen vuoden tuloilla, jolloin ne tehdään, vaan kyllä aina voidaan ottaa lainaa, jos kerran pystytään ne lainat maksamaan takaisin sitten niiden investointien tuotoilla. Näin nämä Helsingissä on, kun jatkuvasti tehdään ylijäämäisiä vuosia. Tämä oli valtuutettu Bergholmin sanoma, ja hän on siinä täysin oikeassa.

Sitten haluaisin sanoa, kun täällä valtuutettu Vuorinen innostui kauheasti tästä asuntorakentamisesta, että on kyllä totta, että asuntorakentamisen aloitustavoitteet melkein toteutuivat viime vuonna, mutta vasta viime vuonna eikä sillä suunnittelukaudella, jota tämä nykyinen MAL-ohjelma koskee. Nyt meillä on hyvät kovan rahan tuotannon markkinat, ja se tarkoittaa sitä, että rakennusyritykset eivät sitten halua tehdä ollenkaan tätä kohtuuhintaista kaupungin asuntotuotantoa. Niinpä se johtopäätös vuosikymmenten kokemuksella on, että kohtuuhintaista vuokra-asumista tai asunto-oikeusasumista syntyy tarpeeksi vasta sitten, kun valtio ja kunnat yhdessä vastaavat rakennusmaan hinnan säätelystä ja edullisten tonttien osoittamisesta tasapuolisesti kaikille asuntoalueilla. Tämä ei nyt meillä toteudu.

Sitten tässä rakentamisessa nykyinen tehtävien pilkkominen lukemattomille alihankkijoille turmelee sekä asuntojen laadun että rehelliset rakennusmarkkinat, ja sen takia Vasemmistoliitto jatkuvasti muistuttaa siitä, että ainoa lääke on, että kaupunki rupeaa itse rakentamaan ja peruskorjaamaan kestäväää asuntokantaa pysyvällä ja laillisella työvoimalla.

Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Sen verran Kati Peltolalle, että on eri asia, puhutaanko virastojen vuosikatteesta vai konsernin vuosikatteesta. Minä puhuin virastojen vuosikatteesta sen, mitä tilintarkastajat olivat siitä todenneet, ja luotan kyllä siihen tilintarkastajien kannanottoon.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

15.6.2011

Arvoisa puheenjohtaja.

Näyttää siltä, että valtuutettu Peltola haluaa myös Helsingille Kreikan tien eli lisää velkaa.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Viitaten myöskin valtuutettu Hakasen mielenkiintoisen puheenvuoroon. Uudenmaan alueen hyöty koko Suomelle ja sen hyvinvoinnille on kiistaton ja suorastaan välttämätön, ainakin kunnes Rovaniemen ympärille nousee arktisten alueiden aktivoimisen myötä toinen pohjoinen metropolialue. Asuntopolitiikan rooli kaupungin alueella saatavien ja varsinkin tuotettavien palvelujen syntymiselle on myös kiistaton. Tärkeää on, että asuntorakenne nimenomaan muokkaa asukasrakennetta myöskin verotuloja kerryttäväksi, ei vain niitä kuluttavaksi. Asumisen oikeus kuuluu kaikille, ja Helsinki on hoitanut hienosti velvoitteensa pitkäaikaisasunnottomien asuttamiseksi kumppanuudelle muun muassa kolmannen sektorin kanssa. Samaa aktiivisuutta kaupunki on osoittanut myös kehitysvammaisten nuorten ja aikuisten asuttamisessa.

Sen takia tuntuukin kummalliselta, että yrityksiä ja yhdistyksiä ei edelleenkään suostuta käyttämään monipuolisesti hyväksi muun muassa lasten päivähoidossa, iltapäiväkerhoissa ja vanhusten hoivapalveluissa puhumattakaan niistä kuntoutusjaksoista, joista tässä muutamassa puheenvuorossa on puhuttu. Mitään kuntoutuspaikasta ja akuuttisairaalasta kotiutuvien jonoja ei olisi olemassakaan, jos kaupunki toimisi oman elinkeinostrategiansa mukaisesti ja tukisi myös yrittäjyyttä reilusti palvelusetelien ja myös ostopalvelusopimuksin. Näin asukkaallakin olisi oikeasti ja taloudellisesti realistinen mahdollisuus valita palveluntuottaja.

Yksi asia, johon ihan lopuksi haluaisin puuttua, on edelleen se, että helsinkiläisten liikkumiskyvyn ja toiminta- ja työkyvyn tukeminen ja parantaminen pitäisi vieläkin paremmin saada matalan kynnyksen toiminnaksi. Me emme ole voineet antaa maksuttomia kuntosalikortteja tai uimahallikortteja ihmisille, mutta meillä olisi kuitenkin valmiit leikkipuistot, ja me tiedämme, millä alueella kaupunki nopeimmin vanhenee. Sen vuoksi toivoisin, että näitä ulkoliikuntakuntosaleja voitaisiin perustaa nykyistä nopeammin ja aktiivisemmin myöskin meillä hyvin puistoihin, joita on jo olemassa, puhumattakaan siitä, että vanhusten palvelukeskuksiin saataisiin näitä kunnollisilla mittareilla varustettuja kuntoutuslait-

15.6.2011

teita, jotka samalla toimisivat myöskin omatoimisen harjoituksen kannustajana.

Sen vuoksi teenkin tästä ponsialoitteen:

Hyväksyessään tämän tilinpäätöksen valtuusto edellyttää, että kaupunki ryhtyy yhteistyössä eri hallintoalojen kanssa huolehtimaan siitä, että saamme näitä liikkumiseen aktiivisia ulkoliikuntapuita kaupunginosaan, joissa väki vanhenee nopeiten.

Toinen asia, jota toivoisin myöskin, on tämä ennaltaehkäisevän toiminnan kirjaaminen jokaisen hallinnonalan strategioihin vuosittain. Siitä en tee pontta, mutta toivon, että sitä mietittäisiin tarkemmin jatkossa.

Kiitos.

Valtuutettu Eräsaari

Olisin kannattanut Hakasen ponsista ponsia 2 ja 6.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Palaan nyt takaisin puhumaan lasten ja nuorten psykiatrisista palveluksista. Olen samalla kannalla valtuutettu Taipaleen kanssa siitä, että olisi sekä inhimillisesti että taloudellisesti järkevämpää satsata ongelmia ehkäisevään sosiaalityöhön, jotta välttyttäisiin raskailta lasten ja nuorten psykiatrisilta hoitojaksoilta. Onhan lasten mielenterveysongelmien taustalla suurimmassa osassa vanhempien ongelmat arjen hallinnassa. Tarkastuslautakunta onkin suosittanut aiemmin resursointia lapsiperheisiin tuotavaan kotiapuun. Lastenpsykiatrian keskittäminen HYKSiin vuonna 2008 tehtiin siksi, että sosiaaliviraston, perheneuvolan, terveyskeskuksen, lasten arviointipoliklinikan ja HYKSin lasten- ja nuorten sairaalan katsottiin tekevän päällekkäistä työtä.

Arvioinnin mukaan perheneuvolan ja erikoissairaanhoidon työtä valmisteltaessa puuttui Helsingin perusterveydenhuollon edustus. Terveysviraston lausunnossa tämä kiistetään, ja olisikin tässä hyvä saada tietää, mikä taho tai ketkä valmistelussa edustivat perusterveydenhuoltoa.

15.6.2011

Poliklinikoiden ja perheneuvolan välillä on ollut kitkaa ja asiakkaiden pompottelua, sillä lastenpsykiatriassa on odotettu perheneuvolan vastaavan vieläkin lasten psykiatrisesta perustasohoidosta, vaikka tämä ei siitä enää vastaa. Eniten työnjaollista epäselvyyttä on aiheuttanut rajanveto siitä, missä lievästi oireilevat helsinkiläislapset tulee ensisijaisesti hoitaa, poliklinikalla vai perheneuvolassa. Samoin lastensuojelun työntekijöiden kokemusten mukaan lastensuojelun asiakkuudessa olevien lasten ja nuorten on ollut hankala päästä erikoissairaanhoidon mielenterveyspalvelujen piiriin. Psykiatrisilla poliklinikoilla on saatettu vaatia lasten kotitilanteen vakauttamista huostaanotolla ennen kuin lapsi otetaan psykiatriseen hoitoon. Jos huostaanoton edellytykset eivät täyty, tämä ei ole mahdollista. Väliinputoajiksi voivat joutua juuri ne lapset ja nuoret, joiden tilanne on vaikein.

Arvioinnin perusteella Helsingistä siis puuttui terveydenhuollon lasten ja nuorten lievempien psykiatristen ja neurologisten ongelmien hoidosta vastaava ja sitä koordinoiva taho. Esimerkiksi terveyskeskusneuvolat ja koulujen oppilashuolto eivät riitä vastaamaan tähän tarpeeseen. On toisaalta kuvaavaa, ettei arvioinnissa tullut esiin joihinkin kouluihin otetut psykiatriset sairaanhoitajat, jotka ollaan nyt aikeissa poistaa syynä oletettu vähäinen tarve. Luulisi, että ongelmana on pikemminkin tiedonkulun katkokset, koska kouluissa toimivien psykiatristen sairaanhoidajien olemassaolo jäi tarkastusjaostoltakin pimentoon. Tämä kertonee osaltaan ohjauksen puutteesta, joka näyttää olevan lasten psykiatristen toimijoiden rooliepäselvyyksien taustalla, kun eri tahot eivät kunnolla tunne toistensa tehtäväkenttää. Jotta mielenterveyspalvelujen kokonaisuus olisi saatu toimivammaksi jo aikaisemmin, mielenterveysasetuksen mukainen yhteistyökokous olisi tullut järjestää heti muutoksen astuttua voimaan. Mielestäni vastaavan apulaiskaupunginjohtajan olisi tullut huolehtia tästä varsinkin, jos hän muutosta valmisteltaessa sai kumottua terveyslautakunnan vastaesityksen.

Onneksi hoitovastuun selkeämpi määrittely nyt etenee, rohkenen sanoa tarkastuslautajaoston ja -lautakunnan patistuksesta. HUSsissakin on nyt alettu kehittää lakkautettu terveyskeskuksen arviointikeskuksessa toteutettua jalkauttavaa työtä, joka tuo hoitokäytäntöä lähemmäksi lasten arkea. Toivon, että Laura Räty nyt valvoo, että hoitokokonaisuus toimii jatkossa kunnolla.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

15.6.2011

Valtuutettu Koskinen täällä edellä todellakin puhui virastojen toimintakatteesta, ja valtuutettu Bergholm koko kaupungin toimintakatteesta. Minusta on aivan oikein, että valtuutettu Bergholm korostaa sitä, että myöskin liikelaitosten tulot ja varat kuuluvat helsinkiläisille. Valtuuston on syytä katsoa tätä kokonaisuutta eikä alistua vuosi toisensa jälkeen siihen, että peruspalveluja alibudjetoidaan. Kannattavien investointien rahoittaminen suurelta osin lainavaroin ei ole Kreikan tie, kuten täällä edellä yritettiin väittää. Kreikan tie on nimenomaan se, että leikataan työpaikkoja, leikataan ihmisille tärkeitä peruspalveluja samaan aikaan kun rahoituspuoli paisuu ja tekee voittoa. Minusta nyt valtuuston kannattaa katsoa näitä tietoja kokonaisuutena myös siltä kantilta, että kaikki nämä liikelaitoksethan samaan aikaan kun ne tekevät voittoa. Ne ovat verrattuna muutamaan edelliseen vuoteen, tai useimmat niistä, vahvistamassa omaa tasettaan jättämällä itselleen aiempaa enemmän rahaa. Muun muassa Helsingin Energian rahavaroja kasvatetaan, ja sieltä ei tulouteta suinkaan kaikkea kaupungin kassaan. Meillä on todellakin harkinnan mahdollisuutta ja syytä seurata, mitä tässä oikeastaan on tapahtumassa, ja valtuutettuina syytä asettaa siihen jotain suuntaviivoja ja painopisteitä eikä jättää sitä ikään kuin poliittisen harkinnan ulkopuolelle kokonaan.

Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Minusta on tärkeätä, että Helsingin Energia ei jaa kaikkia rahojaan, vaan laittaa ne omaan pääomaansa, koska siellä on suuria investointeja tulossa. On kai se hyvä, että on omaa rahaa käytettävissä, että kaikkea sitä ei tarvitse sitten tehdä velkarahalla.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Hakanen jatkuvasti väittää, että Helsingin sosiaali- ja terveyspuoli on alibudjetoitu, ja kuitenkin terveys- ja vanhustenhoitoon käytetään Helsingissä tutkimuksen mukaan 16,5 % enemmän rahaa kuin muissa suurissa kaupungeissa keskimäärin.

15.6.2011

Valtuutettu Hakanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En ole ensinnäkään esittänyt, että Helsingin Energiasta pitäisi kaikki rahat siirtää jonnekin muualle, vaan olen kehottanut kiinnittämään huomiota siihen, että nekin ovat poliittisia valintoja. Rahoittaako Helsingin Energia kannattavat investoinnit suoraan kassavarasta vai ottamalla niin kuin mikä tahansa tuotannollinen yritys siihen merkittävältä osin pitkäaikaista lainaa? Mitä tulee sitten valtuutettu Asko-Seljavaaran pohdintoihin, niin minusta tässä kannattaa katsoa mitä valtuuston omat päätökset osoittavat. Me olemme vuosi toisemme jälkeen joutuneet vuoden lopulla toteamaan, että alibudjetoimme sosiaali- ja terveydenhuollon varoja, ja joutuneet osoittamaan niihin lisärahoitusta.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Tuohon äskeiseen kiistelyyn on pakko kyllä ottaa sellainen kanta, että kyllä tuo Hakanen siinä oikeassa on, että alibudjetointisyytös voidaan kyllä esittää siitä, että vuosi kerrallaan joka kerta olemme havainneet sosiaali- ja terveystoimen ylittäneet budjettinsa reippaasti ja hyväksyneet sen ylityksen, koska olemme nähneet, että se ei ole mennyt mihinkään flappiin, vaan se on mennyt tarpeeseen. Kyllä tämä puoli meidän kannattaa ottaa huomioon, ja tämä toinen asia, minkä Hakanen nosti esiin näistä liikelaitoksista, niin minä toki ajattelen, että kyllähän meidän tuottavien liikelaitoksien, kuten esimerkiksi Helsingin Energian, tuottokyky pitää säilyttää ja on ymmärrettävä, että sillä pitää olla sen tuoton tekemiseen ja maksimointiin hyvä investointivara, mutta näin valtuutettuna on totta, että meidän on vaikea arvioida liikelaitosten tai pienempienkin yksiköiden kuin Helsingin Energia sisäistä taloutta samalla tavalla kuin hallintokuntia, vaikka ne on yhtä kaikki kaupungin toimintaa.

Me kurmotamme hallintokuntia ja yritämme tehostaa niiden toimintaa, jotta se olisi tehokkaampaa suhteessa asetettuihin rahoihin, mutta me emme pysty tekemään sitä samaa arviota ollenkaan samalla tavalla liikelaitoksissa tai omistamissamme yhtiöissä. Esimerkiksi vaikka liikuntatoimessa meillä on joukko yhtiöitä, jotka toimivat pikkuisen eri logiikalla, en sano ollenkaan huonommin, mutta me emme tarkastele niitä samalla logiikalla. Niiden investointipolitiikka lähtee sen yhtiön politiikasta eikä samalla tavalla kun hallintokunnan sisällä toimivien liikuntainves-

15.6.2011

tointien osalta tehdään. Kyllä tätä ajattelutapaa kannattaa vähän pidemmälle viedä, näin omistajan ja valtuutettujen näkökulmasta.

Olin aikeissa sanoa täällä pari asiaa, ja se, mikä on nyt tässä tähdellistä, on se että nämä talouden tunnusluvut eivät ole erityisen hyviä, mutta sen sijaan että vain itketään asiaa, niin täytyy sanoa, että ovat ne huomattavasti paremmat kuin pelkäsimme ja oli esillä pitkin matkaa. Siinä suhteessa asia ei ole ihan niin kauhea. Toisaalta Helsingin taloustilanne on kuntatalouksiin ylipäänsä verrattuna oikeastaan aika hyvä. Tämä ei tietysti kerro niinkään Helsingistä vaan kuntataloudesta ylipäänsä, mikä taas on valtiollisen politiikan syytä ja mistä voivat sitten taas puolueet syytellä toisiaan, mutta tosiasiaa kuntatalous ja sitä kautta peruspalvelujen tuotanto ja hyvinvointivaltio voivat huonosti.

Haluan sanoa yleisenä kommenttina, että samalla kun kannamme huolta tulevien sukupolvien ikään kuin vastuusta näistä lainarahoista, niin muistutan ensiksi, että silloin kun oli lama alkamassa, me nimenomaan päätimme lainarahalla tehdä investointeja, jotta pyörät pysyvät pyörimässä niin kuin täällä kävivät kaikki ryhmät vuoronperään sanomassa. Totta kai tämä osuus näkyy nyt sitten myös lainakannassa. Sama juttu, että sosiaalipuolella kulut kasvavat niin kuin aina, kun on lama, ja tämä näkyy myös sitten ikään kuin tämän lainajutun nousuna.

Yritetään selvitä, tehdään tiukempia budjetteja, tilinpäätös antaa siihen selkänöjaa, mutta samaan aikaan pitää muistaa, että tulevia sukupolvia tai meitä tulevaisuudessa ei uhkaa pelkästään se, että joudumme maksamaan paljon lainaa takaisin ja supistamaan budjetteja jossakin kohdassa. Meitä uhkaa myös sosiaalipommi, eli jos me jätämme tärkeät sosiaaliset tai terveyteen liittyvät asiat hoitamatta, niin se tulee yhtä kaikki niin kalliiksi, korot ja korkojen korot, koska ennen pitkään me sijoitamme sinne yhä enemmän ja enemmän rahaa, jos jätämme asioita nyt hoitamatta. Tämä on se, minkä halusin sanoa.

Vielä erikseen halusin sanoa sen, että kun täällä jotkut valtuutetut puhuivat näistä seteleitä ja muista, että pitää antaa kuntalaisille valinnanvaraa. Hyvä on, voi näitä miettiä, mutta kaikki sellaiset toimenpiteet, jotka purkaa peruspalvelujen tätä universaliteettiperiaatetta, ovat kaikkien kansainvälisten mallien mukaan johtamassa siihen, että silloin myöskin tästä peruspalvelusta tulee köyhäinapua ja siltä katoaa poliittisen enemmistön tuki. Se tulee tarkoittamaan ihan uudenlaista järjestelyä kuntatalouden sisällä peruspalvelujen järjestämisessä. Sen ajatuksen, että joillain seteleillä siirtyy keskiluokka yksityiselle sektorille maksumalla pikkuisen lisää rahaa ja kaikki ne köyhät jäävät sinne sisään, perusteleminen sosiaalisesti reiluna, että meillä olisi rahaa hoitaa enemmän kaikkein köyhimpiä, niin se on täydellistä propagandaa ja

15.6.2011

puppua. Meidän pitää muistaa se, että jos me haluamme pitää kiinni korkeasta perusterveydestä, johon olemme olleet tyytyväisiä, perusopetuksesta ja näistä tekijöistä, niin silloin meidän pitää lähteä siitä, että niissä on tämä vahva universaliteettiperiaate pohjalla. Se on ainoa, joka luo demokraattisen legitimitetin sille järjestelmälle, jota olemme kutsuneet hyvinvointivaltioksi.

Valtuutettu Vuorela

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Haluan tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajana kiittää tarkastusviraston henkilökuntaa hyvin tehdystä työstä. Viime kokouksessa keskustelimme näistä erilliskertomuksista, ja kuten nyt tänään näemme, niin kerran vuodessa tulee valtava puntti paperia ja on tosiaan syytä syksyllä sitten päättää yhdessä siitä, että voidaan valtuustolle tuoda erilliskertomuksena tiettyjä kokonaisuuksia muutoinkin kun kerran vuodessa, ja silloin pystytään paremmin paneutumaan näihin yksityiskohtiin.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin kannattaa Arja Karhuvaaran tekemää pontta liittyen aikuisten liikuntapuistoihin.

Ledamoten Wallgren

Ärade utförande, bästa fullmäktige.

En toista tässä SDP:n ryhmänjohtaja Jorma Bergholmin hyviä arvioita Helsingin kuntatalouden tilasta. Totean vain, että mielestäni on ikävää, että joidenkin valtuutettujen on vaikea myöntää, että Helsingin talous on hyvässä kunnossa. Mielestäni on tärkeää muistaa näissä talousasioiden käsittelyissä, että Suomessa on sellainen järjestelmä, että kunnilla on erityinen vastuu ihmisten perusoikeuksien hoitamisesta, ja perusoikeudet ovat usein sosiaali- ja terveystaloudella uhanalaisia.

Toiseksi haluan muistuttaa valtuustoa siitä, että me olemme aina aatteellisella tasolla valtuustossa onneksi vielä liikuttavan yksimielisiä siitä, että eriarvoisuuden torjuminen on tämän valtuustokauden hyvinvointi-

15.6.2011

politiikan ykköstavoite. Tältä pohjalta pyydän, että jatkossa kaikki ryhmät valmistelussaan muistavat tätä päivää paremmin sen, että eriarvoisuuden torjumisessa pitää lähteä empiirisesti liikkeelle ja arvioida sitä rationaalisesti empiirisin keinoin, että mihin johtaa muun muassa palvelusetelien käyttö. Johtaako se siihen haluttuun tulokseen, että eriarvoisuus vähenee vai ei.

Lopuksi, ja miksi varsinaisesti pyysin puheenvuoron, oli se, että meillä on yhdessä kohtuu laadullisesti parannettavaa meidän lähestymistavassa. Tässä haluan lisätä ulottuvuuden, joka puuttui mielestäni myös Bergholmin puheenvuorossa nimittäin siinä, että meillä on keinotekoinen jako sosiaali- ja terveystenonon ja taloudellisesti kannattavien investointien välillä. Tässä olen samalla linjalla kuin äsken puhunut Tuomas Rantanen, että panokset sosiaali- ja terveystenonon palveluihin, hyvinvointipalveluihin on oleellisesti nähtävä myös investointeina, pitkäaikaisina investointeina siihen, että yhteiskunta pysyy kasassa, että ennakoidaan kustannuskehitystä ja estetään sosiaali- ja terveystenonon kasvua. Eriarvoisuuden torjuminen on myös investointia hyvään talouteen. Tältä pohjalta pitää suunnitella myös ensi vuoden budjettia ja kaikkia tämän kaupungin budjetteja, ja pitää muistaa se, että Helsingin talous on vahva, eriarvoisuuden torjuminen on moraalisesti oikein, mutta se on myös taloudellisesti ja pragmaattisesti oikein.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Lautakunnan puheenjohtajana haluan lausua kiitokset tästä keskustelusta, tosin ihan kaikki puheenvuorot eivät käsitelleet nyt käsittelyssä olevaa arviointikertomusta.

Sitten näistä tilinpäätöslukujen tulkinnasta. Täällä on kohtuullisen rennosti heitelty käsityksiä siitä, että onko kaupungin talous hyvässä vai huonossa jamassa ja ollaanko rikkaita vai köyhiä. Ne käsitteet on aika suloisesti olleet sekaisin joissakin puheenvuoroissa. Hirveän tärkeää on se, että kun puhuu näistä luvuista, niin tietää että tarkoittaako virastoja vai koko konsernia, puhuuko kirjanpidollisesta ylijäämästä vai rahasta, joka on kasassa ja niin edelleen. Suosittelen lukemaan sekä tilintarkastajan loppuraportin että tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen siitä talousosasta ainakin, jos haluaa näitä lukuja käytellä. Silloin ei mene harhaan.

15.6.2011

Kolmanneksi näistä ponsista, joita täällä on tehty. Niihin en lautakunnan puheenjohtajana ota kantaa, koska ne on poliittisen päätöksenteon osa.

Kiitoksia.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Vs. kaupunginjohtajana haluan kiittää ensinnäkin tarkastuslautakuntaa ja tarkastuslautakunnan puheenjohtajaa erittäin perinpohjaisesta ja hyödyllisestä työstä. Varsinaisia kysymyksiä ei korvaani tarttunut tästä keskustelusta, mutta muuten olemme kuunnelleet sitä tarkoin. Arviointikertomusta ja tätä keskustelua käytetään välineenä ensi vuoden talousarviota laadittaessa, ja erityisesti pyrimme kiinnittämään huomiota siihen tarkastuslautakunnan huomautukseen, että hallintokuntien sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee ensinnäkin kuvata kaupungin strategiaa ja myös kattaa strategia mahdollisimman laajasti. Tässä on viime vuosina saatu edistystä aikaan, mutta selvästikin vielä on matkaa jäljellä.

Kiitoksia.

129 §

Esityslistan asia nro 9

SIILITIE METROASEMAN PERUSKORJAUKSEN HANKESUUNNITELMAN MUUTTAMINEN

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi tämän hankkeen hankesuunnitelman viime lokakuussa hintaan 4,8 miljoonaa euroa. Nyt huhtikuussa HKL-liikelaitoksen johtokunta on esittänyt uuden, muutetun suunnitelman hintaan 11 miljoonaa euroa, eli nousua puolessa vuodessa vaatimattomasti 130 %. Yksi parhaista tuloksista varmaan tällä saralla. Suunni-

15.6.2011

telmaa on kyllä muutettu ja kaupunginhallitus on saanut hintaa hieman alennettua tasolle 9,5 miljoonaa euroa. Joka tapauksessa hinta on kaksinkertainen viime lokakuussa esitettyyn hintaan nähden.

Talous- ja suunnittelukeskus ja kaupunginhallitus esittävät, että HKL-liikelaitoksen tulee kehittää koko suunnittelujärjestelmänsä sellaiseksi, että investointihankkeiden kustannusarviot pitävät paikkansa hankkeiden kaikissa vaiheissa, ja tämä esitys on enemmän kuin paikallaan. Vastaavanlainen kustannusylitys oli käsiteltävänä noin vuosi sitten metrorarikon hankesuunnittelun yhteydessä. Voisi todeta, että tällä ylityksellä, 5 miljoonaa euroa, olisi palkattava 150 % vanhusten omaishoitajia lisää.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Koskisen kommentit ovat aivan kohdallaan. Ehkä sen verran selityksiä, että kysymyksessä ei ole niin sanottu perinteinen kustannusylitys. Tämä Siilitien metroaseman remontin kustannusylitys johtuu pääasiassa siitä, että se jouduttiin suunnittelemaan kokonaan uudestaan sen jälkeen, kun Kulosaaren metroaseman remontin yhteydessä tehtiin jälkeinpäin virhearvioinniksi osoittautunut päätös aseman sulkemisesta noin vuoden ajaksi sillä välin, kun asemaa remontoitiin. Tämä ratkaisu osoittautui epäonnistuneeksi.

Siilitiellä oli tarkoitus alun pitäen tehdä samanlainen järjestely, että asema olisi suljettu liikenteeltä remontin ajaksi. Nyt näin ei tehdä, vaan asema pidetään käytössä myös koko remontin ajan, ja kustannusylitys johtuu pääosin tästä. HKL-liikelaitoksen johtokunta esitti myöskin, että Siilitien metroasemalle oltaisiin asennettu aurinkosähköjärjestelmä. Kun esittelin asiaa kaupunginhallituksessa, en pitänyt perusteltuna sitä, että kun joka tapauksessa syntyi kustannusylitys, niin että siihen oltaisiin vielä lisätty ylimääräisiä rakenteellisia uudistuksia, koska kustannusylitys oli jo ennestään aivan riittävä. Tässä lyhyesti kuvaus tämän kustannusylityksen syistä.

Valtuutettu Karhu

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja. Kanssavaltuutetut.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri veikin jo vähän sanoja suustani, mutta ehkä vielä tästä mahdollisimman ympäristöystävällisestä metroase-

15.6.2011

masta, jonka HKL on meille suunnitellut, toteaisin että tietysti tämä taloustilanne ja aurinkopaneelien kustannusrakenne tekee ymmärrettäväksi ehdotuksen poistaa ne tässä vaiheessa suunnitelmista. Haluaisin kuitenkin huomauttaa, että Helsingin tavoitteissa on päästä hiilineutraaliin kaupunkirakenteeseen vuonna 2050, ja Helsingin Energian laatiman ilmasto-ohjelman mukaan siihen kuuluisi myös aurinkoenergian hyödyntäminen. Minä haluaisin vähitellen tuoda mietintämyssyihin, että millä tavalla tämä hiilineutraalisuus sitten toteutetaan. Jos me aiomme hyödyntää aurinkoenergiaa, niin sitä on jossain vaiheessa kokeiltava ja testattava myöskin. Siilitien metroasema olisi ollut siihen hyvä paikka, ja se olisi tuonut joukkoliikenteeseen erinomaisen lisän tällaisena yhä enemmän ympäristöystävällisenä liikuntamuotona, mutta kuten todettu, niin tämä poistoehdotus on äärimmäisen ymmärrettävä tässä tilanteessa.

Toisaalta voitaisiin myös alkaa miettiä sitä, että miten me tulevaisuudessa mittaamme kaupungin hiilidioksidipäästöjä ja tulemmeko asettamaan eri virastoille tavoitteet niissä, mikä voisi olla äärimmäisen hyödyllistä.

Valtuutettu Männistö

Kiitos, puheenjohtaja.

Niin kuin apulaiskaupunginjohtaja Sauri totesi, niin suurin osa näistä lisäkustannuksista tosiaan aiheutuu siitä, että voidaan pitää tämä Siilitien metroasema käytössä sen rakentamisen aikana, ja on ihan oikein, että Kulosaaren huonoista kokemuksista on opittu. Kuitenkin tässä ihmetyttää vähän, niin kuin valtuutettu Koskinen nostikin jo esiin, se että kuitenkin näitä lisäkustannuksia ja saavutettavia hyötyjä ei ole hirveän analyttisesti tässä materiaalissa vertailtu. Meille on esitetty hyvin detaljoitu kustannusvertailu ja jaottelu sinänsä siitä, mistä nämä kustannukset aiheutuvat, mutta suhteutettuna jotenkin esimerkiksi näihin liikennemääriin ja siihen aikaan, joka tällä läisäinvestoinnilla saadaan pidettyä sitten tämä asema käytössä, niin vähän tällaista kustannushyötylähtöistä vertailua olisi toivonut tähän enemmän.

Sinänsä olen samaa mieltä siitä, että tämä aurinkosähköinvestointi ei varmasti ollut näillä taloudellisilla reunaehdoilla ja rajoilla millään tavalla kannattava, ja itse olen sitä mieltä, että missään tapauksessa meidän ei pidä lähteä kannattamattomiin investointeihin vain sen takia, että niissä on jokin tällainen sinänsä kannatettava lähtökohta, kuten tässä uusiutuva energia, vaan varmasti me löydämme kannattavampiakin

15.6.2011

kohteita, joissa näitä uusiutuvan energian investointeja voidaan sitten toteuttaa.

Kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä täällä mainittu Kulosaaren varoittava esimerkki on kaikessa karmudessaan aivan omaa luokkaansa. En ole sellaista tunarointia ikinä nähnyt kaupungin töissä, ja se on jo paljon, kun ei niissäkään ole sitä nähnyt. Se on täysin käsittämätön, ylipitkä, huonosti suunniteltu, huonosti toteutettu ja sen lisäksi korvaava liikenne järjestetty totaalisen huonosti romubusseilla väärään suuntaan kulkevana liikenteeseen nähden, ja kun samaan aikaan vielä sitten silta on remontissa niin, että kaikki ruuhkautuu Kulosaaren puistotiellä, jossa kylläkin sattumoisin asun, mutta siellä asuu paljon muitakin, niin katastrofi ja kaaos on ollut aamuisin erityisesti aivan kamala.

Toisekseen minä ihmettelen kyllä sitä, että meidän täytyy rakentaa maailman hienoimmat metroasemat pitkin esikaupunkia. Olin Vancouverissa olympiakisoissa, ja siellä on tällainen light rail-metroratkaisu, jossa ne asemat ovat hyvinkin avoimia, ja siinä on kyllä katto ja tuulisuoja ja näin, mutta ei niissä mitään luksusta ole. Olen ymmärtänyt, että sillä frekvenssillä, millä meillä metrojunat liikkuvat, niin ihminen oleskelee, jos hän on junan takia asemalla, viisi minuuttia siellä kerrallaan tullessa ja maksimissaan kaksi palatessaan sitten illalla kotiin. Tämän kustannusnousun tässä jotenkin ymmärtää sitä taustaa vasten, että olen niiden rintamassa, jotka vaativat että samanlaista munausta kuin Kulosaaren kohdalla ei saa tulla enää. Saa nähdä, miten teidän poikien siinä käy, mutta jäämme jännityksellä veikkaamaan ja odottelemaan sitä, ja kertoimet pyörivät molempiin suuntiin kaiken aikaan.

Tällainen sanoisiko asukkaista ja matkustajista piittaamaton suunnittelu korventaa niin rikasta kuin köyhääkin, enkä voi tällaista asennetta, jossa asiakkaalla, kuluttajalla ja loppujen lopuksi veronmaksajalla ei näyttäisi olevan suurtakaan merkitystä siinä onnettomassa pelissä ja tunaroinnissa, jota nyt on nähty. Odotan todella niitä virallisia vihkiäisiä Kulosaareissa ja toivon, että sitten kaikki projektiin osallistuneiden kuvat voidaan julkaista paikallisessa lehdessä.

15.6.2011

Valtuutettu Ojala

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuuston ensimmäinen varapuheenjohtaja Bogomoloff kyllä täällä tykkii nyt aika tavalla. Sanoisin jopa niin, että tuntui hieman kohtuuttomalta. Muistaakseni tämä valtuusto hyväksyi aikoinaan tämän Kulosaaren metroaseman korjaustyön juuri siten, että liikenne siltä asemalta korvattiin bussikuljetuksella, ja todellakin se on aiheuttanut erittäin paljon hankaluuksia ja vaikeuksia ihmisille, ja siksi on erittäin tärkeää, että nyt ei toisteta samoja virheitä. Kaiken kaikkiaan minusta kannattaa nyt miettiä, kuinka paljon näitä kaupungin töitä haukutaan. Ainakin pitäisi olla aika vahvat perusteet tuoda esille, mitä virheitä on tehty. Löysiä heittoja en oikein pidä järkevinä. Sanon vain, että meillä on edessä aika monta vuotta, varmaan kohta kymmenkunta vuotta, jolloin tuo idästä tuleva liikenne taitaa olla tietyissä vaikeuksissa. Kalasataman mittavat hankkeet vaativat myöskin aivan erityisjärjestelyjä, että liikenne voidaan järjestää. Siltaa täytyy väliaikaisesti siirtää, ja siinä mielessä on äärimmäisen tärkeää, että voidaan koko ajan turvata metron täysipainoinen liikenne, koska joka tapauksessa henkilöauto- ja yleensäkin bussiliikenne, tavarakuljetus pyörien päällä tulee olemaan vaikeaa lähivuodet.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Yhdyn edellisiin mielipiteisiin siinä, että Kulosaaren pitäminen kiinni kesken kauden tai remontin ajan oli tietysti suuri virhe, ja sitä ei voi toistaa, ja sen takia nämä ylitykset siltä osin on oikeastaan pakko niellä. Varsinainen pointtini ja syy, miksi otin puheenvuoron, liittyy näihin aurinkopaneeli-investointeihin ja niiden karsimiseen. Niiden takaisinmaksuaika on tässä niin pitkä, että kyllä minäkin sen ymmärrän. Minun mielestäni tuollaisten hommien, siis aurinkopaneelien kohdalla meidän pitäisi vain miettiä niitä asioita muuallakin kuin esimerkiksi vain tämän joukkoliikenneaseman yhteydessä. Siinä se tulee helposti mieleen, kun joukkoliikenne on ja sitä pidetään ympäristöystävällisenä, mutta yhtä hyvin me voisimme rakentaa niitä tehtaiden katolle tai minne tahansa, missä kaupunki jotain tekee. Sinne, missä ne investointikustannukset ovat pienimpiä, jotta ne maksavat itsensä ennen pitkään takaisin. Esimerkiksi ATT:n puolella mietitään ympäristöinvestointeja ja koko ajan lasketaan, kuinka paljon se asumiskustannuksia jollakin aikavälillä vähentää, ja tähän tullaan menemään.

15.6.2011

Se, mikä noissa laskelmissa ehkä oli tuossa vähän jätetty huomiotta ja minkä jo sokea Reettakin ymmärtää, että sähkön hinta tulee nousemaan jollain aikavälillä, ja silloin kaikki tämäntyyppiset ratkaisut ja niiden investoinnit sitten taas ovat edullisempia, mutta kuten sanottu, niin kaupungilla on koko ajan käynnissä rakennushankkeita, on uusia asemia tulossa. Pitäisi alun perinkin niissä ratkaisuissa miettiä näitä juttuja, jos se tässä yhdessä korjausrakentamiskohteessa nyt sitten ei niiden paneelien vaan nimenomaan katon muodon takia on tulossa liian kalliiksi.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

On erittäin tärkeää, että Siilitien metroasema korjataan ja erityisesti että sen liityntäparkkiin tulee lisää paikkoja, jolloin siitä tulee tehokkaampi asema kaiken kaikkiaan. Se tarkoittaa sitä, että joukkoliikenteen kilpailukyky edes pyritään pitämään ennallaan. Mieluusti toivoisin niin, että tehtäisiin sellaisia toimia, että saataisiin joukkoliikenteen kilpailukykyä vielä parannettua. Näistä idän vanhojen asemien korjauksista. Mellunmäkihän on jo korjattu, ja se on todella käyttökelpoinen ja hyvä. Odotan vain, että tämä korjausputki lähtee eteenpäin myös niin, että Itäkeskuksen asema, jossa katto vuotaa kaiken aikaa, ja Kontula ja Myllypuro, jotka ovat hyvin heikossa kunnossa, korjattaisiin myös niin, että ne oikeasti olisivat matkustajaystävällisiä ja houkuttelisivat käyttämään joukkoliikennettä.

Kiitos.

15.6.2011

130 §

Esityslistan asia nro 10

VUOKRAUSPERUSTEET JA OSTO-OIKEUS ASUNTOTONTILLE MAUNULASSA SEKÄ
POHJOIS-HAAGAN AUTOPAIKKATONTIN VUOKRAUSPERUSTEET (OULUNKYLÄ,
MAUNULA, TONTTI 28324/2 JA POHJOIS-HAAGA, TONTTI 29145/20)

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on kysymys muun muassa Maunulan alueesta. Siellä asuu paljon ikäihmisiä, jotka tarvitsevat palveluasuntoja. Näistä nyt esillä olevista tonteista Maunulan tontti sijaitsee Suursuon laidassa, ihan terveysaseman ja sosiaaliaseman vieressä sikäli hyvällä paikalla. Maunulan väestö on myöskin keskimääräistä selvästi pienituloisempaa, ja heidän kannaltaan on ongelma, että tässä ikääntyvälle väestölle esitetty vuokra-asuntotuotanto olisi kovan rahan tuotantoa. Tontti myytäisiin rakennusliike Satolle, ja pienituloisilla ei tulisi olemaan asiaa näihin asuntoihin. Maunulan alueelle ollaan muutenkin rakentamassa lisää kovan rahan asuntoja. Mielestäni tässä kohtaa olisi kannattanut kyllä miettiä palvelutarpeita, asumisen tarpeita vähän toiselta kantilta.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä vastustaa tähän esitykseen sisältyvää tontin osto-oikeutta, ja siksi esitän asian palauttamista uuteen valmisteluun.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Todella tässä esityslistan sivulla 27 todetaan, että tontti on varattu ikääntyville tarkoitettujen vuokra-asuntojen rakennuttamista varten. Oman tietämykseni lisäämiseksi haluaisin kysyä nyt, apulaiskaupunginjohtaja Sauriko se vastaa, että mitä tässä tarkoitetaan ikääntyvillä. Minusta me kaikki ikäännyimme tässä pikkuhiljaa. Ja miten valvotaan, että tulevat asukkaat ovat ikääntyviä, ja miten varmistetaan, että asunnot

15.6.2011

pysyvät ikääntyneille vuokrattuna. Jos kaupunginjohtajalla on joku oma viisaus tähän.

133 §

Esityslistan asia nro 13

TUOMARINKYLÄN KATU- JA LÄHIVIRKISTYSALUEIDEN SEKÄ URHEILU- JA
VIRKISTYSALUEIDEN (KUUSMIEHENTIE) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12019)

Valtuutettu Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässähän on kyse väylän rakentamisesta Jokeri II -linjalle. Me, jotka asumme tuolla tienoilla, Paloheinän ja Pakilan seudulla, ymmärrämme tämä tarve tällaiselle poikittaisjoukkoliikenteelle, mutta samalla tietenkään emme hurraa sille, että bussiliikenne alkaa kulkea juuri siltä kadulta, millä kuitenkin on aika paljon kävelyliikennettä, pyöräilyliikennettä, koiran ulkoiluttajia ja muutenkin talot ovat siinä ihan kadun vieressä, kadun varrella. Tässä on jonkun verran tehty esityksiä tässä valmistelussa tähän mennessä ja myöskin ollaan pyritty varmistamaan eri keinoin kuulemisella se, että asukkaiden näkemykset ja heidän asumisen viihtyisyys myöskin tulevaisuudessa voidaan ottaa huomioon.

Minä itse muistelen esimerkiksi tätä Vallilanlaakson joukkoliikennekadun esimerkkiä, jossa myöskin oltiin paljon huolissaan siitä, että minkälaisia seuraamuksia tällaisesta kovasti, vilkkaasti joukkoliikennekadusta tulee asukkaille. Haluaisin sen takia esittää kaksi pontta. En tiedä, onko ne jaettu jo ihmisille, ainakin minulle on jaettu jo noin tunti sitten. Esitän nyt, mutta toivon mukaan ehditään jakamaan ne. Esitän kaksi pontta.

Ensimmäinen kuuluu näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Kuusniementien pohjoispuolen puukasvusto pyritään säilyttämään melun rajoittamiseksi ja asukkaiden viihtyvyyden takaamiseksi.

15.6.2011

Ja 2:

Taloihin koituvan tärinän estämiseksi tehdään kaikki tarpeelliset tiepohjan rakenteelliset muutostoimet.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan näitä Niina Suomalaisen molempia ponsia, ja ihan voisin esimerkkitapauksena sanoa juuri valmistuneen Kirkonkyläntiestä, jossa oli kysymys vähän samanlaisesta tilanteesta. Siitä on tehty tällainen merkittävä joukkoliikennekatu, se on paalutettu sekä kevyen liikenteen että joukkoliikenteen väliin on tehty istutuksia. Nämä ponnet molemmat suosittelevat samansuuntaiseen rakentamiseen, ja minusta se on hyvä.

Valtuutettu Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tarkennan vielä. Tässä ponsipaperissa, joka teille jaetaan, oli tarkoitus tosiaan olla kaksi pontta, ja haluan suullisesti korjata kaksi sanaa, koska nämä ponnet tulivat aika nopeasti, vetäisin ne paperille ja se muotoilu ei ollut paras, joten luen uudelleen, jotta saatte muotoilun oikein.

Toisin sanoen ensimmäinen ponsi menee näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Kuusmiehentien pohjoispuolen puukasvusto, eli ei puuistutukset vaan puukasvusto, pyritään säilyttämään melun rajoittamiseksi ja asukkaiden viihtyvyyden takaamiseksi.

Ja kaksi, toinen ponsi:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että taloihin koituvan tärinän estämiseksi tehdään kaikki tarpeelliset tiepohjan rakenteelliset toimet, ei muutokset vaan toimet.

Kiitos.

15.6.2011

Valtuutettu Ojala

Kiitos, puheenjohtaja.

Oikein hyvin ainakin itse voin olla kannattamassa tätä ykköspontta. Tämä kakkosponsi on kyllä sellainen, joka kyllä jättää täysin auki, että pitää nämä muutostyöt tehdä ihan, vaikka kustannukset olisivat kuinka päätä huimaavat. Toivon, että ponnen tekijä hieman muuttaa sitä niin, että ainakin, että selvitetään voidaanko näin tehdä, koska tähän voi merkitä kymmenien miljoonien kustannuksia.

Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Haluan vielä tarkentaa tähän Ojalan näkemykseen. Täällähän sanotaan sivulla 47, että katualueella on tärinää koskeva kaavamääräys. En ole ihan varma, että mitä kaikkea se sitten tarkoittaa toimina silloin kun tällainen tärinää koskeva kaavamääräys on, mutta halusin varmistaa, että se tulee myöskin sitten toimien kautta huomioiduksi, eikä vaan että tällainen määräys mutta ei pyritä poistamaan sitä.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja.

Katusuunnitelmia hyväksyvän lautakunnan puheenjohtajana toivoisin, että tämä olisi suosituksen luokkaa, koska asian selvittäminen saattaa johtaa siihen, että kyse voi olla muutaman sadan tuhannen hankkeesta tai useiden miljoonien tai kymmenien miljoonien hankkeesta riippuen maaperästä. Toivoisin, että olisi suosituksen tai selvityksen kaltainen tämä ponsi.

Valtuutettu Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja ja valtuutetut.

Olen aivan samaa mieltä Suomalaisen ponnen alusta, eli tämä tärkeä joukkoliikenneväylä, joka tulee ja merkittävästi parantaa Paloheinänkin alueen joukkoliikennetilannetta, täytyy tietenkin rakentaa niin, että se sopii sinne puiston laitaan. Tosin olen hieman eri mieltä siitä, että onko

15.6.2011

se nykyinen puuistutus, joka muistaakseni on sellaista pajukkoa, nyt juuri se paras tämän melun rajoittamiseksi vai olisiko mahdollista löytää jotain ikivihreätä siihen tilalle. Olen valmis kyllä kannattamaan tätä ajatusta, jonka Suomalainen esittää, mutta olen samaa mieltä tästä pontin loppuosasta, että se on hyvin ongelmallinen, koska jättää nämä kustannukset aikalailla auki.

Kiitos.

Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Vielä totean, että siinä saattaa olla pajukkoa, mutta siinä on myös suuria kuusia ja suuria koivuja, vanhoja puita.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ne koivut minä ymmärrän, mutta sitä Kirkonkyläntietä kun tehtiin joku 500 metriä, niin se maksoi 1,5 miljoonaa, kun siellä tehtiin näitä paalutuksia. Täytyisi vähän miettiä, että miten siellä tehdään, että aika rankka. Tyydyn siinä yleisten töiden lautakunnan puheenjohtajana sanomaan, että siinä pitäisi olla vähän varovainen sen pontin hyväksymisessä.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin vain halunnut nyt selvennyksen siihen, että ovatko nämä kaksi eri pontta vai yksi ponsi.

15.6.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
Puheenjohtaja 123 §
ordförande

Tiina Teppo
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Tatu Rauhamäki
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Johanna Sumuvuori
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot